

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

**Analýza studijní neúspěšnosti studentů FTVS v oborech
Management TVS a Fyzioterapie**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Vladimír Hojka, Ph.D.

Vypracoval:

Bc. Vojtěch Hynek

Praha, červen 2023

Prohlašuji, že jsem závěrečnou diplomovou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne 03.07.2023

.....

podpis diplomanta

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení: Fakulta / katedra: Datum vypůjčení: Podpis:

Poděkování

Rád bych poděkoval Mgr. Vladimíru Hojkovi Ph.D. za jeho odborné vedení práce, podporu, postřehy a cenné konzultace. Dále bych chtěl poděkovat svojí rodinně, která mě při psaní práce velmi podporovala.

Abstrakt

Název: Analýza studijní neúspěšnosti studentů FTVS v oborech Management TVS a Fyzioterapie

Cíle: Hlavním cílem této práce je analýza vývoje studijní neúspěšnosti a graduation rate v bakalářských a navazujících magisterských studijních programech Fyzioterapie a Managementu tělesné výchovy a sportu na FTVS v posledních dvanácti letech na základě dat ze SIMS (sdružené informační matriky studentů).

Metody: V práci je využita metoda analýzy kohortní míry neúspěšnosti vázané na rok zápisu a výpočet graduation rate na základě metodiky výpočtu MŠMT v rámci pravidel pro financování VVŠ.

Výsledky: Studijní neúspěšnost ve sledovaných programech se v průběhu sledovaných let více mění. Hodnoty graduation rate jsou stabilnější. Vývoj ve studijních programech je odlišný, a to i u stejných typů studijních programů. Neúspěšnost v bakalářských studijních programech je vyšší než v navazujících magisterských studijních programech a stejně tak i graduation rate. Studijní programy Fyzioterapie mají menší studijní neúspěšnost než studijní programy Managementu TVS a vyšší graduation rate. Studijní programy Fyzioterapie patří v rámci studijní neúspěšnosti k těm lepším v rámci Univerzity Karlovy i FTVS. Studijní programy Managementu TVS jsou na stejné úrovni jako výsledky UK a FTVS. Hodnoty studijní neúspěšnosti a graduation rate dosahují nejhorších hodnot hlavně u bakalářského studijního programu Management TVS, a i možný budoucí vývoj nevypadá pozitivně. Naopak u studijních programů Fyzioterapie vypadá situace stabilněji.

Klíčová slova: Studijní neúspěšnost, graduation rate, studijní úspěšnost, FTVS

Abstract

Title: Analysis of drop-out rates of FTVS students in the Management of TVS and Physiotherapy study programs.

Objectives: Main objective of this master theses is to analyse the development of student drop-out and graduation rates in the bachelor's and master's degree programs in Physiotherapy and Management of physical education and sport at the Faculty of Physical Education and Sport in last twelve years based on data from SIMS (Student Information Matrix).

Methods: The paper uses the method of analysis of cohort failure rate linked to the year of enrolment and the calculation of graduation rate based on the methodology of calculation of the Ministry of Education, Youth and Sports in the framework of the rules for financing public universities.

Results: The academic dropout rate in the monitored programmes varies more over the monitored years. Graduation rate values show more stability. The development in study programmes is different, even for the same types of study programmes. The dropout rate in Bachelor's degree programmes is higher than in Master's degree programmes and so is the graduation rate. Physiotherapy degree programmes have a lower dropout rate than Sports management degree programmes and a higher graduation rate. The Physiotherapy study programmes are among the better ones in terms of dropout rates within Charles University and FTVS. The Sports management study programmes are on a par with the results of the UK and FTVS. Dropout and graduation rates are the worst, especially for the bachelor's degree programme in Sports management, and the possible future development does not look positive. On the other hand, the situation looks more stable for the Physiotherapy study programmes.

Key words: drop-out, graduation rate, FTVS

Obsah

Seznam zkratek	10
1 Úvod.....	11
2 Teoretická část	13
2.1 Studijní neúspěšnost na vysokých školách	13
2.1.1 Definice Studijní neúspěšnosti.....	13
2.1.2 Výzkum studijní neúspěšnosti	15
2.1.3 Příčiny studijní neúspěšnosti	17
2.1.4 Dopady studijní neúspěšnosti	20
2.2 Studijní neúspěšnost z hlediska MŠMT	20
2.3 Výpočet studijní neúspěšnosti dle MŠMT	22
2.3.1 Kohortní míra neúspěšnosti vázaná na rok zápisu.....	22
2.3.2 Kohortní míra úspěšnosti studentů vysokých škol vázaná na první vstup do systému	
2.4 Studijní neúspěšnost z pohledu UK	23
2.5 Studijní neúspěšnost z pohledu FTVS	27
2.6 Financování veřejných vysokých škol	30
2.7 Pravidla pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy 2023	33
2.7.1 Rozpočtový okruh I: institucionální financování VVŠ.....	34
2.8 Vnitřní předpisy Univerzity Karlovy – financování	38
3 Cíle a úkoly práce	39
4 Metodologie	40
4.1 Zdroje dat	40

4.2	Metoda kohortní míry neúspěšnosti vázané na rok zápisu.....	40
4.3	Metoda výpočtu Graduation Rate pro VVŠ	42
4.4	Doplňující sledované ukazatele.....	45
4.5	Analýza neúspěšnosti v jednotlivých předmětech SP	45
5	Praktická část – Studijní neúspěšnost v oborech fyzioterapie a management tělesné výchovy a sportu na UK FTVS.....	46
5.1	Analýza kohortní míra neúspěšnosti vázané na rok zápisu.....	46
5.1.1	Fyzioterapie SP BC.....	46
5.1.2	Management TVS SP BC	51
5.1.3	Porovnání studijních programů BC	56
5.1.4	Fyzioterapie SP NMGR.....	59
5.1.5	Management TVS SP NMGR.....	65
5.1.6	Porovnání studijních programů NMGR.....	71
5.2	Analýza Graduation Rate	73
5.2.1	Fyzioterapie SP BC.....	73
5.2.2	Management TVS SP BC	74
5.2.3	Porovnání studijních programů BC	76
5.2.4	Fyzioterapie SP NMGR.....	78
5.2.5	Management TVS SP NMGR.....	79
5.2.6	Porovnání studijních programů NMGR.....	80
5.3	Analýza neúspěšnosti v jednotlivých předmětech v akademických letech 2017/2018 až 2021/22.....	81
5.3.1	Fyzioterapie SP BC.....	81
5.3.2	Management TVS SP BC	82
6	Diskuze	84
6.1	Porovnání studijní neúspěšnosti s UK a FTVS.....	84

6.2	Vztah Graduation rate a kohortní studijní neúspěšnosti	86
6.3	Studijní neúspěšnost v prvních letech studia a kritické předměty	88
7	Závěr	90
	Seznam použitých zdrojů.....	92
	Seznam tabulek	97
	Seznam grafů	98
	Přílohy.....	100

Seznam zkratk

VVŠ – Veřejná vysoká škola

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

UK – Univerzita Karlova

FTVS – Fakulta Tělesné Výchovy a Sportu

RUK – Rektorát Univerzity Karlovy

KEN – Koeficient ekonomické náročnosti

SP – Studijní program

EHEA – Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání

SIMS – Sdružené informace matrik studentů

GR – Graduation rate

SIS – Studijní informační systém

1 Úvod

České vysoké školství se v posledních dekádách potýká s významným nárůstem studijní neúspěšnosti. Jedná se o jeden z problémů, který není hojně diskutován a ve veřejné debatě nemá tolik prostoru. Avšak už na přelomu prvního desetiletí tohoto století bylo na úrovni Evropské unie rozhodnuto o tom, že by se tento fenomén měl v členských zemích více řešit a ideálně co nejvíce omezit. V EU není, ale zcela jasné jak velký problém, která země má neboť, každá členská země má, svoje vlastní kritéria pro měření studijní neúspěšnosti. A i přes unifikaci vzdělávacích systémů v Evropě na přelomu tisíciletí je každý školský systém v EU odlišný.

V ČR tento problém není vnímán celospolečensky a často se objevují jen jednoduchá řešení jako zpoplatnění studia nebo zavedení těžších přijímacích zkoušek, a to v souvislosti s každým problémem v terciálním vzdělávání. Jádrem problému bývá často přehlíženo. Studijní neúspěšnost neznamená jen neúspěšného studenta, ale vydané, ztracené peníze ze státního rozpočtu na tohoto studenta. Příliš vysokou neúspěšností vysokoškolských studentů „strádá“ i celá společnost, kdy tyto vynaložené prostředky by mohly být využity efektivněji nebo na jiné kapitoly státního rozpočtu. Přesto vzdělání na všech úrovních je budoucnost každé země a pro kvalitní budoucnost je nutné mít i kvalitní vzdělání. MŠMT se tomuto problému začalo více věnovat až po apelu z EU, ale je otázkou, jak moc jsou snahy MŠMT efektivní, zvláště když nepřišla žádná větší reforma českého vysokého školství.

Vysoké školy se tomuto fenoménu historicky věnovaly spíše okrajově a studijní neúspěšnost viděly spíše jako problém dotčených studentů a jejich kvality. Ne, jako problém své instituce. Jejich zájem o studijní neúspěšnost vzrostl až s novými strategickými záměry MŠMT v posledním desetiletí. Zároveň samy začaly pociťovat negativní dopady studijní neúspěšnosti. Příliš vysoká studijní neúspěšnost totiž není pro jakoukoliv vysokoškolskou instituci tím správným znamením, zvláště když je to jeden z indikátorů kvality dané instituce. Zároveň je studijní (ne)úspěšnost nezanedbatelným indikátorem, který spolurozhoduje o výši přidělené částky ze státního rozpočtu.

Karlova univerzita sleduje studijní neúspěšnost aspoň částečně už od počátku tisíciletí, ale stejně jako MŠMT a ostatní univerzity se důraz na tento problém začal přikládat až v poslední dekádě. Nicméně jako akademická instituce se pokouší tento problém nejvíce zkoumat

v tuzemském systému. Stejně jako ostatní školy se UK potýká s vyšší studijní neúspěšností. Kvůli své velikosti, však musí přistupovat ke každým oborům více individuálně, neboť rozpětí oborů je velké.

FTVS je fakultou UK, která se zaměřuje na sportovní obory a sportovní medicínu. Historicky má tato fakulta stejně jako celá UK velkou prestiž, ale i tak má svoje problémy a stejně jako UK v porovnáním s jinými evropskými institucemi spíše stagnuje. Jedním z nich je právě i vysoká studijní neúspěšnost.

Diplomová práce se bude zabývat studijní neúspěšností ve dvou bakalářských a dvou navazujících magisterských programech FTVS a jejím vývojem v poslední dekádě. Těmito studijními programy jsou Fyzioterapie a Management tělesné výchovy a sportu, kterého jsem studentem.

2 Teoretická část

2.1 Studijní neúspěšnost na vysokých školách

Neúspěch studentů na vysokých školách je diskutované téma jak v tuzemsku, tak i v zahraničí. Pro každou instituci či zemi představuje výzvu. Neúspěch studentů má dopady nejen na samotné studenty a instituce, ale i na celou společnost v ekonomickém a sociálním kontextu. Tato kapitola popíše, jak se definuje studijní neúspěšnost na vysokých školách v tuzemsku i zahraničí a jaké sebou nese dopady na studenty, instituce a státy.

2.1.1 Definice Studijní neúspěšnosti

V materiálech a dokumentech MŠMT, a i na vysokých školách se nejvíce využívá pojem studijní neúspěšnost k popsání situace, kdy část studentů ukončí studium před jeho úspěšným absolvováním. Úspěšné absolvování znamená úspěšné splnění závěrečných zkoušek studijního programu a úspěšné obhájení závěrečné práce. Podobnou situaci jako studijní neúspěšnost popisují v odborné literatuře pojmy jako studijní úmrtnost, nedokončení či propadovost. V zahraniční odborné literatuře se nejčastěji setkáme s pojmem drop-out nebo drop-out rate. Ten lze považovat za nejbližší ekvivalent k pojmu studijní neúspěšnost. Nicméně dle Hruby a kol. (2015) neexistuje jednotná definice v ČR ani v zahraničí. Je tedy potřeba jasně vymezit, čím se každá práce zabývá a co přesně charakterizují ostatní pojmy.

Vlk a kol. (2017) ve své publikaci definují všechny pojmy týkající této problematiky. Studijní neúspěšnost definují jako „každé ukončení studia bez absolvování.“ Studijní úspěšnost pak znamená „získání vysokoškolského diplomu.“

Hlavními ekvivalenty studijní neúspěšnosti podle Vlka a kol. (2017) jsou pojmy jako: nedokončení, přerušení, úmrtnost, výpadek, propadovost, předčasné ukončení, předčasný odchod ze studia nebo ukončení bez absolvování.

Vlk a kol. (2017) uvádí několik cizojazyčných pojmů, které se využívají v kontextu studijní neúspěšnosti. Tyto pojmy jsou rozříděné podle důrazu, který kladou na jednotlivé aspekty neúspěšnosti.

Důraz na odpovědnost studenta:

- Non-completion – nedokončení studia

- Non-continuation – nepokračování ve studiu
- Persistence – vytrvalost¹

Důraz na odpovědnost systému nebo instituce:

- Attrition rate – míra úbytku studentů
- Retention – udržování²
- Survival rate – míra přežití studentů

Důraz na odpovědnost způsobenou studentem:

- Drop-out – předčasné ukončení studia, výpadek ze studia
- Stop-out – dočasné pozastavení studia

Důraz na úspěch studenta:

- Student mobility – studentská mobilita
- Student transfers – přestupy studentů do jiného studia
- Student success – úspěch studentů

Jako nejrozšířenější cizojazyčný pojem pro studijní neúspěšnost je chápán pojem drop-out. Ten odpovídá českému spojení výpadek ze studia. Podle Vlka a kol. (2017) má každý pojem určité implikace a není zcela významově neutrální. Proto se ke každé studii zabývající se studijní neúspěšností nebo tématem využívající tyto pojmy musí přistupovat ostražitě a v kontextu publikace. Zároveň nevidí konzistentní využívání těchto pojmů jak v domácí, tak i zahraniční odborné literatuře.

Na těchto příkladech můžeme postřehnout, že přístupy k studijní neúspěšnosti jsou různé, a jak komplexní je problematika studijní neúspěšnosti. Přístupům ke studijní neúspěšnosti se budeme věnovat v další kapitole.

Kromě odborné literatury definují tyto pojmy i organizace, které sbírají data o problematice studijní úspěšnosti a neúspěšnosti. Je důležité se tím zabývat, neboť tyto organizace jsou poměrně často zdrojem informací i v odborné literatuře.

¹ V kontextu studijní neúspěšnosti „vytrvalost ve studiu“.

² Udržování studentů ve studiu vysokoškolskou institucí.

OECD (2003) definuje drop-out takto: „*Jako drop-out definujeme tu situaci, kdy student zanechá studia před získáním první kvalifikace.*“ Tato definice tedy studentovi započítává všechna studia, a nejen jedno konkrétní studium.

Eurostat (2022) nepoužívá termín drop-out, ale místo toho používá složitější termín „*early leavers from education and training*“. Ten zahrnuje jen lidi ve věku 18-24 let. Jeho výpočet je také jiný. Zahrnuje všechny lidi ve stejné věkové skupině, a to i ty, kteří vysokou školu nestudovali. Jedná se tedy o poměr drop-outů vůči celé populaci v dané věkové skupině. Tato definice se tedy výrazně odlišuje od studijní neúspěšnosti, jak je definovaná v této práci a jak jí chápeme v ČR.

Poslední analýza zpracovaná MŠMT na téma studijní úspěšnost a neúspěšnost definuje neúspěšně ukončená studia jako studia ukončená jinak než úspěšně nebo úmrtím studenta, není-li uvedeno jinak. Za úspěšné jsou považována studia ukončená úspěšným vykonáním státní závěrečné zkoušky v souladu s § 55 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (MŠMT, 2018).

Pro studijní úspěšnost používá MŠMT anglický pojem graduation rate. Český název pro tento pojem je míra úspěšnosti studentů.

2.1.2 Výzkum studijní neúspěšnosti

Studijní neúspěšnost je poměrně zkoumané téma v zahraničí a má dlouhou tradici výzkumu v USA, odkud také pochází nejdůležitější práce. Na studijní neúspěšnost se nahlíží z více hledisek. Dominantním je institucionální, které se zabývá vztahem student – instituce. Dále jsou však důležité i ostatní přístupy ze socioekonomické, sociokulturní a psychologické oblasti (Vlk a kol., 2017).

Základním a uznávaným zdrojem, co se týče téma studijní neúspěšnosti, je práce Vincenta Tinta. Jeho nejcitovanějších prací je Tintův sociologicko-antropologický model. Tinto (1973) se ve své práci zabývá příčinami studijní neúspěšnosti a jaké vlivy ji ovlivňují. V jeho modelu se zabývá hlavně tím, co ovlivňuje studenta, aby byl úspěšný či neúspěšný. Z jeho práce vyplývá, že klíčovým faktorem, který přispívá k úspěšnosti nebo neúspěšnosti studenta je sociální a akademická integrace na univerzitě. To dává do souvislosti s individuálními charakteristikami studenta, jako je jejich socioekonomický status, osobnostní charakteristiky

a předchozí vzdělání, které v akademickém prostředí s institucionálními podmínkami dávají předpoklad k úspěšné nebo neúspěšné integraci. Výsledek této integrace ovlivňuje úspěšnost studenta. Tento přístup se využívá nadále i v českém školství, neboť MŠMT ve svých výročních zprávách klade důraz právě na institucionální integraci studentů na univerzitách. V rámci integrace studentů Pascarella (1980) klade důraz na neformální vztah vysokoškolských pracovníků a studentů. Tento neformální vztah je klíčový zejména pro studenty a jejich pocit soudržnosti s institucí, na které studují. Tinto (1973) také rozlišuje dva typy studijní neúspěšnosti. Dobrovolnou – student se sám rozhodne zanechat studia – a nedobrovolnou – student nesplní studijní požadavky. Obě mají jiné příčiny a důsledky.

Bean (1982) ve své organizační perspektivě uvádí, že oddanost dané instituci a spokojenost jsou důležité faktory ovlivňující studijní úspěšnost. Důležité jsou elementy, které přispívají nebo nepřispívají oddanosti. Také zmiňuje, že oddanost instituci velmi ovlivňují mimoškolní aktivity a prostřednictvím nich lze studenta lépe přiblížit instituci.

Teoretické perspektivy Bourdieho (1987) a Boudona (1974) se zaměřují na podporu rodiny, okolí studenta, a jak moc je prostředí studenta kompatibilní s akademickým prostředím, do kterého student vstupuje. Studijní neúspěšnost je podle těchto autorů výsledkem nekompatibility studentova sociálního a kulturního kapitálu s akademickou institucí.

Další ekonomické teorie v souvislosti se studijní neúspěšností zmiňují, že student může vnímat studium skrze ekonomický pohled, a tak při neefektivitě studia to studium může opustit nebo může vnímat studium jako investici do budoucnosti, která se postupem času zhodnotí (Vlk a kol., 2017).

Sara Goldrick-Rab (2010) se ve své práci zabývá tím, že problém studentů se studijní neúspěšností je ovlivněn jejich finanční situací. Tvrdí, že právě finanční pomoc studentům může mít velký dopad na studenty a pomoc jim tak v úspěšném absolvování školy. A to hlavně pro studenty s chudších sociálních vrstev.

Z pohledu psychologie významnou teorii vypracovali Bean a Eaton (2000), kteří podrobili zkoumání Tintův (1973) model a přišli s psychologickým profilem a charakteristikami úspěšného studenta. Studentův úspěch nejvíce ovlivňuje jeho přístup ke studiu, schopnosti,

důvěra okolí a zkušenosti. Ty utváří jeho pohled na svět nebo instituci a ten se podle toho chová.

Tyto teoretické pohledy zkoumají především studijní neúspěšnost s důrazem na studenta a instituci. Nejsou však zmiňovány příčiny, které by mohli být i jiného charakteru a mnohem hlubší než na úrovni vztahu student – instituce, který je z teoretického pohledu zásadní.

Přístupem k studijní neúspěšnosti ve vysokém školství v ČR se zabývá Stiburek (2015). Ve své práci konstatuje, že každá skupina zainteresovaných aktérů má jiný pohled na problematiku a její řešení. Z pohledu institucí je vina za drop-out přičítána spíše studentovi a jeho kvalitě než instituci. Studenti zase vidí příčinu v „odcizení“ se od studia. To dává do kontextu s akademickou literaturou, kde je často právě důraz na sociální integraci. Dalším zjištěním je to, že členové institucí předpokládají, že největší problém s neúspěšností je v magisterských programech a u závěrečných státních zkoušek. Ovšem realita je taková, že největší neúspěšnost je v prvním roce bakalářského studia. Tento špatný úsudek, pak vede k špatným rozhodnutím. Podle Stiburka (2015) je zde problém v chápání studijní neúspěšnosti ze strany institucí a jejich malé vůli ke změně.

V ČR pak vychází studie s konkrétnějším zaměřením v souvislosti se studijní neúspěšností a často ve spolupráci s institucí zainteresovanou v terciálním vzdělávání. Důležitým dílem v tomto oboru je Studijní neúspěšnost na vysokých školách od Vlka a kol (2017), které představuje základní východiska a problémy studijní neúspěšnosti a zároveň prezentuje výsledky studijní neúspěšnosti na vysokých školách od začátku nového tisíciletí. Kleňhová a Vojtěch (2007) se zaměřují na to, jak si vedou absolventi různých oborů středních škol a na jejich srovnání. Na studijní neúspěšnost v ČR pohledem mezinárodního kontextu se zaměřuje Prokop (2021). Studijní neúspěšností na vysokých školách v ČR a jejími příčinami se zabývá autorská dvojice Mouralová a Tomášková (2007). Šmídová (2020) se ve své studii zabývá příčinami odlivu studentů v prvním ročníku studia.

2.1.3 Příčiny studijní neúspěšnosti

Příčiny studijní neúspěšnosti jsou různé a jejich šíře je větší než popsána v předchozí kapitole. V obecné rovině lze identifikovat 5 hlavních příčin vysokoškolských drop-outů, a to socioekonomické překážky, nepřipravenost studentů na vysoké školy, malá podpora

univerzit studentům, špatně motivovaní studenti a nedostatečné financování vysokého školství.

Rumberger a Lim (2008) studovali literaturu týkající se příčin drop-outů v celém systému školství. Podle nich za drop-out nemůže jedna jediná příčina, ale spíše souhra více příčin. Zároveň rozhodnutí zanechat vzdělání se neděje ve škole, ale mimo ni a ovlivňují to nejrůznější vnější faktory. Dalším zjištěním je, že drop-out není náhlá akce, ale spíše proces, který začíná mnohem dříve. Vždy záleží na kontextu konkrétního případu.

Kuh a kol. (2006) identifikují v nejjednodušším pojetím tři příčiny, a to příčiny před vstupem na vysokou školu (úroveň předchozího vzdělávání, sociální podpora a motivace studenta), příčiny během studia na vysoké škole (integrace) a příčiny na straně instituce (podpora a servis studentům).

Vossensteyn a kol (2015) dělí příčiny více obecně. Podle nich jsou příčiny na úrovni národní politiky, instituce, jednotlivce a trhu práce.

Vlk a kol. (2017) zmiňuje, že většina příčin se nemusí nutně týkat každé univerzity nebo země. Zároveň některé příčiny mohou být protichůdné. Většina autorů podle Vlka a kol. (2017) vystupuje z podobného teoretického rámce, ale často se zaměřením na jiné aspekty. Jako nejintuitivnější prezentují dělení příčin na úrovni jednotlivce, instituce a vysokoškolského a společenského systému.

Příčiny na úrovni jednotlivce se týkají hlavně demografického popisu studentů, socioekonomické situace, předchozí vzdělání, psychologických aspektů (motivace, úsilí, odhodlání) a v neposlední řadě zapojení studenta na vysoké škole (Vlk a kol., 2017).

Vliv institucí na studijní neúspěšnost je nezpochybnitelný. Instituce mají vliv na zapojení studentů do vysokoškolského života a poskytují jim vzdělávání. Vossensteyn a kol. (2015) dělí příčiny na úrovni institucí na procedurální a strukturální. Procedurální vlivy jsou činnosti, na kterých je instituce postavená. Jde o metody výuky, přístupy ke vzdělávání a činnosti k podpoře studentů. Strukturální aspekty ovlivňuje řada faktorů, které instituce neovlivní nebo jsou součástí její podstaty. Zároveň jsou z velké části ovlivněny národní

politikou v oblasti vzdělávání. Jde o faktory jako velikost a typ instituce³ nebo finance určené pro provoz instituce.

Příčiny na úrovni vysokoškolského systému jsou ovlivněny mnoha vlivy ze strany instituce, státu a obecné socioekonomické situace. Vossensteyn a kol (2015) dělí tyto vlivy do třech skupin. Selektivita systému, flexibilita systému a finanční podmínky studentů.

Fučík a kol. (2014) ve své studii zabývající se situací v českém vysokém školství identifikovali dva typy drop-outů. Prvním je odchod, který je odloženou volbou. To znamená, že student se přihlásil do více studií, a jedno studium opustil. Opustil, protože nenaplňovalo jeho představy a očekávání. Jedná se především o studenty bakalářských studií. Tito studenti zvyšují studijní neúspěšnost studijnímu programu, VŠ či fakultě, které opustili, ale ne celkově a individuálně, protože vysokoškolské vzdělání mohou získat v studijním programu, který si nakonec vybrali. Druhým typem drop-outu je kolize nebo změna priorit samotného studenta. Ten se z různých důvodů může rozhodnout, že studium už pro něj není prioritou. Dále podle nich existuje třetí skupina, která je vysoce motivovaná studium dokončit, ale přesto odchází. Podle Fučíka a kol (2014) jsou tyto případy zaviněny kolizí reality a představy studenta o studiu. Tyto kolize vidí společně s kolizí jiných příležitostí jako hlavní příčinu drop-outu studentů.

V Českém prostředí zkoumaly důvody pro opuštění od vysokoškolského studia i Muralová a Tomášková (2007). Na základě empirického výzkumu jich identifikovaly hned několik. Je to nespokojenost s podobou studia a formou výuky, s volbou oboru, odlišnost přání a reality, nedostatek motivace, nedostatek schopností a nekompatibilita s VŠ nebo vysokoškolským prostředím.

Jak lze vidět většina autorů se shoduje na tom, že záleží na úhlu pohledu. Většina podrobnějších studií se zaměřuje hlavně na samotného studenta, ale příčiny lze hledat i na straně institucí a systému školství. Oblast státní politiky a institucí je však těžké zobecnit, neboť hlavně v evropském prostoru existují odlišné systémy školství, organizace a financování. A to i přes snahy o unifikaci v rámci EU.

³ MŠMT uvádí čtyři typy vysokých škol – veřejné, státní, soukromé a zahraniční.

2.1.4 Dopady studijní neúspěšnosti

Odborníci ani tvůrci státní vysokoškolské politiky si nejsou zcela jisti, jestli jsou dopady studijní neúspěšnosti negativní. Dobře to charakterizuje MŠMT (2021), které nemá zcela jasno, jestli je studijní neúspěšnost zcela nežádoucí jev. Protože studium na vysoké škole je na rozdíl od studia na základní a střední škole věcí zcela individuální. Je postaveno mimo povinnou školní docházku, a to se projevuje hlavně ve svobodné možnosti studenta studium na vysoké škole změnit, ukončit nebo přerušit. „Neúspěšnost ve studiu může být projevem svobody studenta ve svém rozhodování než jeho neschopnosti dokončit zahájené studium.“

V odborné literatuře můžeme najít výzkumy zaměřené na dopady studijní neúspěšnosti. Podle Larsena a kol. (2013) existují čtyři hlavní hlediska, které ovlivňují dopad studijní neúspěšnosti. Ty jsou akademické, psychologické, sociální a ekonomické, které se projevují na třech úrovních podle toho, koho ovlivňují. Dopady ovlivňují buď studenta, akademickou instituci, nebo společnost. Larsen a kol. (2013) zmiňují, že státy se snaží těmito dopadům zabránit, a to hlavně na úrovni ekonomické. Státy evropské unie v tomto kontextu začaly univerzity motivovat tím, že podporují instituce, které mají nízkou neúspěšnost. Tuto praxi můžeme najít i v ČR, kdy MŠMT přerozděluje část financí na základě studijní úspěšnosti na jednotlivých veřejných vysokých školách.

2.2 Studijní neúspěšnost z hlediska MŠMT

Ministerstvo vnímá problematiku studijní neúspěšnosti již od začátku nového tisíciletí ve svých strategických dokumentech a tento pohled se postupně vyvíjel. Tyto dokumenty jsou hlavním zdrojem informací o vztahu ministerstva k studijní neúspěšnosti. Plyne z nich, že studijní neúspěšnost na VVŠ nebyla v minulosti klíčové téma a teprve v posledních dvou strategických záměrech je tomuto fenoménu věnována větší pozornost. Richterová (2018) ve své analýze sledovala, že vztah MŠMT k studijní neúspěšnosti se postupem času vyvíjel, a to hlavně právě ve strategických dokumentech, kde se začalo každým dalším vydáním nové strategie více mluvit o studijní neúspěšnosti.

Skrze tyto dokumenty MŠMT chápalo studijní neúspěšnost jako standardní jev a nebyl vnímán jako problém VVŠ. Hlavní důraz byl kladen na pomoc studentům. V dlouhodobém záměru pro roky 2016 až 2020, ale téma studijní neúspěšnosti nabylo na důležitosti (Vlk a kol.,2017).

Strategie MŠMT (2015) pro roky 2016-2020 určuje, že analýza studijní neúspěšnosti na VVŠ je podmínkou pro udělení akreditace pro jednotlivé studijní programy. Tento dokument doporučuje VVŠ poskytovat poradenské služby studentům za účelem předcházení zvyšování studijní neúspěšnosti a lepšímu pochopení jevu studijní neúspěšnosti. VVŠ pak mají za cíl zlepšit sběr a analýzu dat týkajících se studijní neúspěšnosti a zjistit její příčiny. MŠMT stanovuje také konkrétní cílovou hodnotu maximální studijní neúspěšnosti u bakalářských studií po dokončení standardní doby studia + 1 rok, a to 40 %.

V tomto období MŠMT zpracovalo i vlastní analýzu studijní neúspěšnosti z let 2003-2015 a to právě v souladu strategií na roky 2016-2020. Tato analýza ukázala trend vzrůstající studijní neúspěšnosti na VVŠ, a to hlavně v bakalářských studijních programech. V této analýze byl využíván kohortní přístup sledování jednotlivých ročníků, jak je popsán v kapitole 2.5.1. Tato analýza prezentuje data nejen podle typu studijních programů, ale i podle jejich zaměření (MŠMT, 2015).

MŠMT chápe studijní neúspěšnost na VVŠ hlavně jako problém v bakalářských studijních programech. Jako negativní dopady studijní neúspěšnosti MŠMT zdůrazňuje vytvoření bariéry k rovnému přístupu ke vzdělávání a neefektivitu vysokoškolské vzdělávací soustavy. Jako hlavní příčina se pak identifikuje rozšíření přístupu k vysokoškolskému vzdělávání, což vede k tomu, že vzdělávací nabídka neodpovídá potřebám širší a rozmanitější populace. Další příčina je špatná počáteční volba studia studentem (Vlk a kol, 2017).

V dlouhodobé strategii od roku 2021 MŠMT (2020) identifikuje míru studijní neúspěšnosti jako neudržitelnou, a to zvláště v bakalářských oborech. To i na základě další analýzy studijní neúspěšnosti zpracované v roce 2019.

Tato analýza navazuje na předchozí provedenou analýzu a zahrnuje imatrikulační ročníky 2001-2017 na VVŠ. Analýza říká, že studijní neúspěšnost na konci sledovaného období v bakalářských studijních programech stagnuje. Ve svých výsledcích uvádí, že je úspěšně ukončena méně než polovina bakalářských studií, kde je největší neúspěšnost koncentrována v prvních dvou letech studia. U navazujících magisterských studií sleduje rostoucí trend neúspěšnosti od roku 2014. Míra neúspěšnosti u těchto studiích se pohybuje okolo 25 %. Analýza zároveň uvádí data o tom, kolik procent studentů z kohorty studentů zapsaných poprvé v letech 2010 až 2018 úspěšně dokončilo studium. V bakalářských studijních

programech se jedná o 62 % studií a v navazujících magisterských programech o 82 % studií (MŠMT, 2018).

Ve strategii pro rok 2021 MŠMT (2020) spatřuje jako cesty ke snížení studijní neúspěšnosti lepší koncepci studijních plánů, aby student přesně věděl, co má očekávat, lepší socializaci a integraci studentů mezi sebou prostřednictvím financování studentských spolků a akcí. V kontextu pandemie COVID-19 pak zajistit, aby distanční vzdělávání nevedlo ke zvýšení studijní neúspěšnosti. V jednotlivých plánech pro roky 2022 a 2023 si pak MŠMT dává za cíl motivovat VVŠ v získávání a sdílení dat o svých studentech a absolventech.

MŠMT provozuje online aplikaci⁴ přes kterou lze poměrně lehce získat k přístup k datům o počtu studentů, absolventů, přerušovaných studií a ukončení bez absolvování. Tyto informace se dají vyfiltrovat dle VVŠ, fakulty, studijního programu a roku zahájení studia. Tato aplikace je ideálním nástrojem pro získávání dat o studijní neúspěšnosti, avšak má jeden zásadní problém. Tím je reorganizace studijních programů a oborů, akreditace a reakreditace studijní programů na konci druhého desetiletí. Díky tomu jsou informace o jednotlivých studijních programech roztržité a nejde z této aplikace vyčíst, jak si studenti v jednotlivých studijních programech vedli v letech před rokem 2019.⁵ Pokud by se starší data o studijních programech dala filtrovat i podle jednotlivých oborů, tak by byla tato aplikace užitečnější. Nicméně i tak lze pomocí této aplikace získat přístup k datům o jednotlivých školách a fakultách. Díky tomu lze prezentovat výsledky UK a FTVS v dalších kapitolách.

2.3 Výpočet studijní neúspěšnosti dle MŠMT

MŠMT v roce 2017 stanovilo definice pro výpočet studijní neúspěšnosti. Studijní neúspěšnost MŠMT sleduje pomocí kohortní míry neúspěšnosti vázané na rok zápisu a kohortní míry neúspěšnosti studentů VŠ vázané na první vstup do systému. Ve zmiňovaných analýzách MŠMT se využívala metoda kohortní míry neúspěšnosti vázané na rok zápisu.

2.3.1 Kohortní míra neúspěšnosti vázaná na rok zápisu

Monitoruje ukončování jednotlivých studií na vysokých školách v jednotlivých letech po zápisu. Tento způsob výpočtu nesleduje studenta jako fyzickou osobu, ale vyhodnocuje

⁴ <https://statis.msmt.cz/statistikyvs/neuspesnost.aspx>

⁵ Příklad: SP B0413A28001 Management TVS byl akreditován v rámci B7401 a oboru 6208R050.

úspěšnost každého jeho studia zvlášť, a je tedy využitelný pro porovnávání míry studijní neúspěšnosti mezi jednotlivými studijními programy nebo jejich skupinami a mezi jednotlivými vysokými školami, případně jejich fakultami. Je stanovena jako poměr mezi počtem neúspěšně ukončených studií v jednotlivých letech studia a celkovým počtem studií započatých v daném roce zápisu (Věštník MŠMT, 2017).

2.3.2 Kohortní míra úspěšnosti studentů vysokých škol vázaná na první vstup do systému

Jedná se o definici, která je v souladu s definicemi nadnárodních organizací. Monitoruje, zda student ve sledovaném období po prvním vstupu do vysokoškolského systému získá vysokoškolské vzdělání, a to bez ohledu na to, zda ve sledované době neúspěšně ukončil původní studium a začal studovat v jiném. Tento způsob zohledňuje studenta jako fyzickou osobu a jeho dosažené i nedosažené vysokoškolské vzdělání. Tento postup se využívá jen na úrovni celého vysokoškolského systému. Není tedy využitelný pro studium neúspěšnosti na jednotlivých vysokých školách či dalších nižších stupních členění vysokoškolského studia. Je stanovena jako poměr mezi počtem absolventů vysokoškolského studia z dané kohorty prvního zápisu do vysokoškolského systému a celkovým počtem studentů z této kohorty (Věštník MŠMT, 2017).

2.4 Studijní neúspěšnost z pohledu UK

Z dostupných výročních zpráv od roku 2000 do roku 2021 vyplívá, že hlavní pozornost je věnována zejména neúspěšnosti studentů v prvním roce studia na jednotlivých fakultách. Zejména v podobě tabulek s daty bez hlubšího komentáře.

Ve výroční zprávě roku 2001 je zmínka o „neuspokojivém počtu absolventů“ a od tohoto roku najdeme ve výročních zprávách i data o obecné studijní neúspěšnosti, a nejen v prvním roce studia (RUK, 2002).

Další výroční zpráva, která velmi lehce komentuje studijní neúspěšnost, je z roku 2010, kdy se komentář týká neúspěšnosti ve společenskovedních oborech v prvním roce studia. Vysoká čísla neúspěšnosti v prvním roce studia dává za důsledek absence přijímacích zkoušek u některých oborů. Přijímací zkoušky podle zprávy vedou k „výběru skutečně motivovaných a úspěšných studentů, kteří pak ve studiu pokračují“ (RUK, 2011).

Ve výroční zprávě roku 2017 dochází k zvýšené pozornosti k studijní neúspěšnosti. Oproti letům minulým je této problematice věnována celá kapitola a jsou zde uváděny konkrétní případy, jak snížit studijní neúspěšnost. UK klade důraz na snižování studijní neúspěšnosti už ve fázi přijímacího řízení, kde vybírá studenty s nejlepšími předpoklady pro dokončení studia. Univerzita a její fakulty komunikují všechny aspekty studia prostřednictvím dnů otevřených dveří, veletrhů VŠ nebo na informačních dnech UK. Zdůrazňuje, že fakulty mohou provádět kroky, které sníží neúspěšnost jako například úprava počtu nutných kreditů pro postup do dalších fází studia nebo úprava studijních plánů pro lepší adaptaci studentů na vysokoškolské vzdělávání. Dále dokument uvádí příklady v oblasti konzultační činnosti studentům, pomoci zahraničním studentům a studentům se specifickými potřebami (RUK, 2018).

Výroční zpráva pro rok 2018 spojuje téma studijní neúspěšnosti s omezeními pro prodlužování studia. Zaměřuje se na doktorské studium a jeho dokončení ve standardní době studia + jeden rok. Dále udává další zajímavé příklady toho, jak fakulty předcházejí studijní neúspěšnosti ve všech typech programů a s prioritou danou na první ročníky. (RUK, 2019)

Text související se studijní neúspěšností se ve výročních zprávách téměř nemění. Jediné větší změny se udály v letech 2001, 2010, 2017 a 2018. Od roku 2017, kdy se i změnil přístup k studijní neúspěšnosti, se uvádějí konkrétní případy opatření k studijní neúspěšnosti, ale vyznění textu a většina jeho obsahu je téměř identická. Důraz se klade hlavně na neúspěšnost v prvním roce studia.

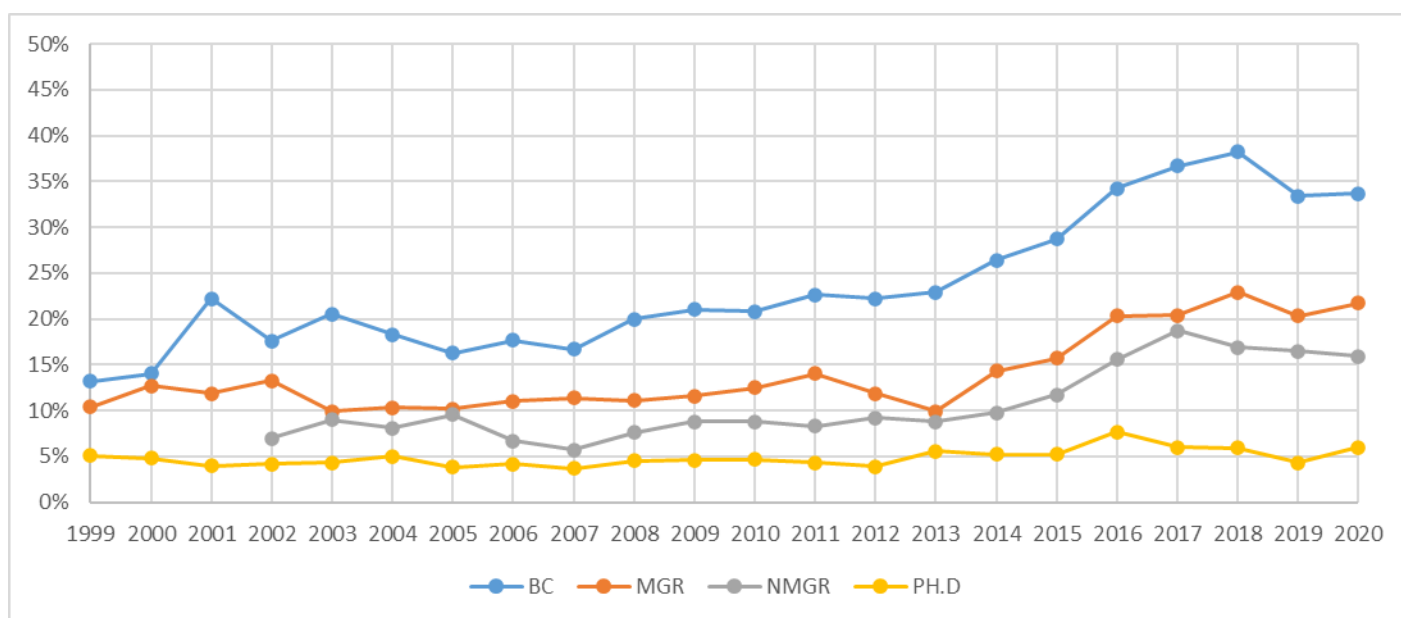
Zmíněné nástroje a akce jsou univerzitou a fakultami využívány dlouhodobě, a i přes to se studijní neúspěšnosti zvyšuje. Samotná vysoká úroveň přijímacího řízení vysoké školy nezaručuje, že student bude ve studiu úspěšný dlouhodobě. Testuje jen studentovi schopnosti v dané oblasti. Přijímací řízení trvá nepoměrně kratší dobu než samotné studium na VŠ a většinou jeho výsledek závisí na výsledku jedné zkoušky, a ne na dlouhodobém studiu. Proto je v praxi nejde brát jako efektivní nástroje pro zamezování zvyšování studijní neúspěšnosti. A jak je patrné z přechozích kapitol, tak důvody vysoké neúspěšnosti lze hledat spíše jinde.

Jediná data týkající se studijní neúspěšnosti, která uvádí každá výroční zpráva, je procentuální studijní neúspěšnost v prvním roce studia. Tyto data se podařilo spojit dohromady a můžeme tak analyzovat vývoj studijní neúspěšnosti podle dat UK. Data

reprezentují imatrikulační ročníky roku n. Tedy studenty, kteří se v daný rok zapsali. Jedná se o studia, která byla ukončena zanecháním, ukončením pro nesplnění studijních povinností nebo vyloučením ze studia.

Graf č. 1 uvádí, jak se vyvíjela studijní neúspěšnost v prvním roce studia v prvním roce studia zapsaných v n roce. Za zmínku stojí tzv. Boloňský proces, v jehož důsledku se české vysoké školství výrazně měnilo v začátcích nového tisíciletí. Boloňský proces měl za cíl sjednotit školství v prostoru EHEA⁶. V souvislosti se systémem studijních programů měl za důsledek rozdělení určených magisterských studijních programů na dva studijní programy. Bakalářský a navazující magisterský. Proto chybí data o NMGR programech do roku 2003 (Boloňská deklarace, 1999).

Graf č.1: Vývoj průměrné studijní neúspěšnosti v prvním roce studia na Univerzitě Karlově

Zdroj: Výroční zprávy UK z let 2000-2022, RUK, vlastní úprava

Graf č. 1 potvrzuje tezi MŠMT⁷ z předchozí podkapitoly a to, že studijní neúspěšnost hlavně v BC SP je neudržitelná. Zvláště když téměř 2/5 studentů neúspěšně ukončí svoje studium v prvním roce studia. Na tomto grafu je vidět jen neúspěšnost v prvním roce studia.

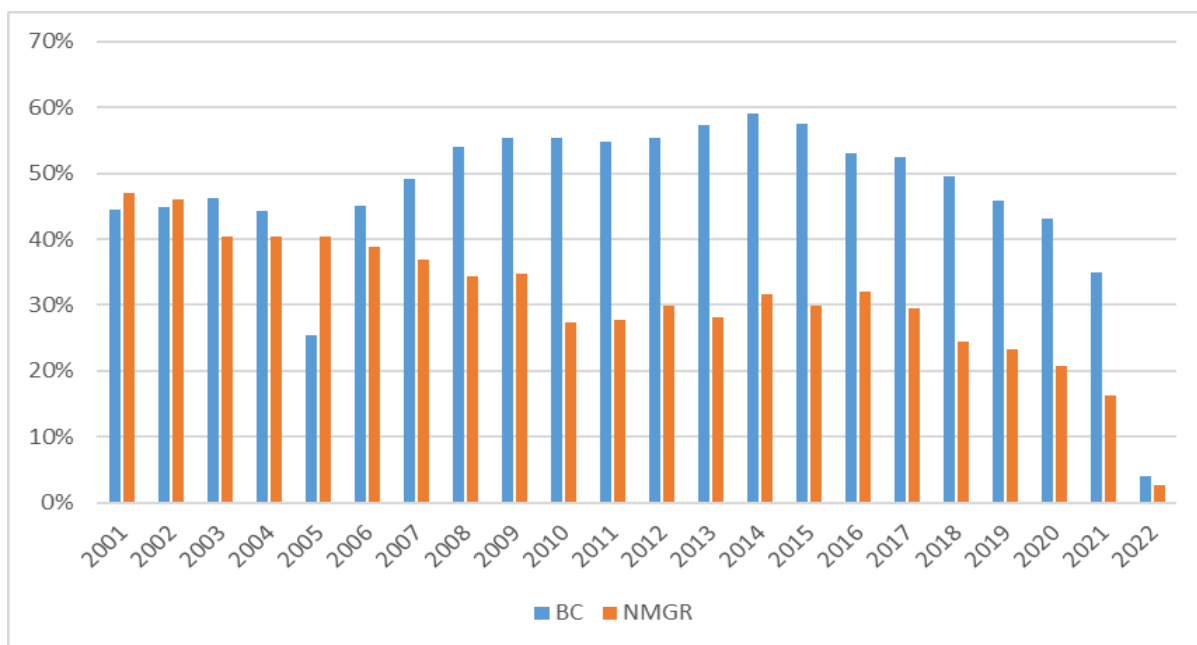
⁶ Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání

⁷ Kapitola: Studijní neúspěšnost z hlediska MŠMT, 5.odstavec 2.řádek.

V rámci fakult UK je dlouhodobá průměrná neúspěšnost za sledované období v prvním roce nejvyšší u FHS, MFF a FTVS s FaF. To je nejvíc patrné u bakalářských SP. U každé fakulty jsou pro to jiné důvody, a to je zohledněno i v textové části výročních zpráv. Tabulky s podrobnými hodnotami bakalářských a navazujících magisterských studií jsou přiloženy v části přílohy jako příloha č.2 a příloha č.3.

Neúspěšnost jednotlivých imatrikulačních ročníků UK prezentuje graf č. 2. Na něm je vidět, že studijní neúspěšnost na UK v bakalářských studijních programech se nejdříve od ročníku 2006 výrazně zvyšovala a po ročníku 2015 spíše snižovala. To je určitě z části způsobeno koncem některých magisterských programů a jejich nahrazení bakalářským a magisterským programem. Jako poslední relevantní ročník lze brát až ročník 2019, kterému už uběhla SDS, a i tak může ještě dojít v tomto ročníku ke změnám. Studijní program NMGR je na tom s vývojem ve sledovaném období jinak. Studijní neúspěšnost se časem snižuje. Dokonce první dva sledované ročníky byla větší neúspěšnost ve NMGR programech. Téměř všechny zobrazené ročníky bakalářských studijních programů překračují maximální hodnotu studijní neúspěšnosti 40 % určenou MŠMT ve strategickém plánu pro roky 2016-2020.

Graf č. 2: Vývoj studijní neúspěšnosti na Univerzitě Karlově v imatrikulačních ročnících 2001 až 2022

Zdroj: Statis MŠMT (2023), vlastní úprava

V kontextu s grafem č. 1 je zajímavé, že když se studijní neúspěšnost v prvním roce studia zvyšovala, tak se celková studijní neúspěšnost od ročníku 2015 se snižovala. Je tedy možné, že v posledních sledovaných ročnících více studentů ukončí studium v prvním roce studia, ale méně jich ukončuje studium v pozdějších letech studia. To pozitivně ovlivňuje hodnoty graduation rate u bakalářských studijních programů, jak bude popsáno v dalších kapitolách.

2.5 Studijní neúspěšnost z pohledu FTVS

Výroční zprávy FTVS jsou veřejně dostupné pouze od roku 2010. Zprávy bohužel neuvádí data ani komentáře ke studijní neúspěšnosti na fakultě. Reflektují pouze absolventy, počet přihlášek a počet přijatých studentů.

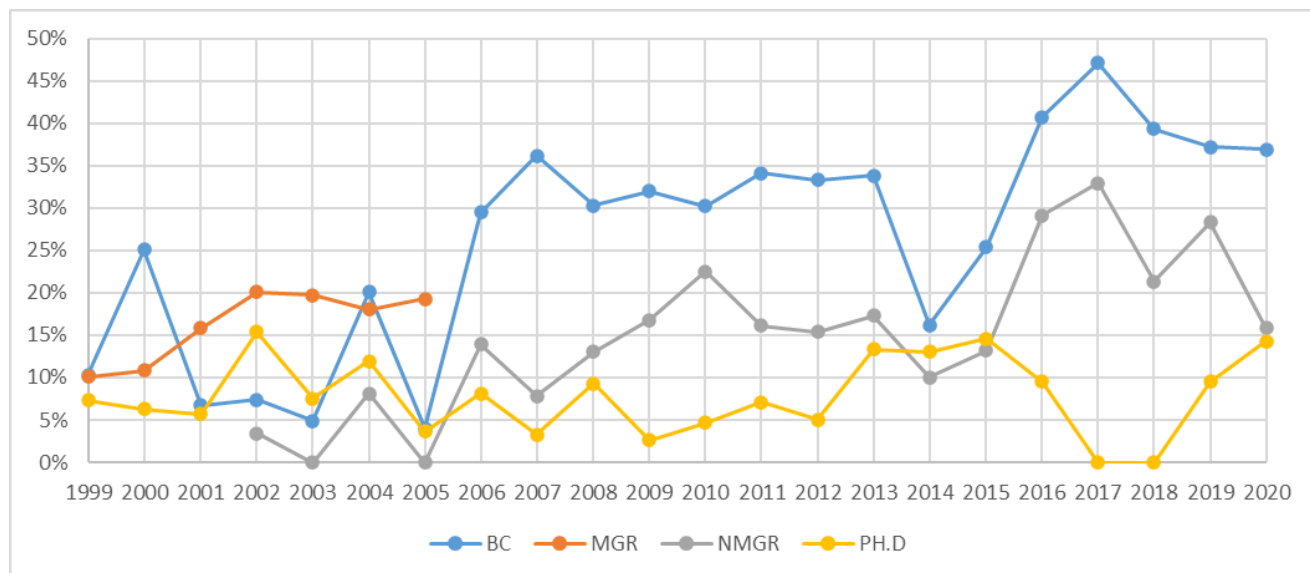
Od roku 2020 jsou uváděny detailnější informace o počtech studentů v jednotlivých ročnících všech studijních programů. Dále i detailnější data o způsobu absolvování jednotlivých SP z hlediska ročníku absolvování. Publikovány jsou i výsledky ankety mezi studenty k hodnocení výuky (Výroční zpráva FTVS 2020, 2021).

I přes uvádění většího množství informací v posledních výročních zprávách jsou tyto informace většinou nedostatečné pro kvalitní zhodnocení situace. Avšak díky statistické aplikaci MŠMT lze zjistit, jak si FTVS stojí v rámci typů studijních programů.

FTVS je ve všech statistikách studijní neúspěšnosti nad průměrem celé Univerzity Karlovy. FTVS měla menší neúspěšnost, než byl průměr UK v první čtvrtině sledovaného období, a to zejména u SP BC a NMGR. SP MGR byly naopak nad průměrem, a to nejvíce o 10 %. K významnému zvýšení neúspěšnosti dochází po roce 2006, kdy na FTVS zanikly magisterské studijní programy.

Vzhledem k povaze studijních programů a jejich náplně to nemusí být závažné zjištění. SP na FTVS kromě intelektuálních výkonů požadují po studentech i jisté standarty fyzické výkonnosti. Skloubit tyto dva aspekty studia může být pro studenty náročnější než na jiných fakultách a studijních programech.

Graf č. 3: Vývoj průměrné studijní neúspěšnosti v prvním roce studia na FTVS

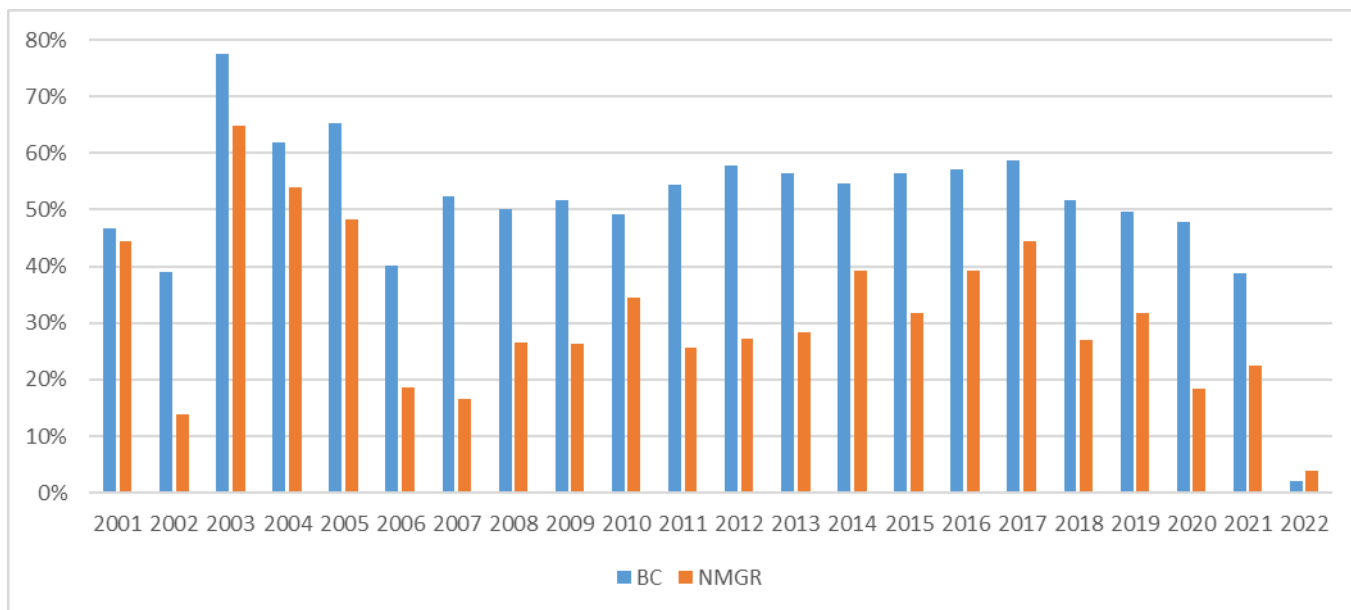

Zdroj: Výroční zprávy UK z let 2000-2022, RUK, vlastní úprava

Na Grafu č. 3 si lze všimnout na skokovém nárůstu neúspěšných studentů v bakalářských studijních programech a navazujících magisterských programech po zrušení magisterských studijních programů na FTVS. Tento jev je způsoben reorganizací studijních programů, která probíhala nejen na FTVS, ale v rámci UK i ostatních VVŠ v ČR.

Zajímavostí je, že od zavedení NMGR studijních programů je vývoj neúspěšnosti podobný v bakalářských i navazujících magisterských programech. Dále stojí za zmínku, že všechny bakalářské programy na FTVS mají přijímací zkoušky, a i přes to je neúspěšnost v prvním roce studia bakalářských studijních programů větší než 30 %.

Graf č. 4: Vývoj studijní neúspěšnosti na FTVS v imatrikulačních ročnících 2001 až 2022

Zdroj: Statis MŠMT (2023), vlastní úprava

Graf č. 4 ukazuje podobný vývoj studijní neúspěšnosti, jako byl na UK. Liší se jen v ročnících 2001 až 2006. To, protože FTVS před rokem 2006 měla v těchto programech výrazně méně studentů než po roce 2006. Pokud srovnáme období od roku 2006, tak vývoj na FTVS je skoro stejný jako vývoj na UK. I průměrná studijní neúspěšnost je na stejné hodnotě 49 % v bakalářských studijních programech. To platí i o navazujících magisterských studijních programech s průměrnou hodnotou studijní neúspěšnosti 28 % od ročníku 2006.

Když porovnáme grafy č. 3 a č. 4, můžeme dojít k podobnému závěru jako v předchozí kapitole. Studijní neúspěšnost v prvním roce studia se zvyšuje, ale celková studijní neúspěšnost se spíše snižuje. V případě FTVS se, ale celková studijní neúspěšnost snižuje až s ročníkem 2018, ale neúspěšnost v prvním roce studia se výrazně zvyšuje až s ročníkem 2016. Zvýšení neúspěšnosti v prvním roce studia v roce 2006 je lehce vysvětlitelné reorganizací studijních programů.

2.6 Financování veřejných vysokých škol

Veřejné vysoké školy jsou součástí terciálního vzdělávání a základní principy jsou dány zákonem o vysokých školách. Je to zákon č. 111/1998 ze dne 22.4.1998. Podle toho zákona je veřejná vysoká škola povinna hospodařit podle rozpočtu, který nesmí být deficitní. Ten je sestavován na jeden kalendářní rok a dále sestavuje výhled rozpočtu na nejméně dva další roky. Prostředky rozpočtu se využívají na financování činností, pro které byla veřejná vysoká škola zřízena, a na financování doplňkové činnosti podle § 20 odst. 2 (zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách).

Příjmy rozpočtu veřejné vysoké školy (dále VVŠ) se dělí na:

- příspěvek ze státního rozpočtu na vzdělávací a tvůrčí činnost
- podpora výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků podle zvláštního právního předpisu
- dotace ze státního rozpočtu
- poplatky spojené se studiem
- výnosy z majetku
- jiné příjmy nebo jiné příspěvky než uvedené v písmenu a) ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z národního fondu a z rozpočtů obcí a krajů
- výnosy z doplňkové činnosti
- příjmy z darů a dědictví

Pro výši příspěvku je určující typ VVŠ, finanční náročnost akreditovaných studijních programů a programů celoživotního vzdělávání, počet studentů a dosažené výsledky ve vzdělávací a tvůrčí činnosti (zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách).

Finanční náročnost studijních programů se určuje podle koeficientů ekonomické náročnosti – KEN. Koeficienty jsou rozděleny do 7 úrovní od 1,00 až do 5,90 dle tabulky č. 1. KEN se od roku 2018 pravidelně každý rok aktualizují, a to i více než jednou ročně. Poslední úprava KEN byla vydána 28.3.2022 (zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách).

Tabulka č: 1: Koeficienty ekonomické náročnosti

Studijní programy	KEN
Humanitní, ekonomické, filozofické	1,00
Pedagogické	1,20
Technické, TVS, informatika	1,65
Zemědělské a lesnické, architektura, farmacie	2,25
Chemické a lékařské, fyzikální	2,80
Veterinární	3,50
Umělecké	5,90

Zdroj: Pinkeová, (2014)

Aktuální studijní programy na FTVS v tabulce č. 2 mají dva koeficienty ekonomické náročnosti 1,65 a 2,25. Koeficient 1,65 má 18 studijních programů, přičemž mezi nimi jsou stejné programy, ale vyučované v anglickém jazyce. Tyto programy jsou primárně zaměřeny na tělovýchovu a sport a dále jsou specializovány na jednotlivé aspekty tělesné výchovy a sportu. Zbýlých pět studijních programů je zaměřeno na fyzioterapii, a to i v anglickém jazyce s koeficientem 2,25, takže spadá do kategorie s farmacií, ale mají i blízko k lékařským studijním programům (MŠMT, 2023b).

Tabulka č. 2: Studijní programy na UK FTVS a jejich KEN

Kód prg.	Stud. program	Koeficient
N0915A360004	Aplikovaná fyzioterapie	2,25
N0915A360005	Applied Physiotherapy	2,25
B0915A360005	Fyzioterapie	2,25
B0915A360006	Physiotherapy	2,25
B0914P360013	Ortotik - protetik	2,25
N0223A280001	Master of Arts in Sports Ethics and Integrity	1,65
B0413A280001	Management tělesné výchovy a sportu	1,65
N1014A280004	Aplikovaná tělesná výchova a sport osob se specifickými potřebami	1,65
N0413A280002	Management tělesné výchovy a sportu	1,65
B1014A280009	Vojenská tělovýchova, tělesná výchova a sport se zaměřením na vzdělávání	1,65
N0114A300047	Učitelství tělesné výchovy a vojenské tělovýchovy pro střední školy	1,65
B0114A300050	Tělesná výchova a sport se zaměřením na vzdělávání	1,65
N0114A300048	Učitelství tělesné výchovy pro střední školy	1,65
B1014A280003	Aplikovaná tělesná výchova a sport osob se specifickými potřebami	1,65
B1014A280004	Trenér	1,65
B1014A280005	Coach	1,65
B1014A280006	Kondiční trenér	1,65
B1014A280007	Fitness Coach	1,65
N1014A280006	Aplikované sportovní vědy	1,65
N1014A280007	Applied Sport Science	1,65
N0114A300086	Physical Education and Sport	1,65
P1014D280004	Kinantropologie	1,65
P1014D280005	Kinanthropology	1,65

Zdroj: MŠMT (2023b), vlastní úprava

Dále jsou klíčové strategické záměry MŠMT a VVŠ a jejich každoroční realizace. VVŠ náleží záloha na příspěvek podle stavu údajů k 31.říjnu předchozího kalendářního roku. Příspěvek je poskytován podle § 10 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. O poskytování příspěvku rozhoduje MŠMT na základně žádosti VVŠ. (zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách)

MŠMT stanovuje, zda příspěvky nebo dotace jsou účastí státního rozpočtu na financování programu. Příspěvky a dotace na stavbu přesahující 10 miliónů Kč jsou vždy účastí státního rozpočtu. Na programy spolufinancované EU nebo jejich části se nepoužijí ustanovení o programech podle rozpočtových pravidel. Dotace se VVŠ udělují zejména na ubytování a stravování studentů. Podmínky a užití dotací se řídí zákony č. 218/2000 Sb. a č. 130/2002

Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách).

VVŠ vytváří fondy, a to fondy rezervní, reprodukce investičního majetku, stipendijní fond, fond odměn, fond účelově určených prostředků, sociální a fond provozních prostředků. Tyto fondy jsou tvořeny z několika zdrojů. Jejich použití upravují vnitřní předpisy veřejné vysoké školy a ta je povinna zajistit, aby byly použity v souladu s pravidly EU (zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách).

2.7 Pravidla pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy 2023

MŠMT každoročně vydává pravidla pro financování VVŠ. Tato pravidla publikuje veřejně v elektronické podobě na svých webových stránkách. Tato pravidla upravují postup MŠMT při přijímání žádostí o příspěvek a dotaci, způsob stanovení výše příspěvků a dotací, náležitosti MŠMT o jejich poskytnutí, způsob poskytnutí a způsob kontroly. Podle těchto pravidel se postupuje při poskytování příspěvku ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou vývojovou, inovační, uměleckou a další tvůrčí činnost. Dále pak při poskytování dotací ze státního rozpočtu a dotací na ubytování a stravování studentů. To vše podle zákona o č. 111/1998 Sb. Tato pravidla se nevztahují na poskytování dotací podle zákona č.130/2002 Sb. Výzvy k podávání žádostí se uveřejňují v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., který upravuje rozpočtová pravidla pro finance udělované ze státního rozpočtu, organizační složky státu a příspěvkové organizace (MŠMT, 2023).

Ministerstvo rozhoduje o poskytnutí dotace či příspěvku na základě žádosti VVŠ. MŠMT poskytuje na žádost VVŠ zálohu pro zajištění činnosti v prvním čtvrtletí následujícího roku. Tato záloha dosahuje výše $\frac{1}{4}$ příspěvku poskytnutého prostřednictvím rozpočtového okruhu I do 31.10. stávajícího kalendářního roku. Stejně tak může MŠMT poskytnout VVŠ zálohu na dotaci do výše $\frac{1}{4}$ dotace poskytnuté na příslušný účel ve stávajícím kalendářním roce. VVŠ tedy část příspěvků a dotací dostávají předem, ale žádost o toto poskytnutí musí předložit v období mezi 1. a 30.listopadem kalendářního roku (MŠMT, 2023a).

MŠMT poskytuje příspěvek, který se vypočítává podle ukazatelů A + K rozpočtového okruhu I ve výši 90 % jejich ročního objemu. Zbývající část může MŠMT na základě žádosti

udělit VVŠ v termínech 30.6 nebo 15.10 kalendářního roku. Po 31.10. MŠMT tento příspěvek poskytne jako běžný příspěvek. Finanční prostředky jednotlivých ukazatelů jsou poskytovány v průběhu roku v termínech podmíněných získáním vstupních dat pro stanovení výše prostředků a reflektující jejich použití v průběhu kalendářního roku. Ostatní prostředky, které se nerozdělí, jsou poskytovány formou běžného příspěvku v prosinci kalendářního roku formou běžného příspěvku ve stejném poměru, jako je podíl jednotlivých VVŠ na příspěvcích a dotacích poskytnutých prostřednictvím ukazatelů A + K (MŠMT, 2023a).

Financování VVŠ se poskytuje dle tří rozpočtových okruhů. Každý okruh je označen římskou číslicí od 1 do 4 a každý je určen pro jiný účel. Okruhy mají své ukazatele podle, kterých se určuje výše příspěvků a dotací (MŠMT, 2023a).

Tabulka č.3: Rozpočtové okruhy

Rozpočtové okruhy financování VVŠ pro rok 2023	
I	Institucionální financování VVŠ
II	Podpora studentů
III	Rozvoj VVŠ
IV	Mezinárodní spolupráce a ostatní

Zdroj: MŠMT (2023a)

Tato práce se bude zabývat hlavně I okruhem, neboť problematika studijní neúspěšnosti a úspěšnosti se řeší právě hlavně v rámci institucionálního financování VVŠ. Dále se v něm upravuje statut studujícího a studenta v rámci rozpočtů VVŠ.

2.7.1 Rozpočtový okruh I: institucionální financování VVŠ

Finanční prostředky v okruhu I jsou poskytovány formou příspěvku. Tento rozpočtový okruh je rozdělen na dvě části. Fixní a výkonovou. Fixní část je odvozena od ekonomické náročnosti výkonů studijních programů VVŠ. Výkonová část je odvozena od výstupů činnosti VVŠ a jejich kvality. Z celkových prostředků okruhu je fixní část 82,46 % a výkonová 17,54 %. Další částí okruhu je nově i část společenské poptávky. Tyto prostředky jsou určeny na konkrétní oblasti vzdělávání definované společenskou poptávkou. Výše prostředků v této části vyplývá z objemu prostředků, o něž byl za tímto účelem navýšen ukazatel rozpočtu VŠ v rozpočtu kapitoly MŠMT. Aby MŠMT zajistilo stabilitu rozpočtu VVŠ, tak v rámci okruhu

I může dojít změnou algoritmu k maximálnímu meziročnímu poklesu u jedné VVŠ o 2 % v součtu fixní a výkonové části. Pokud meziročně poklesne rozpočet o více než 2 % v součtu fixní a výkonové části I okruhu kvůli vložení aktuálních dat do výpočtu ukazatelů může MŠMT odstranit tvrdost a částku rozpočtu VVŠ upravit. To ovšem jen za předpokladu dostatečných finančních prostředků (MŠMT, 2023a).

Fixní část

Tato část rozpočtového okruhu je zaměřena na počet studentů a na finanční náročnost akreditovaných studijních programů VVŠ. Je základním stabilizačním prvkem rozpočtů VVŠ. Poskytnutí prostředků je vázáno na prokázání těchto výkonů k 31.10. roku n-1 s referenčními hodnotami v parametrech:

- Počet přepočtených studií studentů zapsaných do prvních ročníků všech typů studijních programů B1 (bakalářské) + M1 (magisterské) + N1 (navazující magisterské) + P1 (doktorské)
- Hodnota průměrného koeficientu ekonomické náročnosti – KEN – přepočtených studií studentů zapsaných do prvních ročníků všech typů studijních programů

Údaje k těmto parametrům jsou dostupné v SIMS. Pro rok 2022 jsou referenčními hodnotami údaje k 31.10.2017. Parametry jsou naplněni, pokud:

- a) Počet studií studentů zapsaných k 31.10. roku n-1 neklesne oproti referenční hodnotě o více než 10 %
- b) Skutečnost průměrné hodnoty KEN k 31.10. roku n-1 neklesne oproti referenční hodnotě o více než 3 %

Pokud bude pokles v jednom či druhém případě větší, a VVŠ to nebude schopna řádně zdůvodnit, budou jí prostředky kráceny tímto způsobem:

- a) Studia chybějící do referenční hodnoty snížené o 10 % * fixní prostředky rozpočtu na rok 2022 vycházející na jedno přepočtené studium dané VVŠ k 31. 10. 2017
- b) Rozdíl referenční hodnoty snížené o 3 % vůči skutečnosti * počtu přepočtených studií studentů zapsaných do prvních ročníků k 31. 10. roku n-1 * částky fixních prostředků rozpočtu na rok 2022 vycházející na jedno přepočtené studium dané VVŠ k 31. 10. 2017

VVŠ tedy přijde o prostředky, pokud bude mít méně studentů. Naopak pokud budou parametry vyšší než referenční hodnota, tak to nebude zohledněno do financování pro rok 2023 a dále (MŠMT, 2023a).

Přepočtený počet studií zahrnuje studia v akreditovaném studijním programu (SP) ve standardní době studia plus jeden rok (SDS+1). Studia, kdy do uplynutí SDS+1 zbývá jen 183 dní a méně jsou započtena koeficientem 0,5. Do doby studia se započítávají doby všech předchozích rozpočtových studií ve SP, které byly ukončeny jinak než řádně. Řádně ukončené studium ruší dobu studia všech dříve neúspěšně ukončených studií. Studium studenta 1.ročníku je studium daného SP zapsané k 31.10 s dobu studia kratší než 365 dní od posledního zápisu. Je to tedy student poprvé zapsaný na VVŠ, ale i student vstupující do prvního ročníku opakovaně (MŠMT, 2023a).

Absolvent SP, který začne studovat ve SP stejného typu, se zahrne do přepočteného počtu studií pouze v případě, že studuje v období SDS. Například student absoluuje SP B1 před koncem SDS začne studovat jiný SP B1. Pokud absolvent SP začne studovat SP vyššího typu, zahrne se do přepočteného počtu studií v období SDS+1 (MŠMT, 2023a).

Výkonová část

Druhá část okruhu I kvantifikuje výkony VVŠ se zaměřením na výsledky ve vzdělávací a tvůrčí činnosti. Pro porovnávání kvality jsou VVŠ rozděleny do 4 segmentů a VVŠ jsou porovnávány jen v rámci těchto segmentů (MŠMT, 2023a).

Segment 1 – umělecké VVŠ: AMU, AVU, JAMU, UMPRUM

Segment 2 – neuniverzitní VVŠ: VŠPJ, VŠTE

Segment 3 - JU, UJEP, VETUNI, OU, UHK, SU, VŠCHT, ZČU, TUL, UPAR, VŠB-TUO, UTB, VŠE, ČZU, MENDELU

Segment 4 – velké univerzity: UK, MU, UPOL, ČVUT, VUT

Podíl na celku segmentů 2-4 se stanoví jako součet podílů všech VVŠ zahrnutých do příslušného segmentu ve výpočtu výkonové části rozpočtu na rok 2017. Velikost segmentu 1 se stanovuje jako součet podílů všech VVŠ daného segmentu ve výpočtech rozpočtu na roky 2017, 2015 a 2013. Jedná se o vážený průměr s váhami 5:3:2 (MŠMT, 2023a).

Každý segment má 8 ukazatelů kvality s přiřazenými váhami pro daný segment. Indikátory jsou nastaveny tak, aby reflektovaly základní charakteristiky VVŠ v jednotlivých segmentech. Každá VVŠ získává podíl na celkových výsledcích všech VVŠ v daném segmentu. Celkový podíl je stanovený podílem na jednotlivých indikátorech a upravený velikostí segmentu na celku. Meziroční zlepšování výsledků VVŠ, tak znamená i větší podíl na celkových výsledcích daného segmentu VVŠ což znamená více finančních prostředků pro danou VVŠ (MŠMT, 2023a).

Tabulka č. 4: Indikátory výkonové části

Indikátor	1	2	3	4
Graduation rate	0 %	40 %	15 %	15 %
Mezinárodní mobility	20 %	20 %	22 %	22 %
Zaměstnanost absolventů	10 %	40 %	10 %	10 %
VaV ⁸	10 %	0 %	30 %	30 %
RUV ⁹	50 %	0 %	3 %	3 %
Externí příjmy	6,5 %	0 %	6,5 %	6,5 %
Studia v cizím jazyce	3,5 %	0 %	3,5 %	3,5 %
Cizinci (AP+VP) ¹⁰	0 %	0 %	10 %	10 %

Zdroj: MŠMT (2023a)

Studijní neúspěšnost hraje ve financování univerzit velkou roli. Ač tomu je v každém segmentu jinak. Nejedná se o nezanedbatelné prostředky na chod univerzit. Samotné fakulty jsou závislé na tom, kolik získají od své univerzity jako její součást. Každá univerzita má však jiný přístup k rozdělování financí v rámci univerzity a jejich částí. Proto je úroveň studijní neúspěšnosti důležitým ukazatelem i při přerozdělování financím jednotlivým fakultám.

⁸ Indikátor hodnocení VVŠ dle výzkumné, vědecké a publikační činnosti.

⁹ Registr umělecký výstupů.

¹⁰ Akademičtí a vědečtí pracovníci.

2.8 Vnitřní předpisy Univerzity Karlovy – financování

Příspěvky a zálohy na příspěvek jsou rozdělovány fakultám a dalším částem univerzity podle principů rozdělování příjmů univerzity pro daný rok. Tyto principy jsou stanoveny návrhem rektora a schvaluje je univerzitní senát. UK přerozděluje příspěvky a dotace podle typu a finanční náročnosti uskutečňovaných studijních programů, počtu studentů, výsledcích a výkonech ve vzdělávací a tvůrčí činnosti, a to s přihlédnutím ke strategickému záměru. Univerzitní fondy jsou tvořeny součtem příslušných dílčích fondů vedených na fakultách a dalších součástech.

Tyto principy detailně upravuje interní dokument UK, který je neveřejný. Nemůže být tedy zveřejněn ve veřejné verzi této práce. Detailněji popsané principy financování na UK bude možné najít v utajené příloze č. 8 této práce.

3 Cíle a úkoly práce

Hlavním cílem této práce je analyzovat studijní neúspěšnost na UK FTVS ve studijních programech Fyzioterapie a Management tělesné výchovy a sportu, a to v bakalářských i navazujících magisterských programech.

Úkoly práce v teoretické části jsou následující:

- vysvětlit a definovat fenomén studijní neúspěšnosti na vysokých školách
- shrnout vztah MŠMT, UK a FTVS k fenoménu studijní neúspěšnosti
- shrnout aktuální a historický přístup MŠMT k studijní neúspěšnosti
- popsat souvislost studijní neúspěšnosti s financováním veřejných vysokých škol v ČR.

V praktické části práce poté analyzovat studijní neúspěšnost ve studijních programech Fyzioterapie a Management tělesné výchovy a sportu.

Hlavní výzkumnou otázkou bude to, jak se měnila studijní neúspěšnost v průběhu sledovaných let ve zmíněných studijních programech.

4 Metodologie

Tato kapitola popisuje, jaký je zvolený postup v této práci a jak se získávala data použitá hlavně v praktické části. Poté, jak se tyto data využila při vypočtení studijní neúspěšnosti a způsoby vypočítávání studijní neúspěšnosti nebo graduation rate.

4.1 Zdroje dat

Pokud se nejednalo o zdroje akademické povahy zabývající se přímo fenoménem studijní neúspěšnosti, tak se v teoretické části využívaly hlavně zdroje informací veřejně přístupné a obecné povahy k vysokému školství v ČR. To zejména z informačních zdrojů MŠMT, Univerzity Karlovy a FTVS. V těchto případech se jedná hlavně o výroční zprávy, strategické dokumenty a vnitřní předpisy. Tyto obecné zdroje informací byly pak porovnávány s konkrétnějšími zdroji na úrovních – systém školství – univerzita – fakulta.

V praktické části se pracuje se sekundárními daty. Data obsahují informace o studentech studijních programů Fyzioterapie a Management tělesné výchovy a sportu FTVS, a to jak bakalářského SP, tak navazujícího magisterského SP. Tato data jsou pro celou diplomovou práci naprosto zásadní. Hlavním zdrojem dat k praktické části jsou data z centrální databáze sdružené informace matrik studentů (dále jen SIMS), které k účelům práce poskytlo studijní oddělení FTVS, a to po řádném schválení etickou komisí UK FTVS. Data jsou aktuální k 31.11.2022 a jsou z období let 2010 až 2022. Je zde tedy 12 ročníků studentů FTVS. Data byla anonymizovaná a nelze podle nich konkrétního studenta dohledat. K analýze a zpracování dat byl použit program MS EXCEL. Tato data se zpracovávají pomocí dvou metod zjišťování studijní neúspěšnosti a graduation rate. Jako první metoda analýzy je využita metoda kohortní míry neúspěšnosti vázané na rok zápisu. Druhá metoda je výpočet graduation rate podle pravidel MŠMT pro institucionálního financování vysokých škol z let 2017-2023. K dalším doplňujícím informacím budou použita i data o jednotlivých předmětech studijních programů ze studijního informačního systému.

4.2 Metoda kohortní míry neúspěšnosti vázané na rok zápisu

Pro měření studijní neúspěšnosti na úrovni studijních programů byl pro tuto práci vybrán způsob analýzy jednotlivých studií. Tato metoda byla prezentována ve Věštníku MŠMT č. 11-12/2017. Analýza bude zpracována podobným způsobem, jak jí zpracovali Vlk a kol.

2017). Metoda kohortní míry neúspěšnosti vázané na rok zápisu je podle autorů Vlka a kol. (2017) tím jednodušším a lépe interpretovatelným způsobem výpočtu studijní neúspěšnosti. Dále také umožňuje sledovat jednotlivé ročníky studijních programů, což je vhodné využití pro data, která jsou k dispozici. Umožňuje i porovnání jednotlivých studijních programů, a to nejen na dané fakultě, ale i v rámci univerzity a dalších vysokých škol. To umožňuje lepší cílení vysokoškolských politik v oblasti studijní neúspěšnosti. V neposlední řadě je možné touto metodou sledovat i ročníky, které začaly své studium teprve nedávno.

Zároveň hlavní nevýhody této analýzy prezentované Vlkem a kol. (2017) by neměly ovlivnit výzkum v této práci. Ti vidí problém v tom, že tento způsob neodpovídá na otázku, kolik studentů nakonec získá vysokoškolské vzdělání. To však není cílem a ani otázkou této práce. Další nevýhoda prezentovaná Vlkem a kol. (2017) je nemožnost určit, zda student ukončil studium dobrovolně nebo nedobrovolně. Z dostupných dat lze zjistit, jestli student ukončil studium zanecháním nebo nesplněním požadavků. Nicméně v praxi lze setkat s tím, že pokud student už ví, že nesplní studijní požadavky, tak studium sám dobrovolně ukončí či přeruší a tím omezí i počet dní, které studoval. Jinak by tyto dny, které by mohl ztratit čekáním na „vyhození“ byly pro něj z hlediska budoucího studia dny „ztracenými“ a započítávaly se mu do celkové doby jeho studia, což by mělo vliv na čas, kdy by musel začít platit poplatky za studium. Stejně obavy přiznávají i Vlk a kol. (2017) a tvrdí, že se to může dít i v jiných případech.

Samotný výpočet studijní neúspěšností při použití dat o jednotlivých studiích je jednoduchý. Dva nejdůležitější sledované parametry jsou počet zapsaných studií a počet neúspěšně ukončených studií. Při analýze je nutné mít i informace o tom, kdy proběhl zápis a ukončení studia. Dále je vhodné mít i přehled o tom, kolik dní, a tedy i let student studoval. To však může být matoucí, neboť student má možnost přerušit studium a začít znovu, jít na rodičovskou nebo jako v případě zhruba poloviny sledovaných ročníků v této diplomové práci bylo studium zasaženo pandemií COVID¹¹

¹¹ Doba studia pro během 1.3.2020 až 31.8.2020 se studentům, kteří měli aktivní studium se zvláštním zákonem č. 188/2020, nezapočítává.

Vzorec pro výpočet vypadá následovně:

$$NS_{r,t,u} = \frac{N_{r,t,u}}{P_{r,u}} * 100\%$$

NS je podíl neúspěšných studií ukončených neúspěšně v **t** letech od zahájení studia v roce **r** na dané úrovni. Znaménko **r** je rok započetí studií neboli rok zápisu či imatrikulační rok. **t** je počet let, které uběhly od zahájení studia. **N** je počet neúspěšně ukončených studií v **t** letech od zahájení v roce **r** na dané úrovni. **P** značí počet započatých studií – zapsaných – na dané úrovni v roce **r**. **u** je úroveň agregace dat.

Vlk a kol. (2017) ve svém výzkumu rozdělují neúspěšnost na 0-10 rok od vstupu do studia kdy každý rok je další kalendářní rok od započetí studia. Nultý ročník je pro studenty, kteří ukončili studium ještě v roce zápisu tedy zpravidla před prvním zkouškovým obdobím.

Tato práce využívá poznatky z této metody a výpočet studijní neúspěšnosti zůstal zcela nezměněn. Výsledky budou prezentovány v podobě grafů a tabulek s dodatečnými daty z dalších sledovaných ukazatelů. Hlavní zkoumané ročníky budou 2010-19, neboť další ročníky 2020-22 ještě nemohly studium ukončit ve standardním době studia. Jejich data však budou prezentována, pokud je lze věcně okomentovat.

4.3 Metoda výpočtu Graduation Rate pro VVŠ

Druhou metodou, která je využita v této práci je metoda výpočtu graduation rate pro VVŠ. Tato metoda je detailně popsána ve strategickém dokumentu Pravidla pro poskytování příspěvků a dotací veřejným vysokým školám MŠMT pro rok 2023. Graduation rate je důležitým indikátorem pro financování VVŠ, a i fakulty v rámci UK. Z tohoto důvodu je to vhodná a důležitá metoda pro analýzu studijní neúspěšnosti nebo úspěšnosti. Výpočet graduation rate je následující.

Graduation rate je podíl na celkové hodnotě výsledků všech VVŠ v segmentu, vycházející z míry úspěšnosti absolvování studia v SDS+1 rok. Vzorec pro výpočet je následující:

$$MÚ = A/(Z - P)$$

Tato vypočtená hodnota graduation rate je pro stanovení podílu převedena na absolutní hodnotu vynásobením přepočteným počtem studií dané VVŠ k 31.10. roku n-1. Definice veličiny **Z** se liší podle toho, o který typ studijního programu se jedná (MŠMT, 2023a).

MÚ je míra úspěšnosti studentů.

Z jsou zapsaní:

- Počet fyzických osob zapsaných do daného typu studia s danou SDS
- Zapsali se v ministerstvem specifikovaných intervalech
- Nebyli v den zápisu studenty daného SP na dané VVŠ
- **Jen pro bakalářské a magisterské SP** – Existuje u nich studium daného SP na dané VVŠ se započítanou dobou alespoň 455 dní
- Nejsou zahrnuti studenti přijíždějící na krátkodobé studijní pobyty

A jsou absolventi:

- Počet osob **Z**, kteří úspěšně absolvovali studium konkrétního SP na dané VVŠ se započtenou dobou kratší nebo rovnou SDS+1

P – přerušení:

- **Z** studenti, kteří nemají mezi datem zápisu a 31.10 roku n-1 absolvované studium na dané VVŠ v daném typu SP a zároveň mají k 31.10. roku n-1 aktivní studium daného typu na dané VVŠ se započtenou dobou kratší nebo rovnou SDS+1.

Vzhledem k dostupným datům a nezměněným metodám výpočtu graduation rate se pro účely této práce dá vypočítat tento indikátor zpětně i za roky 2018-2023 a tak sledovat jeho vývoj a vliv na financování. Výpočet probíhal podle poskytnutého návodu k výpočtu pro veřejné vysoké školy. Ten poskytl proděkan pro studijní záležitosti FTVS a vedoucí této práce Mgr. Vladimír Hojka, Ph.D.

Na rozdíl od první použité metody tato metoda pracuje s intervaly zápisu místo ročníku zápisu jako zkoumanou kohortou. Kohortu pro zkoumaný rok n reprezentují celkem tři imatrikulační ročníky. Například pro výpočet GR bakalářských studijních programů pro rok 2023 jsou zkoumané ročníky zápisu 2015-2017. Tyto intervaly jsou zvoleny, tak aby bylo možné zvolenou kohortu sledovat minimálně po SDS + 2 roky. Další odlišností je i to, že

započítá zapsané studenty jen pokud studovali déle než 455 dní, což je jeden kalendářní rok + toleranční doba 90 dní. Tím eliminuje z výpočtu studenty, kteří ukončili studium v průběhu prvního ročníku. Těch není malé množství, ale jsou mapováni u bakalářských studijních programů. Do samotného výpočtu studijní úspěšnosti však nijak nezasahují. V praktické části budou prezentováni v samostatných grafech a tabulkách.

Z dostupných dat bylo možné vypočítat graduation rate pro 6 let pro bakalářské studijní programy a pro 7 let pro navazující magisterské. Od roku 2018 do roku 2023. Jak intervaly zápisu pro kohorty vypadají prezentují tabulky č. 6 a 7.

Tabulka č. 6: Intervaly zápisu pro SP BC **Tabulka č. 7:** Intervaly zápisu pro NMGR SP

SP BC		
Rok GR	Interval	Přerušení k
2018	1.11.2009-31.10.2012	31.10.2016
2019	1.11.2010-31.10.2013	31.10.2017
2020	1.11.2011-31.10.2014	31.10.2018
2021	1.11.2012-31.10.2015	31.10.2020
2022	1.11.2013-31.10.2016	31.10.2021
2023	1.11.2014-31.10.2017	31.10.2022

SP NMGR		
Rok GR	Interval	Přerušení k
2017	1.11.2009-31.10.2012	31.10.2015
2018	1.11.2010-31.10.2013	31.10.2016
2019	1.11.2011-31.10.2014	31.10.2017
2020	1.11.2012-31.10.2015	31.10.2018
2021	1.11.2013-31.10.2016	31.10.2020
2022	1.11.2014-31.10.2017	31.10.2021
2023	1.11.2015-31.10.2018	31.10.2022

Zdroj: Pravidla pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro roky 2018-2023, vlastní zpracování

4.4 Doplnující sledované ukazatele

Kromě specifických ukazatelů pro výpočty studijní úspěšnosti a neúspěšnosti budou sledovány i další ukazatele pro doplnění kontextu a získání širšího povědomí o situaci ve sledovaných oborech. To je možné díky množství poskytnutých dat z databáze SIMS

Takovými sledovanými ukazateli budou počty podruhé zapsaných studentů do stejného studijního programu a jejich následná úspěšnost v tomto studijním programu. Dokončení studií ve SDS+1+90 dní. „Úmrtnost“ v prvním ročníku. Sledování toho, po kolika letech byla studia úspěšně ukončena, tedy ukončení ve SDS, dříve či později.

4.5 Analýza neúspěšnosti v jednotlivých předmětech SP

Zkoumána bude i neúspěšnost v jednotlivých předmětech studijních programů. Tato analýza se bude věnovat jen povinným předmětům. Výběr těchto předmětů bude záviset na výsledcích analýzy kohortní míry neúspěšnosti. Z této analýzy mimo jiné vyplyne, kdy byla studia ukončována. To bude hlavní ukazatel toho, jaké předměty budou vybrány pro detailnější analýzu. Tato analýza však bude limitována velikostí dostupných dat. Ze studijní informační systému (SIS) jsou dostupná jen data o předmětech za akademické roky 2017/18 až 2021/22.

Společně s analýzou neúspěšnosti budou sledovány i dva doplňující ukazatele. Tyto ukazatele jsou dostupné jen u předmětů dokončených zkouškou. Prvním je průměrná známka, která byla udělována studentům. Ta se počítá pouze z posledních úspěšných výsledků. Druhým ukazatelem bude průměrný úspěšný termín předmětu. Tedy na kolikátý pokus studenti průměrně předmět splnili.

5 Praktická část – Studijní neúspěšnost v oborech Fyzioterapie a Management tělesné výchovy a sportu na UK FTVS

V praktické části se práce bude věnovat konkrétním datům a údajům získaným z implementace dvou metod výpočtu studijní neúspěšnosti a úspěšnosti. Při analýze studijních programů je nutné vzít na vědomí, že tyto studijní programy na FTVS získaly novou akreditaci. Od akademického roku 2019/20 oba studijní programy Managementu tělesné výchovy a sportu a od akademického roku 2021/22 pro studenty studijních programů Fyzioterapie.

5.1 Analýza kohortní míry neúspěšnosti vázané na rok zápisu

Pomocí analýzy jednotlivých studií získáme základní povědomí o tom, jak se vyvíjí situace ve sledovaných studijních programech. V prvním kroku analýzy dat došlo k základnímu rozdělení na ročníky zápisu. Studia se pak rozdělila i podle základních a doplňujících ukazatelů.

5.1.1 Fyzioterapie SP BC

Základním údajem, který v tabulce č. 8 nelze přehlédnout, je počet zapsaných studentů v jednotlivých ročnících. Ten je v posledním sledovaném roce oproti prvnímu sledovanému roku o 1/5 menší. Průměrný počet zapsaných studentů za sledované roky je 86. Faktor v tomto poklesu může hrát nižší počet narozených v ročnících, které by se měly poprvé zapisovat v letech od roku 2015 do posledního sledovaného roku. Významnější faktorem bude nejspíše změna v podmínkách přijímacího řízení pro akademický rok 15/16. Od tohoto akademického roku se místo jednoho testu z obecných studijních předpokladů zavedly dva testy. A to z obecných studijních předpokladů a ze základů biologie. Tato změna měla za následek tak razantní úbytek zapsaných studentů od roku 2015. Navíc se změnil i učební plán SP na novou akreditaci. Zmíněná demografická změna mohla úbytek studentů ještě umocnit, avšak větší váhu měla zcela jistě změna podmínek přijímacího řízení. Tato změna byla zavedena Opatřením Děkanky č.10/2014 (Kolegium děkanky FTVS, 2014).

Tabulka č. 8: Přehled studií v SP BC Fyzioterapie

Ročník	Zapsaní	Dokončení	Dokončení v SDS+1+90	Studuje	Zanechání/Ukončení	V budoucnu zapsaní znovu	Vícekrát zapsaní	2xZ dokončení
2010	104	71	68	0	33	12	0	0
2011	123	73	73	0	50	6	6	0
2012	97	39	37	0	58	19	9	2
2013	94	38	36	0	56	13	13	0
2014	91	48	46	0	43	6	25	13
2015	70	44	44	0	26	8	2	0
2016	80	47	47	2	31	4	14	3
2017	75	43	42	2	30	6	15	7
2018	75	50	50	4	21	5	5	4
2019	78	45	45	7	26	2	6	4
2020	85	8	8	61	16	1	4	0
2021	69	0	0	63	6	0	2	0
2022	80	0	0	76	4	0	0	0

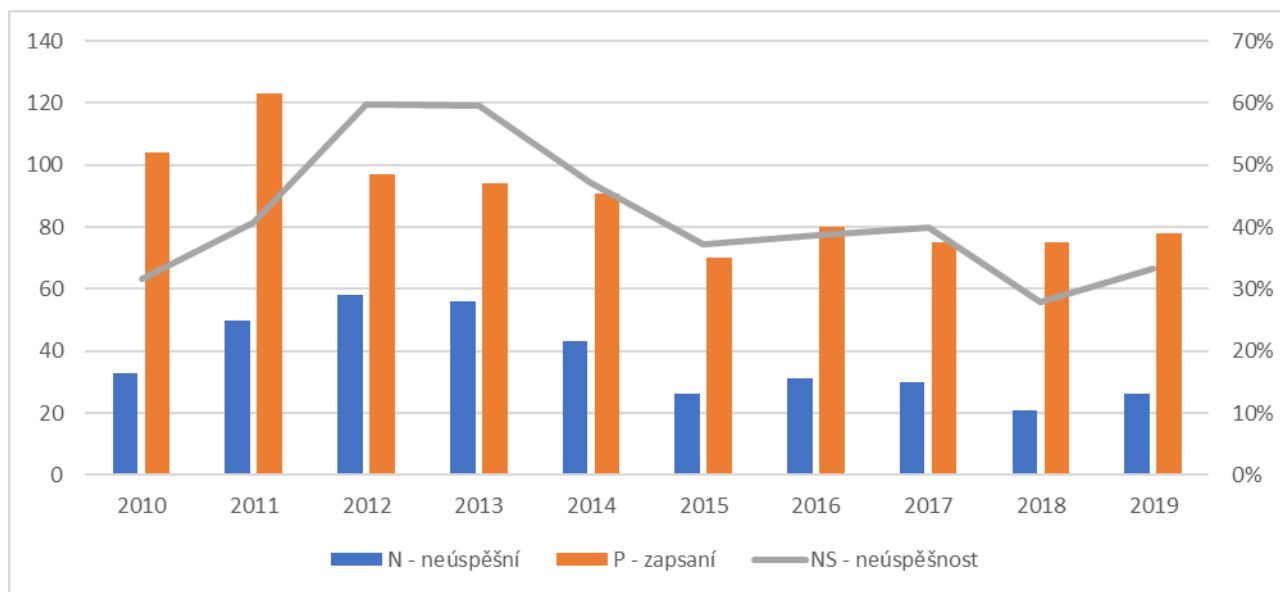
Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

Zajímavostí je, že více než čtvrtina studentů v ročníku 2014 byla po druhé nebo po třetí zapsaná. Celkově pak přibližně třetina vícekrát zapsaných studentů studium nakonec úspěšně dokončila. Pozitivním zjištěním je i to, že většina studentů, kteří úspěšně absolvují studium, tak učiní ve SDS+1+90 a nepotřebují další roky na dokončení studia, kdy by si museli za studium platit. Pro další část této kapitoly je také potřeba vzít v úvahu to, že od ročníku 2016 existují aktivní studia. Ty mohou v budoucnu ovlivnit výsledky studijní neúspěšnosti, tak, jak je touto metodou vypočítávána. To znamená, že neúspěšnost se může v budoucnu ještě zvyšovat u jednotlivých ročníků.

U ročníků 2020-2022, které nejsou prezentovány v grafech, nelze jednoznačně říct, jak se bude neúspěšnost vyvíjet. Nicméně u ročníku 2020 lze pozorovat zatím pozitivní vývoj. Je tomu tak, protože v prvních dvou rocích studia ukončovalo studium méně studentů než v předchozích ročnících. Zároveň celková neúspěšnost u tohoto ročníku se zatím pohybuje na hodnotách 19 % a jestliže už tento ročník prošel nejkritičtějšími obdobími prvního a druhého roku studia lze odhadovat, že tento ročník na tom bude z pohledu neúspěšnosti dobře. To ovšem jen za předpokladu, že se nezmění struktura ukončení neúspěšných studií.

Co se týče samotné studijní neúspěšnosti ta se v průběhu sledovaného období od roku 2010 do roku 2019 zmenšovala. Na grafu č.5 lze vidět pozvolný pokles od ročníků 2012 a 2013.

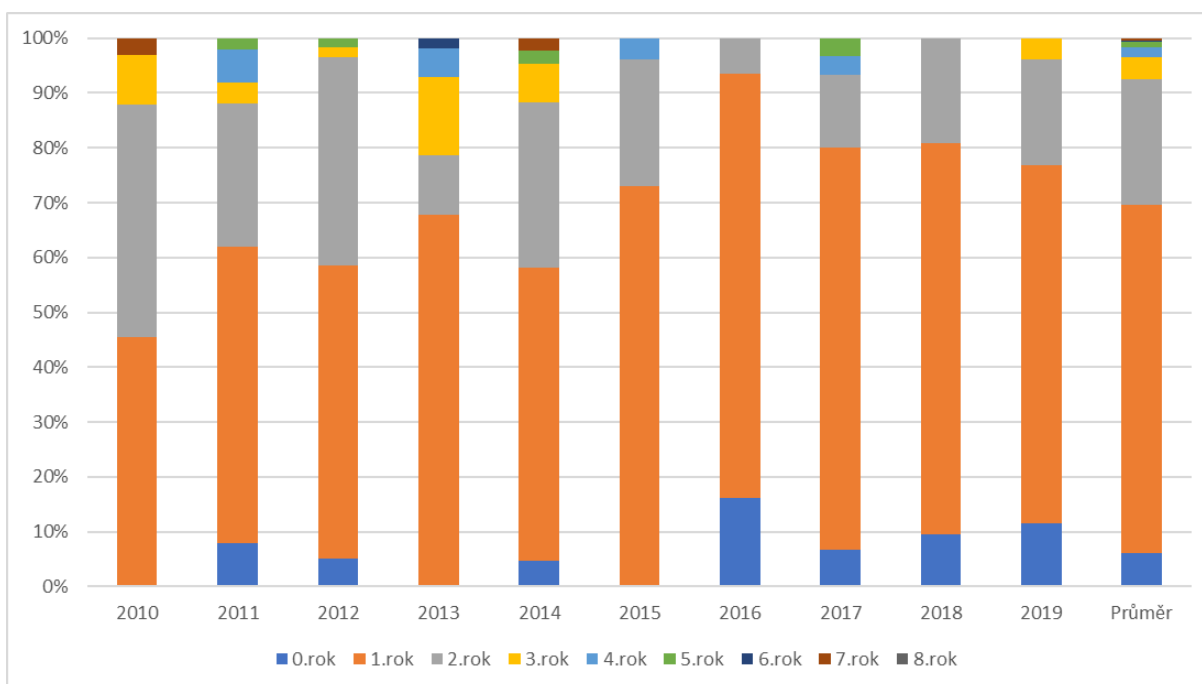
Graf č. 5: Studijní neúspěšnost v SP BC Fyzioterapie

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

Nejmenší neúspěšnost v tomto období má ročník 2018, kdy je zatím neúspěšnost na hodnotě 28 %. Stále to v budoucnu mohou ovlivnit 4 aktivní studia, která dosud nejsou dokončená nebo ukončená. Jisté však je, že neúspěšnost toho ročníku se nezmění více než o 5 %. Důležitá je hranice 40 %, kterou stanovilo MŠMT ve svém strategickém plánu¹² jako únosnou. Ta byla překročena ve 4 sledovaných letech. Nicméně je důležité si uvědomit, že v případě této metody se v tomto konkrétním grafu nepočítá se SDS. Další grafy přidají kontext k tomu, jaký rok se studia ukončovala a v jak se dokončovala.

Graf č.6: Rozložení neúspěšně ukončených studií v SP BC Fyzioterapie

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

Z grafu č. 6 lze vyčíst, že nejvíc studentů ukončuje studium v prvním roce studia. To není podle výzkumu Vlka a kol (2017) neobvyklé. Tomu tak bylo průměrně v 63 % případů. Druhým nejčastějším rokem ukončení je pak 2. rok, kdy bylo z ukončených studií ukončeno 23 %. Více studií bylo ukončeno v nultém roce než ve 4-8 roce studia. Zajímavým zjištěním je, že po zavedení nových přijímacích zkoušek se poměr ukončení v prvním a nultém roce studia zvýšil. V ročnících 2010 až 2014 byl průměrný poměr ukončení v prvním ročníku 55

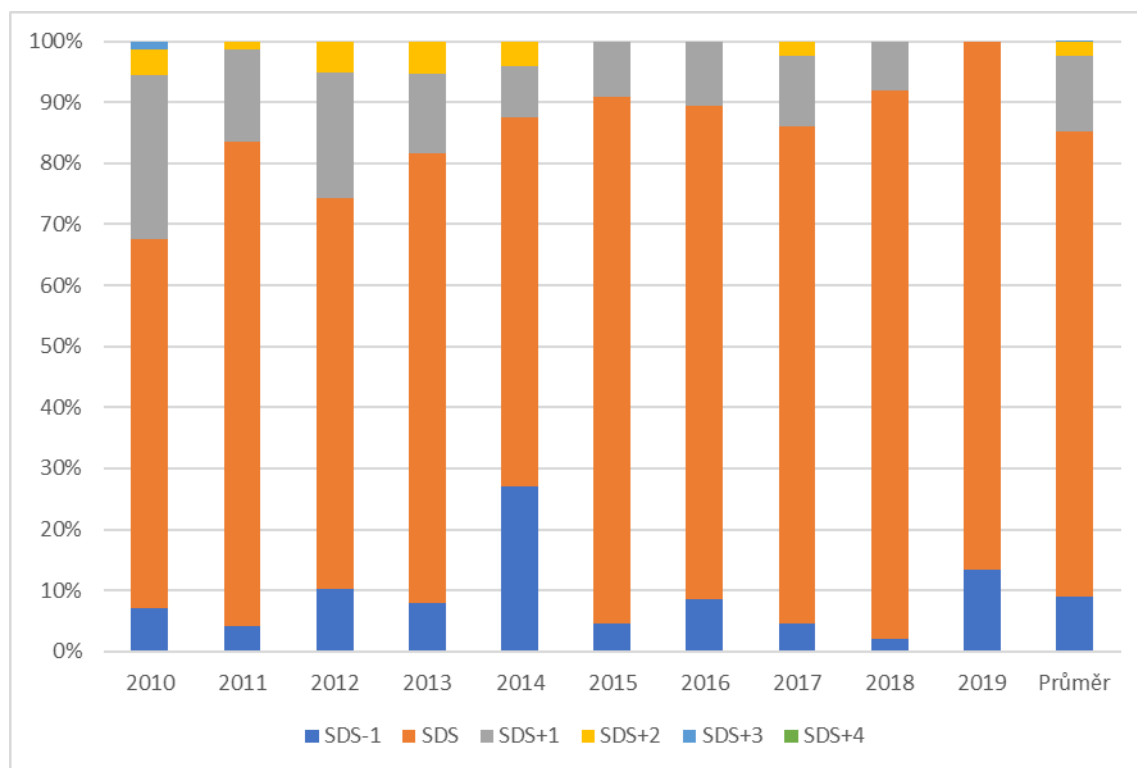
¹² Kapitola 2.2. 3.odstavec, 7.řádek.

% . V následujících pak 72 %. To jde proti předpokladu, že těžší přijímací řízení eliminuje více studentů, kteří by museli být eliminováni v prvním roce studia.

Další zajímavostí určitě je, že se zmenšil počet studentů, kteří ukončovali studium po druhém roce studia. V ročnících 2015-2019 byla ukončena jen 4 studia ve čtvrtém až osmém roce studia. V období před touto změnou to bylo 28. Je možné, že změny v přijímacím řízení eliminovaly vytrvalejší neúspěšné studenty. Nejen časová struktura neúspěšných studií se změnila.

Graf č. 7 potvrzuje, že naprostá většina úspěšně dokončených studií SP BC Fyzioterapie je dokončena ve standardní době studia. A to průměrně v poměru 76 % ze všech sledovaných dokončených studií. Zajímavostí určitě i je, že větší podíl dokončených studií spadá do SDS-1 než SDS+2. Tento poměr vůči dokončeným studiím je průměrně 9 % dokončených studií v SDS-1 a 2 % dokončených studií ve SDS+2. Z grafu lze i vypočítat, že od ročníku 2015 se zvýšil poměr dokončených studií ve SDS a snížil ve SDS+1 a ostatních letech.

Graf č.7: Rozložení úspěšně dokončených studií SP BC Fyzioterapie podle SDS

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

5.1.2 Management TVS SP BC

I když je tabulka č. 9 sestavená stejným konceptem, tak je odlišná oproti tabulce č. 8 sloupcem „ostatní“. Ten prezentuje studia ukončená jinak než ukončením, zanecháním nebo dokončením a je pro zvláštní případy. Ten v celém zkoumaném datovém souboru byl jen jeden, a to právě u tohoto studijního programu.

Na rozdíl od Fyzioterapie u Managementu nedochází k poklesu zapsaných studentů. Naopak po poklesu letech 2015 a 2016 došlo k navýšení počtu zapsaných studentů, a to zejména v roce 2020, kdy bylo zapsáno nejvíce studentů za sledované období. Na druhou stranu také došlo k nejvíce zanechání a ukončení studia v absolutních číslech za celé sledované období, a to i v rámci všech sledovaných studijních programů. Už teď lze tedy říct, že ročník 2020 bude mít větší míru neúspěšně ukončených studií než úspěšně dokončených studií.

K změnám v přijímacím řízení jako u SP Fyzioterapie v průběhu sledovaného období nedochází. Významným milníkem v tomto období je zavedení nové akreditace od akademického roku 2019/2020. Tato nová změna se týká ročníků 2019-2022.

Z tabulky č. 9 také vyplývá, že studenti, co jsou zapsaní vícekrát, nejsou tak úspěšní. Téměř jen jedna desetina z nich je schopna dokončit úspěšně studium. Dalším zajímavým faktem je, že v posledním sledovaném ročníku 2022 je zapsána skoro jedna čtvrtina studentů podruhé. To je velké číslo a největší hodnota za všechna sledovaná období u všech sledovaných studijních programů. Je nutné podotknout, že někteří studenti se zapsali i vícekrát než dvakrát. Pro větší přehlednost, však nejsou zvlášť odlišováni. Jedná se totiž o jednotky studentů.

Tabulka č. 9: Přehled studií v SP BC Management tělesné výchovy a sportu

Ročník	Zapsaní	Dokončení	Dokončení v SDS+1+90	Studuje	Zanechání/Ukončení	Ostatní	V budoucnu zapsaní znovu	Vícekrát zapsaní	2XZ dokončení
2010	97	61	54	0	36	0	7		
2011	95	45	41	0	50	0	1	5	1
2012	82	43	40	0	38	1	5	1	0
2013	86	45	41	0	41	0	7	2	1
2014	81	40	32	0	41	0	5	6	3
2015	79	38	35	0	41	0	7	8	0
2016	80	38	36	1	41	0	4	8	2
2017	89	40	40	2	47	0	8	9	1
2018	91	34	34	5	52	0	9	13	2
2019	80	14	14	15	52	0	7	9	0
2020	107	0	0	46	61	0	2	10	0
2021	90	0	0	50	40	0	17	2	0
2022	103	0	0	97	6	0	0	24	0

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

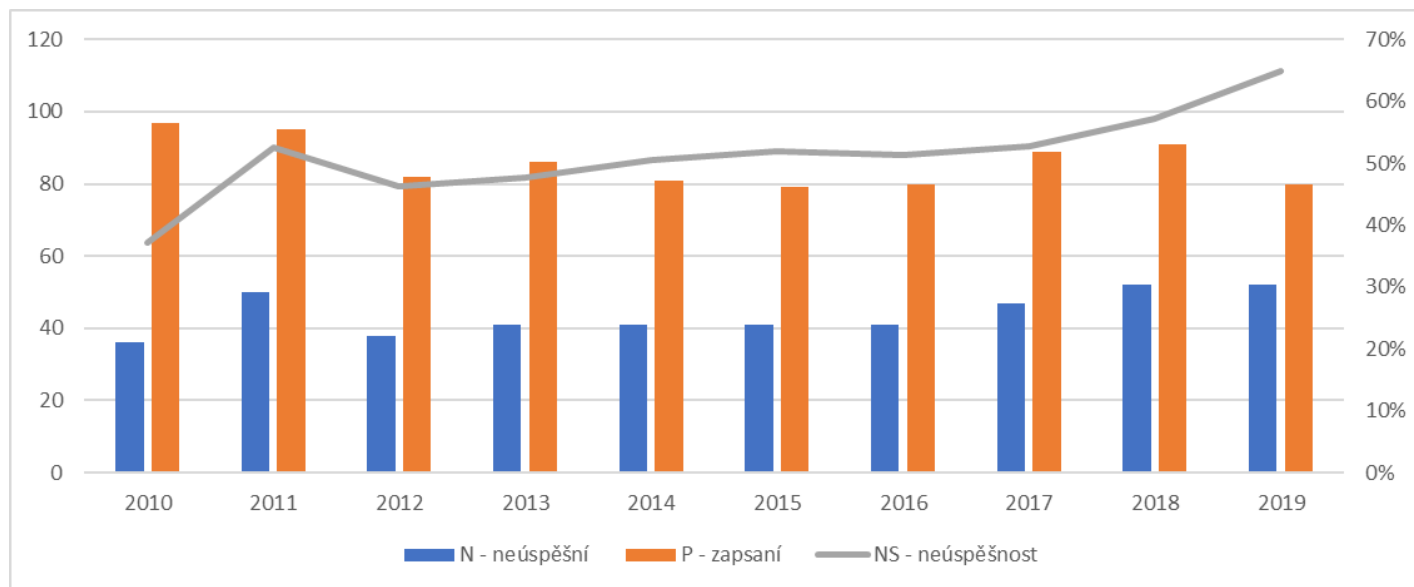
Poměrně znepokojující je jev vysoké neúspěšnosti u ročníků s novou akreditací. Tedy ročníků 2019-2022. Tyto hodnoty prezentuje tabulka č. 10. I přes to, že dokončit úspěšně studium zatím mohl jen ročník 2019, je studijní neúspěšnost na vysoké úrovni. Ročníky 2019 a 2020 dokonce převyšují předchozí hodnoty neúspěšnosti prezentované v grafu č. 8. Zároveň u těchto ročníků je logicky vysoká neúspěšnost v prvním roce studia. Jen ročník 2018 má neúspěšnost v prvním roce na podobné úrovni jako nově akreditované ročníky. Z doplňujících dat je vidět, že od roku 2018 se odliv studentů v prvním roce výrazně zvýšil oproti předešlým ročníkům. Před ročníky 2018-2021 nepřesahoval odliv studentů 40 % z celkově zapsaných. V ročnících 2018-2021 neklesnul pod 42 %. Jedním z důvodů můžou být změny provedené v nové akreditaci. Zároveň nelze ignorovat fakt, že tyto ročníky zcela jistě ovlivnila pandemie COVID. Nelze tedy přičítat zvýšenou neúspěšnost jen nové akreditaci.

Tabulka č. 10: Studijní neúspěšnost ročníků 2019-2022 SP BC Management

Zápis	Neúspěšnost
2019	65 %
2020	57 %
2021	44 %
2022	6 %

Zdroj: Data ze SIMS z let 2019-2022, vlastní zpracování

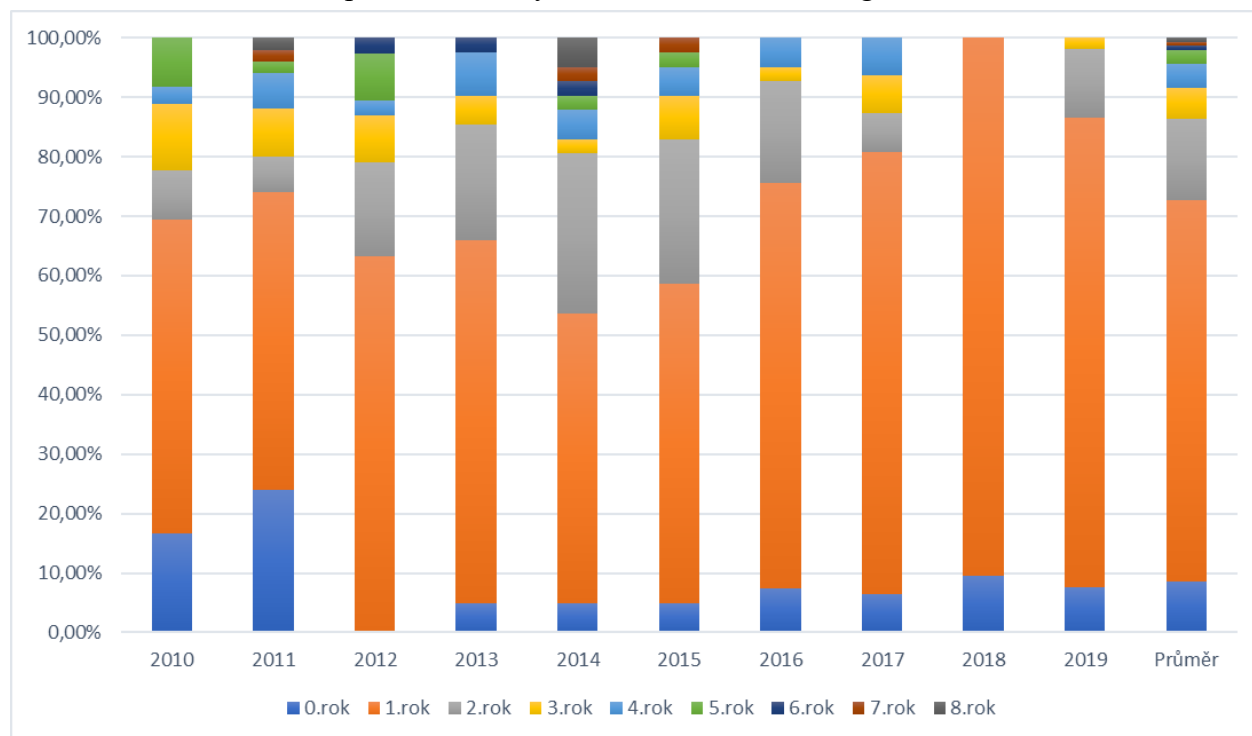
Graf č. 8: Studijní neúspěšnost v SP BC Management tělesné výchovy a sportu

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

Z grafu č. 8 je patrné, že studijní neúspěšnost jednotlivých ročníků se pomalu zvyšuje a z původních 37 % dosahuje až na vysokou hodnotu 67 % v posledním ročníku. Neúspěšnost se stále může zvyšovat, protože z ročníku 2019 zbývá 15 aktivních studií. Nicméně z celého sledovaného období ukončuje studium ve SDS+1 13 % ze všech zapsaných studií v tomto SP. Pokud vezmeme v úvahu tento fakt, lze tedy spíše očekávat, že neúspěšnost už dramaticky nestoupne. Takto vysoká neúspěšnost je přesto alarmující. Od dalších sledovaných ročníků nelze očekávat velký pokles studijní neúspěšnosti, i když čísla za první dva roky studia ročníku 2021 nevypadají špatně a pravděpodobně nedosáhne na tak velké hodnoty neúspěšnosti jako ročník 2019.

Graf č. 9: Rozložení neúspěšně ukončených studií v SP BC Management

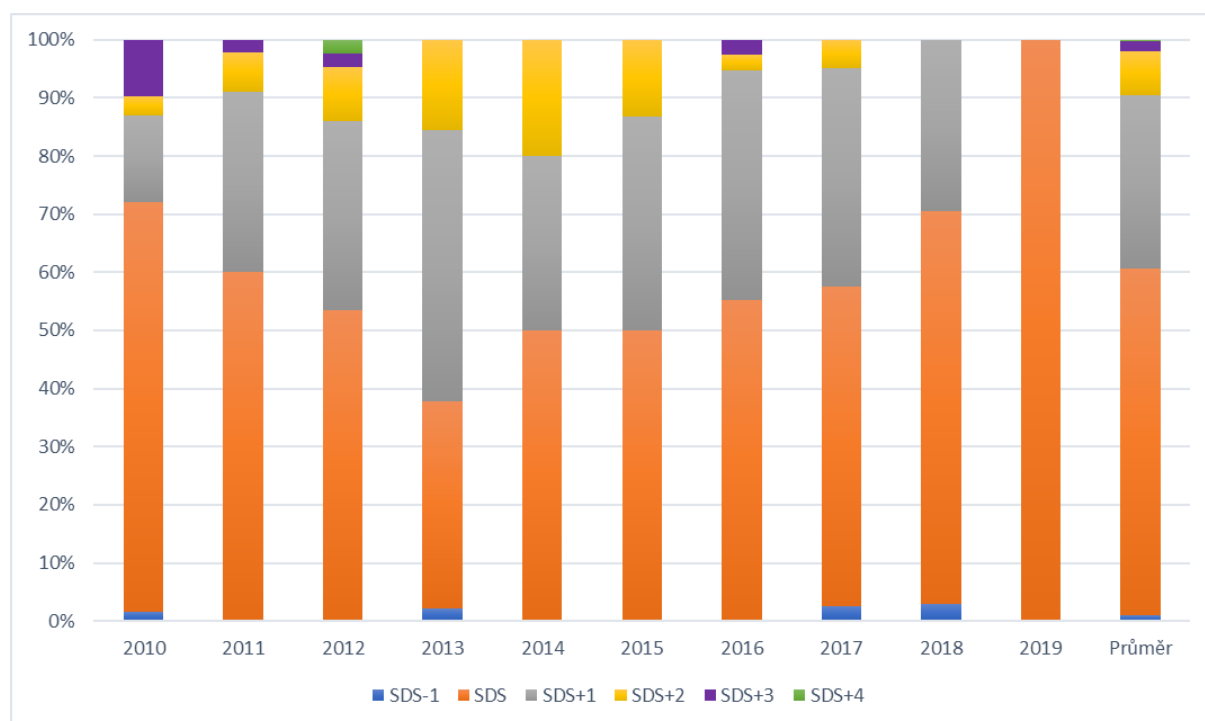
Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

V grafu č. 9 je vidět, že neúspěšní studenti Managementu ukončují studium ve většině případů v prvním roce. Na rozdíl od SP Fyzioterapie je zde menší podíl studentů, kteří ukončují studium v druhém roce studia za sledované období. Studenti managementu ukončují svá studia více v pozdějších letech. Ze všech sledovaných ročníků se vymyká imatrikulační ročník 2018 kdy 90 % studentů, kteří nedokončili studium úspěšně, tak učinilo v prvním roce studia. Od ročníku 2016 počet neúspěšných ukončení v prvním roce studia

narůstá a je skoro o 10-15% větší než v předchozích sledovaných ročnících. Tento trend trvá i v nově akreditovaném programu od ročníku 2019.

Na grafu č. 10 je patrné, že většina studentů úspěšně absolvuje studium v rámci SDS. Na rozdíl od Fyzioterapie v SP Management TVS potřebuje více studentů více času na dostudování SP. V průměru je 60 % úspěšných studií dokončeno v rámci SDS a 30 % je dokončeno ve SDS+1. Tento poměr se přibližuje poměru dokončených studií SP Fyzioterapie před zavedením nové akreditace v ročnících 2010-2014. Větší počet dokončení v SDS+1 může být následkem těžších předmětů nebo zkoušek v posledních zkouškových obdobích nebo menší úspěšnosti ve státních závěrečných zkouškách.

Graf č. 10: Rozložení úspěšně dokončených studií SP BC Management podle SDS

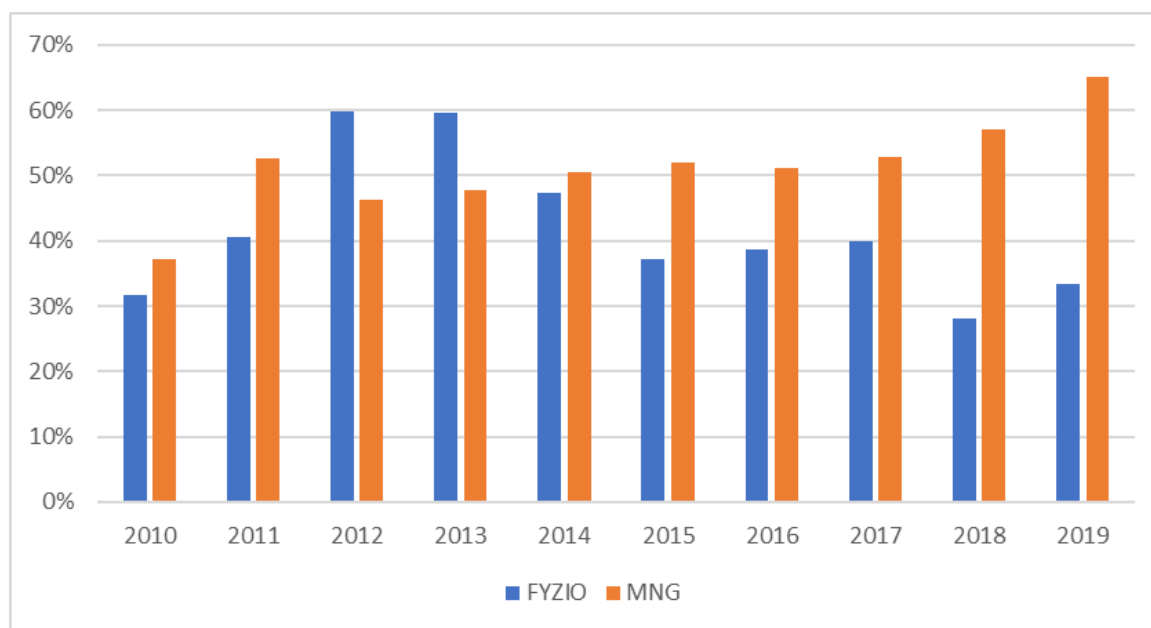

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

5.1.3 Porovnání studijních programů BC

Při porovnání míry studijní neúspěšnosti obou analyzovaných studijních programů na grafu č. 11 je na první pohled vidět, jaký studijní program je na tom z hlediska studijní neúspěšnosti lépe. Ze SP Fyzioterapie jsou jen dva ročníky z deseti ve sledovaném období na tom hůře než stejné ročníky Managementu. Zároveň jsou však tyto ročníky druhým a třetím nejhorším ze všech. SP Management se ve studijní neúspěšnosti od ročníku 2013 spíše zhoršuje. Oproti tomu Fyzioterapie se od ročníku 2013 zlepšuje. Všechny ročníky od ročníku 2014 ve SP Management měly neúspěšnost vyšší než 50 %. Nejmenší studijní neúspěšnost měl v SP Management první sledovaný ročník 2010 a je také jediným z ročníků Managementu, kdy se studijní neúspěšnost udržuje pod 40 %. Hranici 40 % překročilo 5 ročníků SP Fyzioterapie.

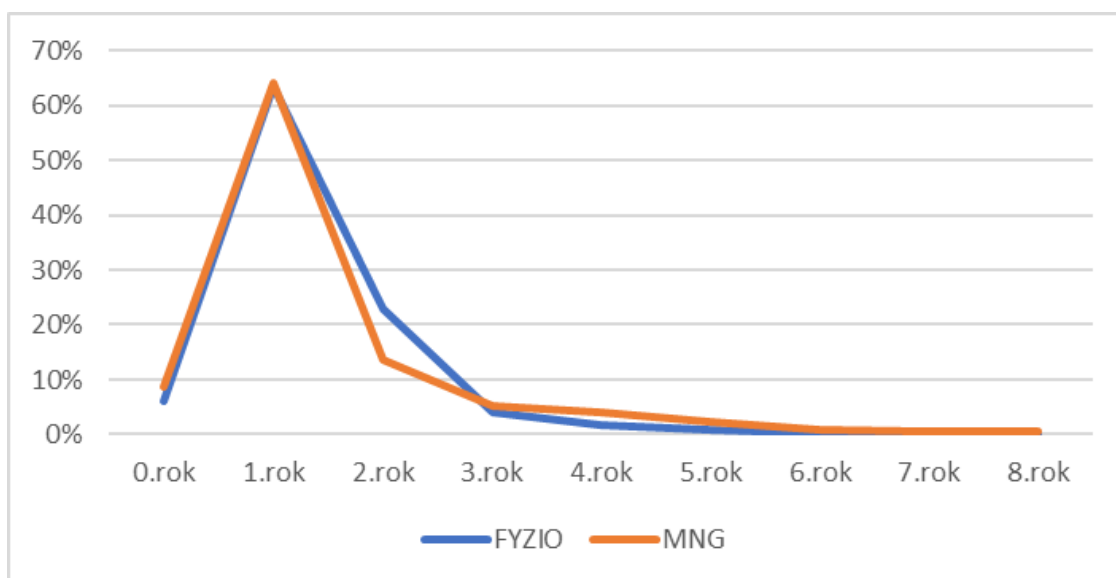
Graf č. 11: Porovnání studijní neúspěšnosti SP Mng. a Fyziop podle analýzy jednotlivých studií

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

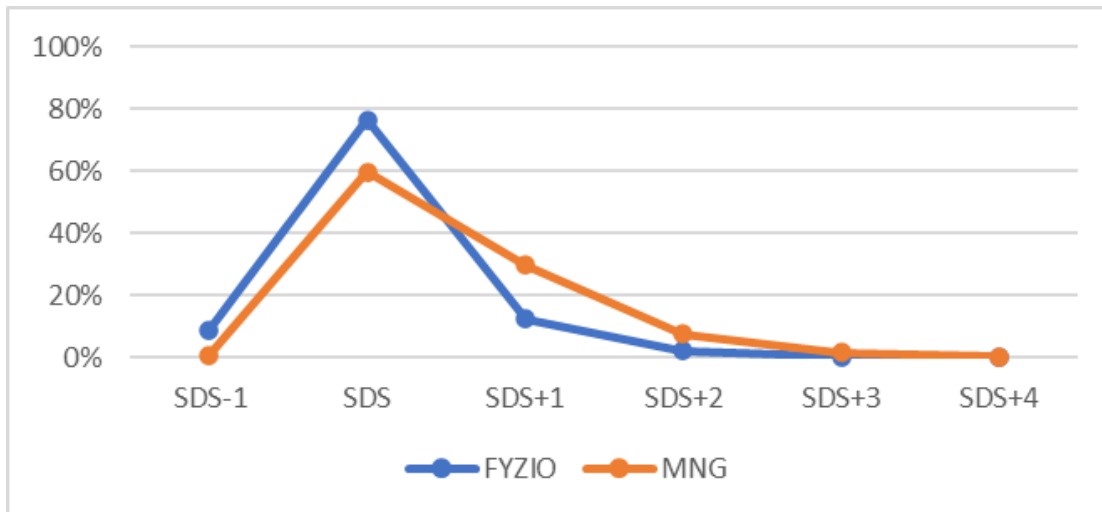
Graf č. 12 ukazuje rozložení ukončení studií v obou oborech. Obě křivky jsou v prvních dvou letech téměř totožné. Bod, kdy se nejvíce odlišují, je druhý rok studia, kdy studenti Fyzioterapie více ukončují svoje studium než studenti Managementu. Těch, ale více neúspěšně ukončuje v pozdějších letech. To může znamenat, že neúspěšní studenti managementu jsou vytrvalejší než jejich protějšky z druhého SP nebo mají větší prostor pro prodlužování studia.

Graf č. 12: Porovnání poměru neúspěšně ukončených studií SP Mng. a Fyzio

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

Graf č. 13: Porovnání poměru dokončení studií SP Mng. a Fyzio

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

Křivka dokončení studia v grafu č.13 je také podobná u obou studijních programů. I zde se potvrzuje, že studenti managementu dokončují studium později.

Pokud vezmeme v úvahu celkové absolutní počty všech dostupných studií z obou studijní programů za celé sledované období, tak je porovnání více rozlišné. Potvrzuje se větší neúspěšnost v prvním roce studia. Pro oba SP je kritický první rok, ale studentů Managementu ukončilo studium skoro 40 % v prvním roce studia. Studentů Fyzioterapie jen 27 %. V druhém roce je to zase naopak, ale rozdíl není tak výrazný. Ve druhém roce studia ukončuje 15 % studentů Fyzioterapie a 7 % studentů Managementu. Nutné je brát v potaz i to, že více studentů úspěšně dokončuje studium předčasně v druhém roce studia právě u Fyzioterapie. To se tedy promítá i v tomto čísle. Fakulta a lidé zodpovědní za tyto SP by se tedy měli hlavně zaměřit na první rok studia u nových studentů a více jim v tomto kritickém roce pomoci s integrací. Hlavně u studentů managementu.

5.1.4 Fyzioterapie SP NMGR

Studijní programy navazujícího magisterského studia jsou specifické v tom, že navazují právě na bakalářské studijní programy, kdy studenti už vědí, co mohou očekávat od studia a naprostá většina z nich je už pevně spjatá s prostředím. Jsou i přímo připraveni předchozím studiem i z akademického pohledu. Proto lze očekávat, že studijní neúspěšnost se u těchto studijních programů bude pohybovat na nižší úrovni než u bakalářských studijních programů.

Jak je lze vidět v tabulce č. 12, do SP NMGR je přijímán menší počet studentů. Některé ročníky však dosahují v počtu zapsaných některých ročníků SP BC. To je vidět nejlépe u ročníku 2020. Na rozdíl od SP BC u navazujícího magisterského programu se podruhé znovu zapíše o 10 % méně studentů, co neuspěli. U SP BC to byla skoro čtvrtina. U SP NMGR je tato hodnota 14 %.

Zajímavý je přehled toho, kolik studentů se zapsalo z předchozího úspěšně dokončeného studia SP BC Fyzioterapie na FTVS. Tyto data nemůžou být úplně přesná kvůli omezenému množství dat, a to hlavně v prvních a posledních sledovaných ročnících. I tak mohou nastínit, co úspěšní studenti SP BC reálně dělají po vystudování a kam vede jejich další cesta.

Z tabulky č. 11 lze vyčíst, že poměrně velké množství studentů nepokračuje po absolvování bakalářského programu ve studiu v navazujícím magisterském programu. Průměrně je to téměř polovina studentů, co získají bakalářský titul. To lze jednoduše vysvětlit tím, že po vystudování SP BC je takový student vybaven takovými znalostmi, že se lehce uplatní na trhu práce. Následkem toho se rozhoduje, co je pro něj důležitější, zda ekonomický faktor toho, že se může plně pustit do práce a velmi rychle začít zabezpečovat sebe a popřípadě rodinu nebo sociální faktor toho, že se rozhodne dále pokračovat a získat titul Mgr., který mu může i pomoci v budoucím vyšší výdělku a lepšímu postavení v odborné sféře. Další zajímavostí je i to, že počet studentů, kteří se po skončení studia zapíší později. Ten postupem času klesal. To je ale způsobeno i tím, že možná neuplynula potřebná doba pro tyto studenty. Nejčastěji se tito studenti, kteří se rozhodli zapsat později, se zapsali po roce bez studia na FTVS. Při pohledu na tabulku zaujme i fakt, že vždy je v ročníku SP NMGR více nových studentů, kteří nestudovali na FTVS než těch, kteří vystudovali bakalářský program na FTVS. V žádném ročníku jejich poměr nespádl pod hranici 50 % a průměrně jich

je 63 %. Největší podíl nových studentů měl ročník 2017, kde bylo celkem 82 % nových studentů.

Fakt, že velké množství studentů v navazujícím magisterském programu Fyzioterapie nemá absolvované své bakalářské studium v bakalářském studijním programu Fyzioterapie na FTVS je v částečném rozporu s prvním odstavcem této kapitoly. Nelze od těchto studentů očekávat soužití s novým prostředím. Nicméně pokud přichází student už absolvoval studium na jiné instituci terciálního vzdělávání, má určité povědomí o akademickém prostředí. Proto tento faktor může mít malý vliv. Pokud budeme sledovat, jak se vyvíjel poměr nových studentů společně s vývojem studijní neúspěšnosti, tak nelze říct, že poměr nových studentů má vliv na studijní neúspěšnost. Korelace mezi těmito dvěma datovými sety je téměř nulová s hodnotou -0,04.

Tabulka č.11: Původ zapsaných studentů v SP NMGR Fyzioterapie

Ročník NMGR	Zapsaní	Dokončení BC	Nový studenti	%	Zapsaní po dokončení BC	%	Nepokračující	%	Zapsaní později	%
2013	59	47	35	59 %	24	51 %	17	36 %	6	13 %
2014	48	81	26	54 %	22	27 %	49	60 %	10	12 %
2015	53	43	30	57 %	23	53 %	15	35 %	5	12 %
2016	53	49	37	70 %	16	33 %	27	55 %	6	12 %
2017	67	38	55	82 %	12	32 %	24	63 %	2	5 %
2018	63	48	33	52 %	30	63 %	17	35 %	1	2 %
2019	63	46	40	63 %	23	50 %	23	50 %	0	0 %
2020	84	42	60	71 %	24	57 %	17	40 %	1	2 %
2021	63	55	36	57 %	27	49 %	28	51 %	0	0 %
2022	63	52	43	68 %	20	38 %	32	62 %	0	0 %

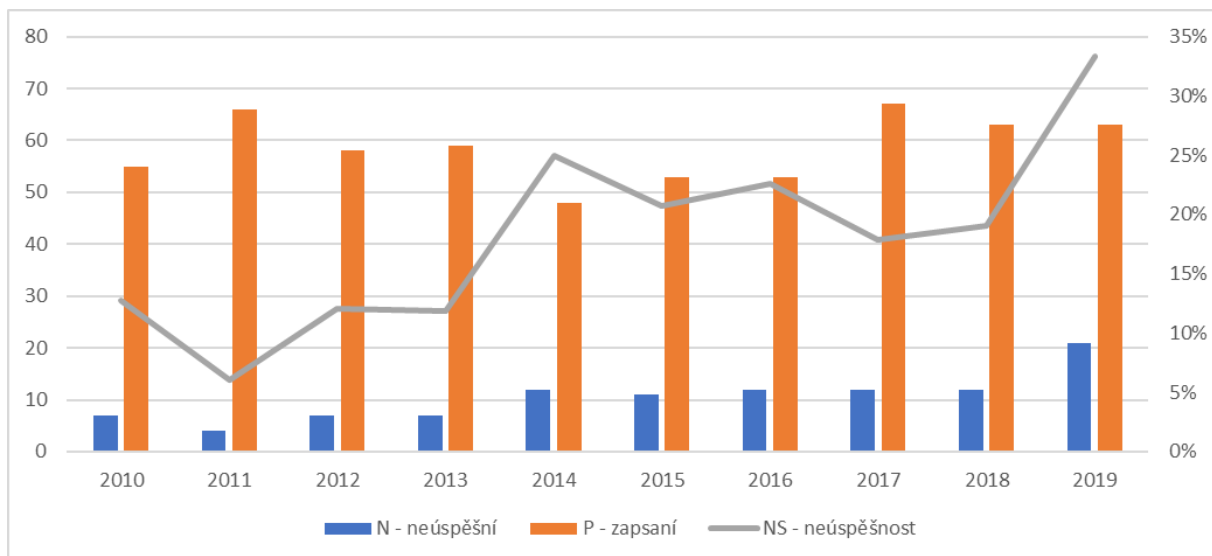
Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

Tabulka č. 12: Přehled studií v SP NMGR Fyzioterapie

Ročník	Zapsaní	Dokončení	Dokončení v SDS+1+90	Studuje	Zanechání/Ukončení	V budoucnu zapsaní znovu	Podruhé zapsaní	2XZ dokončení
2010	55	48	48	0	7	1	0	0
2011	66	61	61	1	4	0	0	0
2012	58	51	51	0	7	1	0	0
2013	59	52	52	0	7	1	0	0
2014	48	36	36	0	12	3	1	1
2015	53	42	42	0	11	1	2	1
2016	53	41	41	0	12	1	0	0
2017	67	50	50	5	12	2	5	3
2018	63	50	50	1	12	1	1	0
2019	63	38	38	4	21	6	0	0
2020	84	38	38	35	11	0	3	0
2021	63	0	0	53	10	0	3	0
2022	63	0	0	63	0	0	3	0

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

Graf č. 14: Studijní neúspěšnost SP NMGR Fyzioterapie

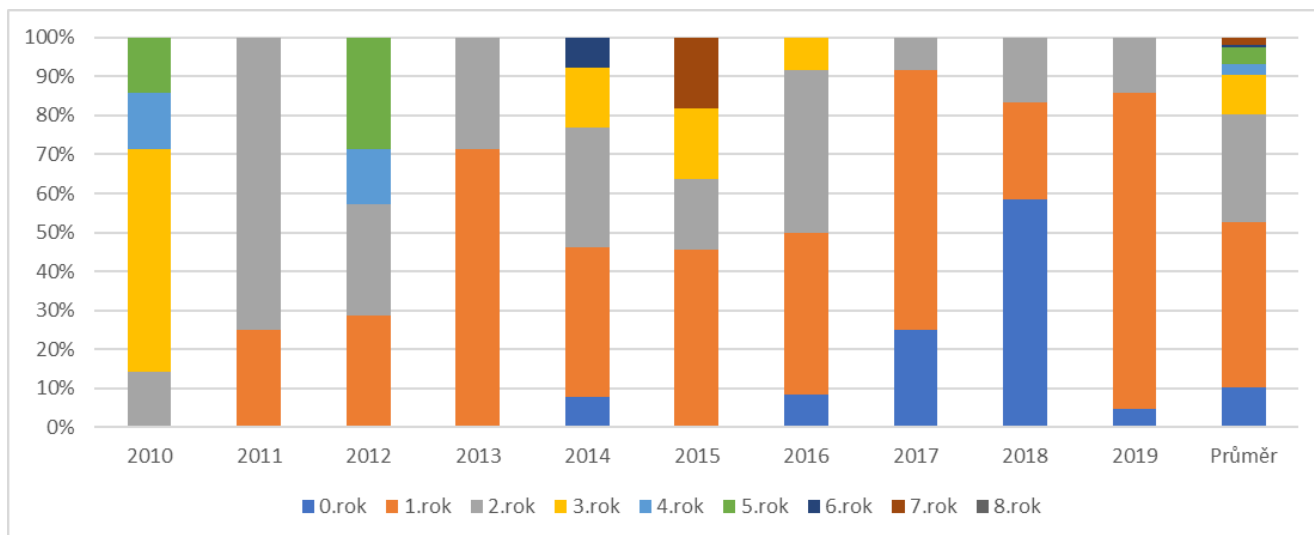
Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

V grafu č. 14 se studijní neúspěšnost pohybuje v menších číslech než u SP BC, ale i protože je zde menší počet studentů, tak více kolísá. První čtyři sledované ročníky se pohybovaly pod 15 %. Poté od ročníku 2014 neúspěšnost stoupla. A to výrazně o 13 %. V tomto ročníku klesl i počet zapsaných studií. Poté se počet zapsaných studií zvýšil. V ročníku 2017 dokonce na nejvyšší počet ve sledovaném období, ale studijní neúspěšnost už neklesla znovu pod 15 %. V posledním sledovaném ročníku se poté studijní neúspěšnost zvýšila na maximum za sledované období – 33 %. Téměř více než 5-ti násobek nejmenší hodnoty neúspěšnosti v ročníku 2011. Nutno dodat, že ročník 2019 je už určitě ovlivněn pandemií COVID, takže je možné, že i to mělo vliv na jeho úspěšnost.

Ročník 2020 nevypadá špatně dle předběžných statistik a nejspíše se studijní neúspěšnost sníží. Je to dáno tím, že tento ročník má nejvíce zapsaných studentů za sledované období a zároveň počty studentů, kteří zatím studium neúspěšně ukončili, jsou podobné těm před ročníkem 2019. Zároveň jich ještě zhruba polovina stále pokračuje ve studiu, takže studijní neúspěšnost se stále může i výrazně zvýšit. Ročník 2021 se počtem zapsaných studentů tolik neodlišuje od předchozích sledovaných ročníků. Už teď však jeho studijní neúspěšnost dosahuje vyšších hodnot než ročník 2020. Nicméně studium neopustilo tolik studentů jako u ročníku 2019 a jeho čísla se spíše podobají ročníku 2017. Určitě lze říct, že ročník 2019 je

spíše anomálie a tento SP nebude dosahovat dlouhodobě takových výsledků. V budoucnu se spíš dá očekávat pokles studijní neúspěšnosti.

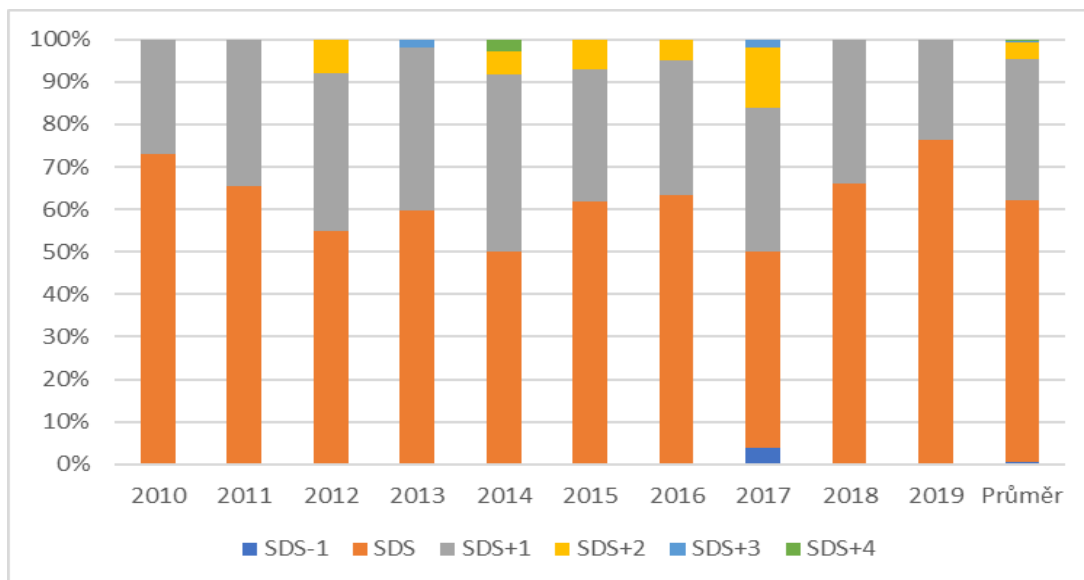
Graf č. 15: Rozložení neúspěšně ukončených studií v SP NMGR Fyzioterapie

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

Struktura neúspěšně ukončených studií v grafu č. 15 je více rozmanitá než v SP BC. Z prvního sledovaného ročníku 2010 ukončovalo neúspěšně studium nejvíce studentů až v třetím roce studia. Změna nastala už v následujícím ročníku a více studentů ukončovalo v prvním a druhém roce, popřípadě dalších letech, ale kromě prvního a druhého roku studia se jednalo o jednotky studií. Zajímavé je, že u ročníků 2017 a 2018 stoupl podíl ukončení studií v nultém roce studia. Ročník 2019 zase postihl největší odliv studentů v prvním roce studia (rok 2020), kdy bylo ukončeno celkem 17 studií. To je největší počet studentů, kteří ukončili studium v jednom studijním roce. Rozdíl oproti druhému největšího počtu studentů je velký. Druhý největší počet ukončených studií v jednom roce se stal v ročníku 2017, kdy v prvním roce studia ukončilo studium 8 studentů. S tím, že v ročníku 2019 se zřetelně zvýšila neúspěšnost a v prvním roce studia, a tedy prvním roce pandemie COVID došlo k rekordnímu odlivu studentů, se dá pandemie COVID zařadit jako možná příčina tohoto odlivu. Když se podíváme detailněji na ukončená studia tohoto ročníku, studium ukončovali zahraniční studenti, a to už v červnu roku 2020. Další velký odliv nastal na podzim roku 2020.

Graf č. 16: Rozložení úspěšně dokončených studií SP NMGR Fyzioterapie podle SDS

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

Graf č. 16 prezentuje úspěšné ukončení studia. Nejedná o nic překvapivého. Skoro 2/3 studií jsou průměrně úspěšně dokončeny v SDS a další 1/3 v SDS+1. Jen 5 % studií je ukončováno v jiných letech studia než v SDS a SDS+1.

5.1.5 Management TVS SP NMGR

Navazující studijní program managementu zažívá v posledních letech dle tabulky č. 12 pokles zapsaných. Částečně může být na vině i větší studijní neúspěšnost v posledních sledovaných ročnících bakalářského studijního programu nebo pandemie COVID. Nejhorší je na tom zatím poslední ročník 2022, kdy poprvé klesl počet zapsaných studentů pod 30. Nejvíce studentů bylo v ročníku 2011, kdy jich bylo celkem 69. Počet zapsaných studentů tedy klesl zhruba o polovinu oproti prvním sledovaným ročníkům. Podruhé zapsaní studenti reprezentují jen malou kohortu studentů a v každém ročníku jde spíše o jednotky. V ročníku 2018 představuje jednu pětinu zapsaných studentů. Jejich úspěšnost zároveň není příliš velká a ani ne polovina je schopna úspěšně dokončit studium.

Tabulka č.13: Přehled studií v SP NMGR Management TVS

Ročník	Zapsaní	Dokončená	Dokončení v SDS+1+90	Studuje	Zanechání/Ukončení	V budoucnu zapsaní znovu	Podruhé zapsaní	2XZ dokončení
2010	57	44	41	0	13	2	0	0
2011	69	58	55	0	11	2	2	2
2012	59	52	50	0	7	1	0	0
2013	65	55	50	0	10	1	0	0
2014	50	37	35	0	13	3	1	0
2015	58	39	39	0	19	1	1	0
2016	43	20	20	1	22	5	2	1
2017	47	32	0	2	13	4	4	1
2018	47	31	31	1	15	0	9	4
2019	48	27	27	6	15	1	0	0
2020	38	9	9	19	10	1	1	0
2021	46	0	0	35	11	0	1	0
2022	29	0	0	28	1	0	0	0

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

Složení zapsaných studentů je velmi odlišné od toho u SP NMGR Fyzioterapie. V tabulce č. 13 lze vidět, že většina studentů po úspěšném dokončení SP BC se zapisuje do navazujícího magisterského programu. Průměrně to je 80 % z úspěšných studentů. 18 % potom už nepokračuje dále a dvě procenta studentů se průměrně zapíší později. Nových studentů bylo ve sledovaných ročnících průměrně 31 %. Nejvíce v ročníku 2015, kdy tvořili téměř polovinu zapsaných studentů. Studentů, kteří se zapisují později, jsou jen jednotky. Naproti tomu studentů, kteří neúspěšně ukončují studium, je poměrově více.

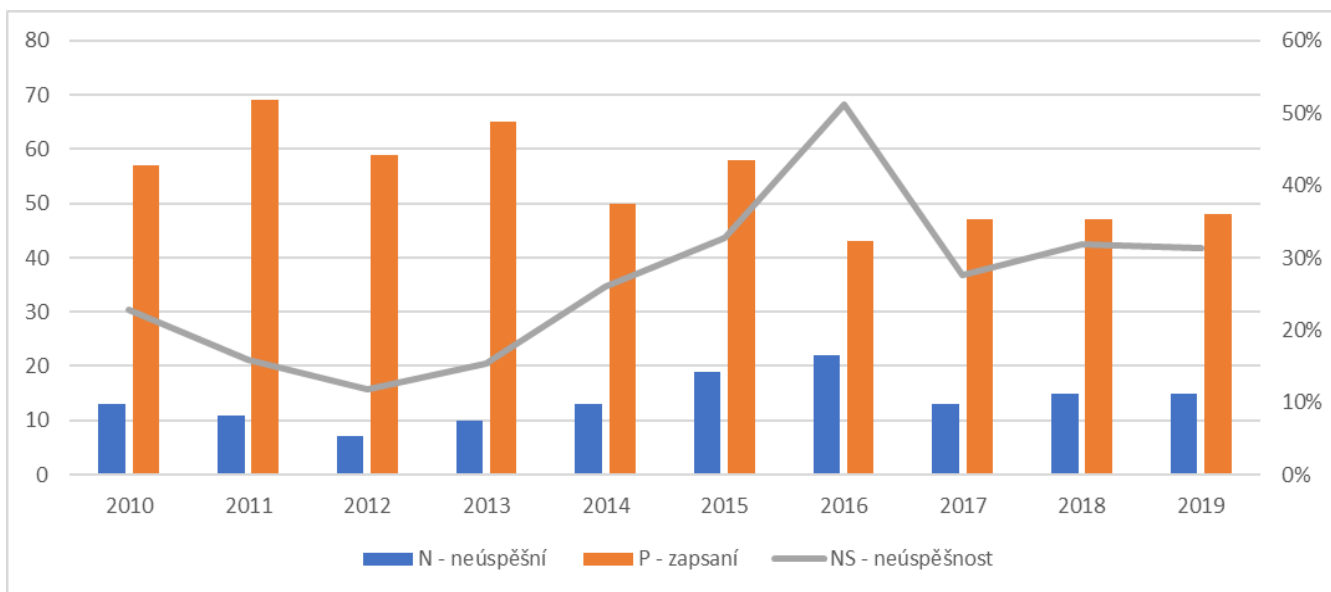
Tato čísla se velmi odlišují od Fyzioterapie. Ovšem to dává smysl. Oba studijní programy jsou jiné. Studenti Managementu mají jiné získané dovednosti než studenti Fyzioterapie. Charakter jejich budoucího povolání se výrazně liší. Jejich počáteční pozice na pracovním trhu by měla být horší. Dovednosti fyzioterapeutů jsou velmi specifické a poptávka po nich je celkem velká, a i když existují podobné obory, tak konkurence je omezená právě získanými specifickými dovednostmi. Za to v oblasti sportovního managementu není vyžadováno přímo specifické vzdělání v oblasti sportovního managementu a často ani vysokoškolský titul. Ten nicméně pomáhá při získávání zaměstnání s lepším profilem. Získání magisterského titulu je pro ně tedy atraktivnější jak z hlediska ekonomického, tak i z hlediska sociálního statutu. Studenti sportovního managementu pak mají výhodu v tom, že díky širšímu zaměření svého studijního programu mohou pracovat i v jiném než sportovním prostředí.

Tabulka č.14: Původ zapsaných studentů v SP NMGR Management TVS

Ročník NMGR	Zapsaní	Dokončení BC	Nový studenti	%	Zapsání po dokončení BC	%	Nepokračující	%	Zapsání později	%
2013	65	43	24	37 %	41	95 %	1	2 %	1	2 %
2014	50	36	18	36 %	32	89 %	1	3 %	3	8 %
2015	58	40	27	47 %	31	78 %	8	20 %	1	3 %
2016	43	39	15	35 %	28	72 %	11	28 %	0	0 %
2017	47	46	9	19 %	38	83 %	8	17 %	0	0 %
2018	47	38	17	36 %	30	79 %	7	18 %	1	3 %
2019	48	45	14	29 %	34	76 %	10	22 %	1	2 %
2020	38	44	5	13 %	33	75 %	11	25 %	0	0 %
2021	46	39	13	28 %	33	85 %	4	10 %	2	5 %
2022	29	27	10	34 %	19	70 %	8	30 %	0	0 %

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

Graf č. 17: Studijní neúspěšnost SP NMGR Management TVS

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

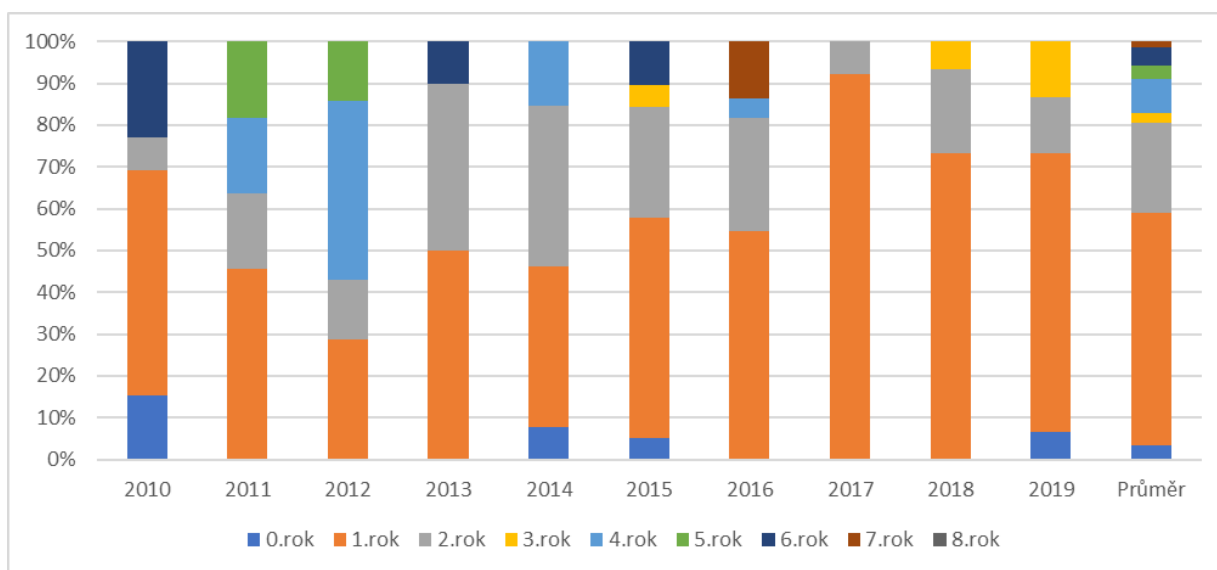
Dle grafu č. 17 se studijní neúspěšnost pohybuje v posledních ročnících na celkem velkých hodnotách. Od ročníku 2012 se postupně zvyšovala až na 51 % v ročníku 2016. Od té doby je na úrovni zhruba 30 %. Další ročníky, které zatím nemohly studium ukončit v SDS+1 se zatím pohybují kolem neúspěšnosti na úrovni 30 %. Z ročníku 2019 ještě studuje šest studentů, proto musíme předpokládat, že neúspěšnost se ještě může zvyšovat. Zde není vidět žádný velký pohyb se začátkem pandemie COVID. V letech pandemie, kdy měly ročníky 2018 a 2019 SDS nebo SDS+1 není zaznamenán významný pokles či zvýšení neúspěšnosti. V dalších ročnících 2020 a 2021 se nedá čekat pokles studijní neúspěšnosti. Je tomu tak, protože čísla jsou velmi podobná číslům z předchozích ročníků. Situace se tedy zdá na nynější úrovni stabilní.

Jak lze zpozorovat v grafu č. 18 většina neúspěšných studií se ukončuje v prvním roce studia. V nultém roce jde pouze o jednotky a ve SDS (druhém roce) nikdy neúspěšně neukončilo studium více než 6 studentů. Jedná se však o druhý nejčastější rok, kdy studenti neúspěšně ukončují studium.

Co se týče úspěšného dokončení studia, tam se roky ukončení asi nejvíce odlišují od ostatních sledovaných studijních programů. V grafu č. 19 je vidět, že počet dokončení je téměř rovnoměrně rozložený mezi SDS a SDS+1 s lehkou převahou studentů, kteří dokončili studium v SDS. Z deseti sledovaných let pětkrát více studentů dokončilo studium v SDS a

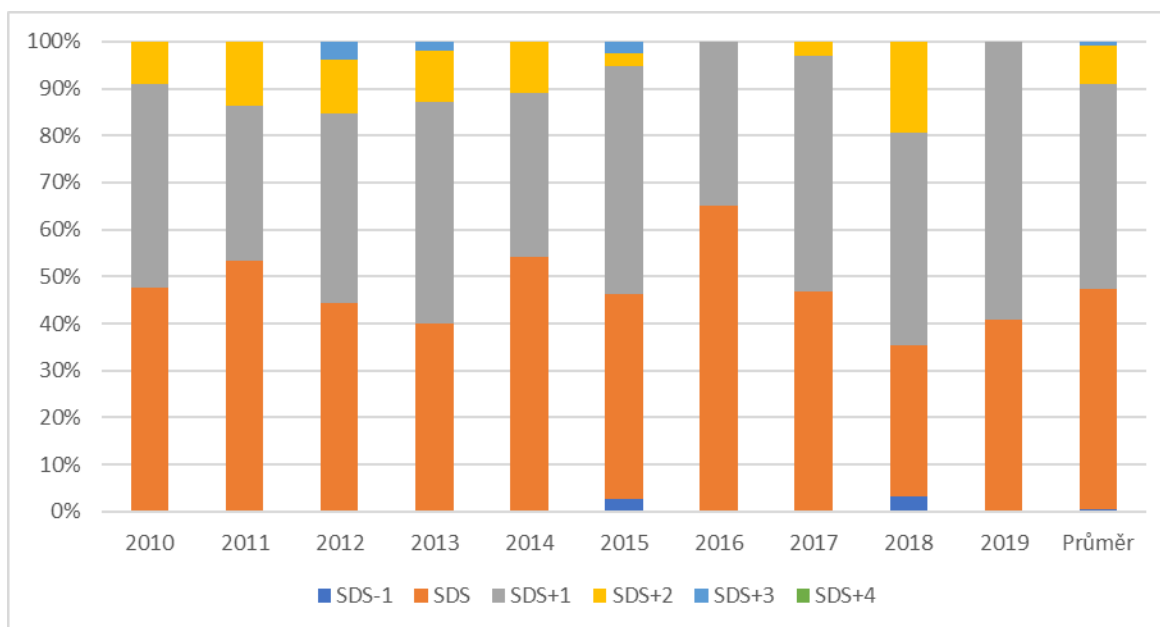
pětkrát v SDS+1. V posledních třech ročnících dokončovalo více studentů v SDS+1. Bylo by však zavádějící z toho usuzovat, že jde o trend. Nicméně u ročníku 2020 ukončilo studium v SDS jen 9 studentů a zbytek studentů, který ještě studuje může ukončit studium v SDS+1 a později. To by znamenalo převahu dokončení v SDS+1 čtvrtý rok po sobě.

Graf č. 18: Rozložení neúspěšně ukončených studií v SP NMGR Management TVS

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

Graf č. 19: Rozložení úspěšně dokončených studií SP NMGR Management TVS podle SDS

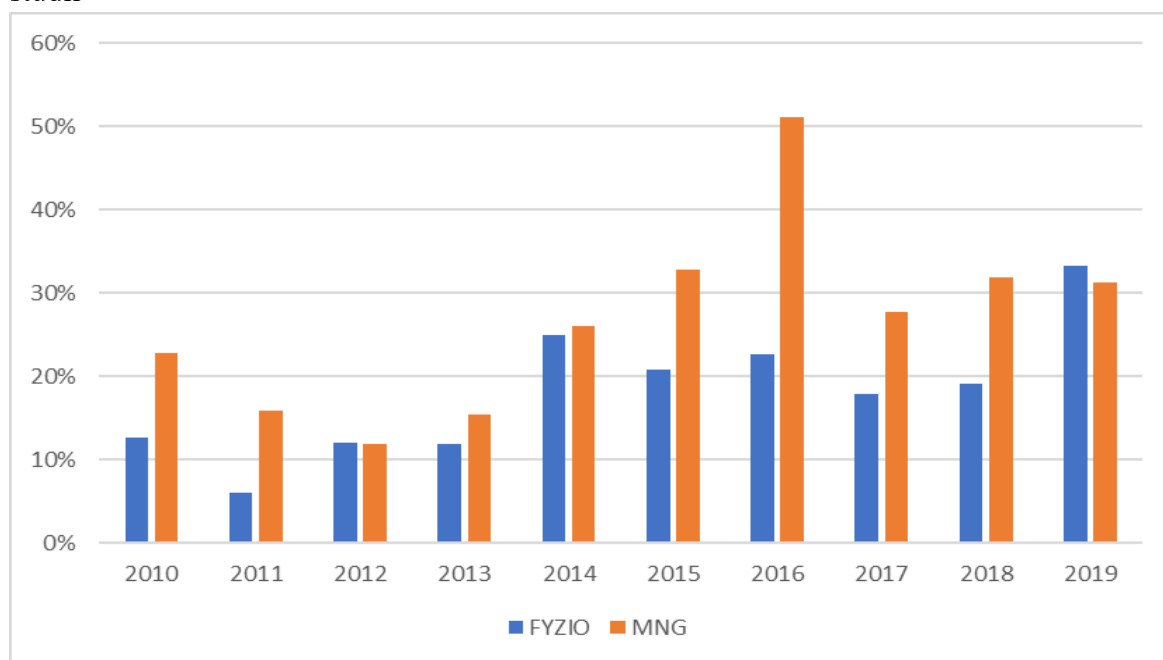

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

5.1.6 Porovnání studijních programů NMGR

Při porovnání obou studijních programů v grafu č. 20 je jasné, který program si vede hůře. Stejně, tak jako v případě SP BC je to Management TVS. Je tomu tak skoro ve všech sledovaných ročnících až na ročník 2019, kdy se u SP NMGR Fyzioterapie skokově zvýšila neúspěšnost. Průměrná neúspěšnost za sledované období v SP Fyzioterapie je 18 %. V SP Management TVS je to 27 %. U obou SP lze zpozorovat trend rostoucí neúspěšnosti za celé sledované období. V obou SP je dobře viditelné, že počínaje ročníkem 2014 se skokově zvýšila neúspěšnost u obou SP. U Fyzioterapie se tento skok zastavil a dál nepokračoval, ale u Managementu došlo ještě ke dvěma větším skokům neúspěšnosti výše a po těchto skocích se znovu snížila na úroveň ročníku 2014, ale níže jako u Fyzioterapie nešla.

Graf č. 20: Porovnání studijní neúspěšnosti SP Mng. a Fyziop podle analýzy jednotlivých studií

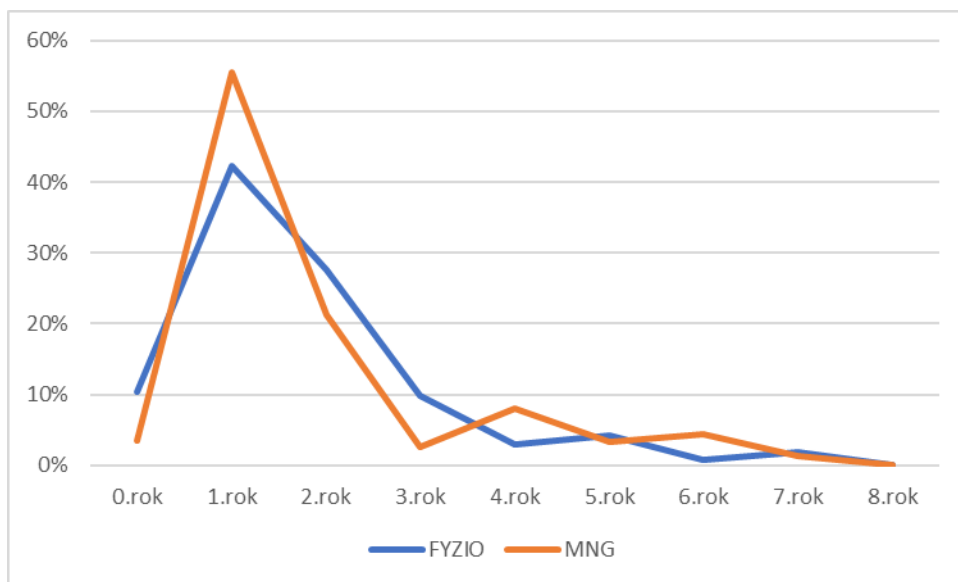

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

U ukončování a dokončování studia obou oborů na grafech č. 21 a 22 je vidět, že v SP NMGR jsou větší rozdíly, než můžeme vidět u stejných grafů v SP BC. Co se týče ukončování studia, tak studenti Managementu výrazně více ukončují studium hned v prvním roce studia. Zároveň to je to rok studia, kde je největší rozdíl mezi SP. Neúspěšní studenti Fyzioterapie více ukončovali studium v nultém roce, druhém a třetím roce studia. A nejde o malá procenta. Studenti Fyzioterapie naproti tomu více úspěšně dokončují studium ve SDS. To vlastně

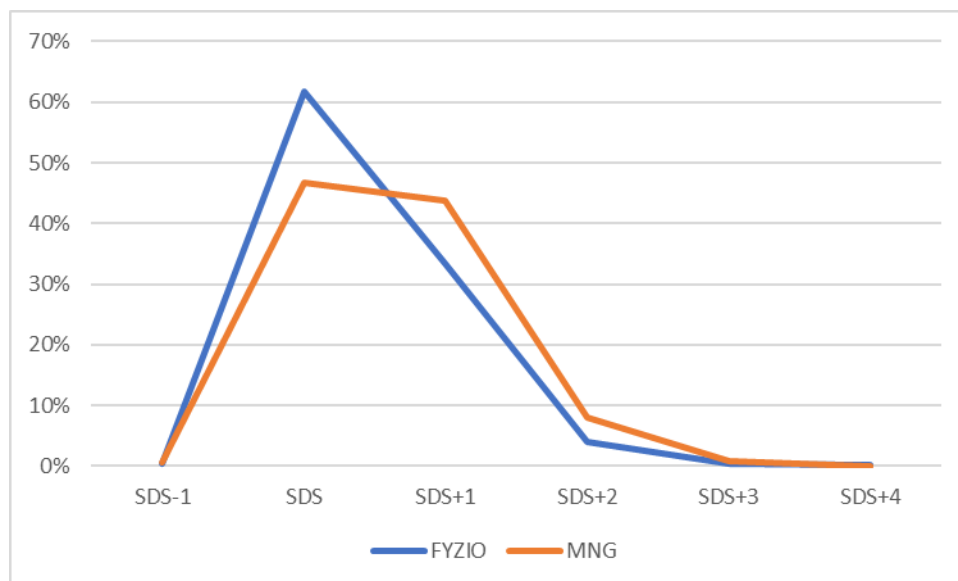
kopíruje i zjištění u SP BC nicméně rozdíl mezi SDS a SDS+1 je menší. Oproti tomu studenti Managementu ukončují ve SDS a SDS+1 ve skoro stejném poměru.

Graf č. 21: Porovnání poměru neúspěšně ukončených studií SP Mng. a Fyzio

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

Graf č. 22: Porovnání poměru úspěšně dokončených studií SP Mng. a Fyzio

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2019, vlastní zpracování

5.2 Analýza Graduation Rate

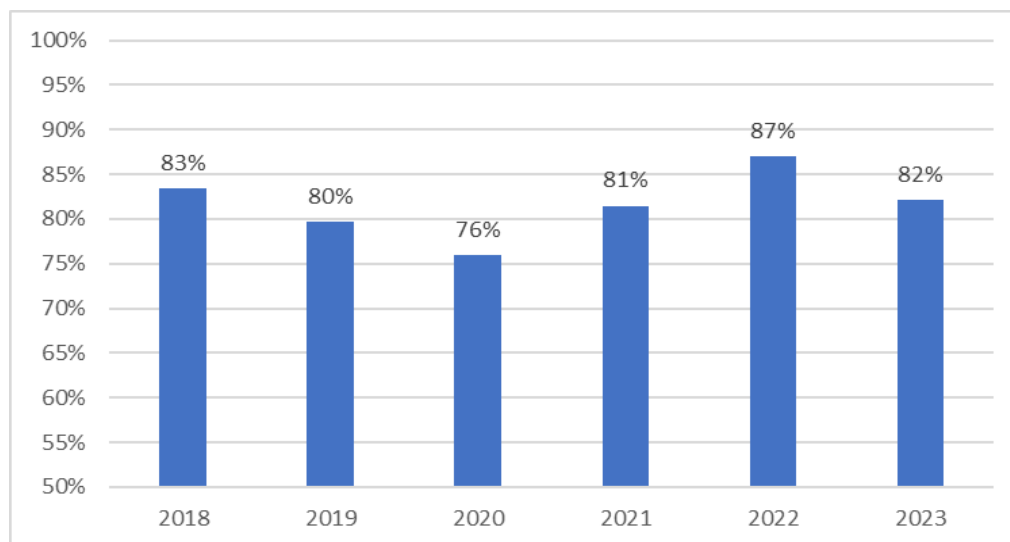
Při analýze graduation rate se zkoumá méně veličin, ale kritéria jsou náročnější, než u předchozí metody. Proto v této kapitole nebude tolik doprovodných tabulek. Zároveň se kohorty vždy částečně překrývají. Je také potřeba vzít v úvahu to, že GR se vypočítá z dat studiích započatých 8-5 let před rokem, pro který je GR vypočítáváno. Přidán bude i komentář k tomu, jak může vypadat GR v budoucích letech.

5.2.1 Fyzioterapie SP BC

Graduation rate zaznamenalo dle grafu č. 23 u bakalářského studijního programu Fyzioterapie propad, a to pro roky 2019 a 2020. Propad zde nastal o 4 a 8 procent oproti roku 2018. Pro následující roky se znovu zvýšilo nad úroveň 80 %. Velkou zajímavostí je, že počet studentů, které lze započítávat do jmenovatele při výpočtu GR v průběhu času významně klesal. Jde o logickou věc, neboť počet zapsaných studentů byl nejvyšší právě v ročnících v intervalu pro výpočet roku 2018 a v dalších intervalech postupně klesal. Nejvyšší hodnota GR je 87,05 %, a to pro rok 2022.

Hodnota GR pro rok 2024 se nejspíše zlepší, protože ročník 2019 je méně neúspěšný než ročník 2016, který se dále nebude započítávat.

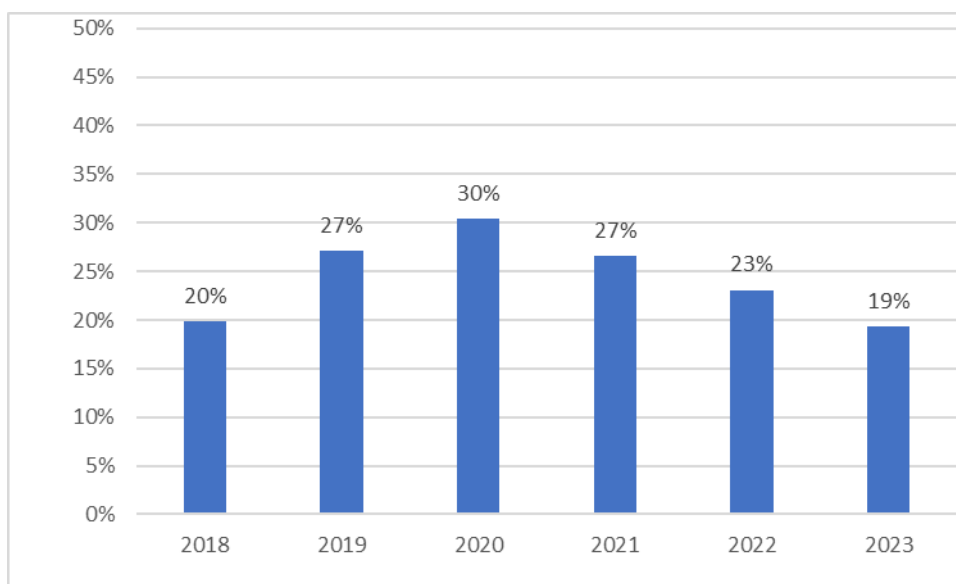
Graf č. 23: Hodnoty Graduation rate SP BC Fyzioterapie

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

Zajímavě se vyvíjel i počet studentů, kteří přerušili studium v prvním ročníku, který můžeme vidět v grafu č. 24. Tito studenti se nezapočítávají do výpočtu GR, ale i tak by se na ně měl brát zřetel. Poměr těchto studentů se ve třech ze šesti sledovaných let pohyboval u nebo na hranici 30 %. Téměř třetina studentů tedy nepostoupila dále než do prvního ročníku. Pro rok 2023 se tato hodnota vrátila na úroveň 20 %, kde začínala v prvním sledovaném roce pro GR 2018.

Graf č. 24: Studenti neúspěšní v prvním roce studia SP BC Fyzioterapie

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

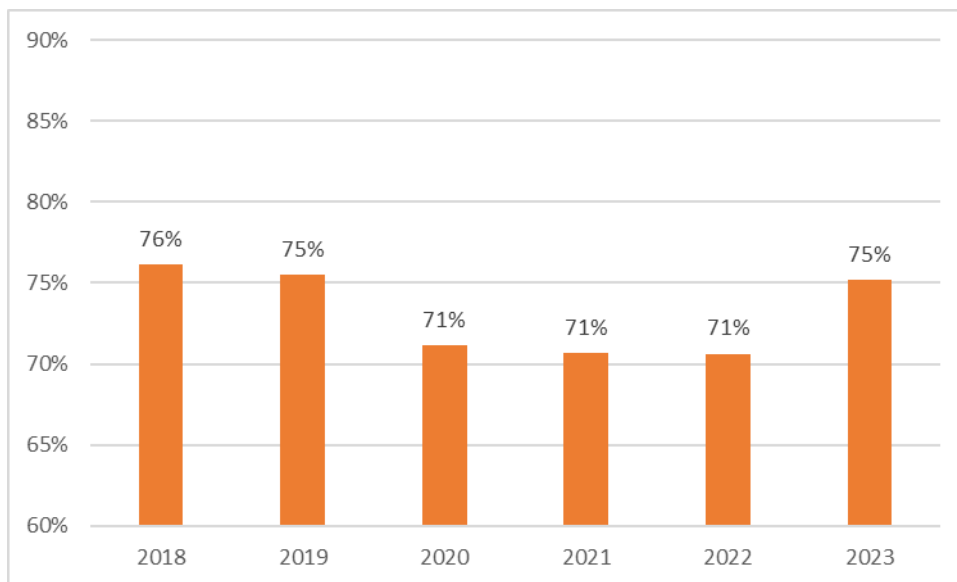
5.2.2 Management TVS SP BC

Z grafu č. 25 je patrné, že u bakalářského studijního programu Managementu TVS se graduation rate pohybuje zhruba o 10 % níže než u Fyzioterapie. Výkyvy zde jsou, ale ne tak velké jako u druhého sledovaného SP. Situace se zdá být stabilnější. Pro tři roky bylo graduation rate na úrovni 71 % a pro další polovinu sledovaných let na úrovni 76 %. Stejně tak jako u Fyzioterapie se zde počet studentů časem zmenšoval, ale zdá se, že na graduation rate to vliv spíše nemělo.

V roce 2024 nejspíše nelze očekávat zlepšení. Hodnota GR se pravděpodobně sníží a to, protože ročník 2019 patří k těm nejhorším, co se týče neúspěšnosti podle první provedené analýzy. Může to však ovlivnit počet studentů, kteří skončili v období do 455 dnů. Ti se započítávají do neúspěšných v prvním ročníku, a ne do hodnoty GR. A těch je v tomto

ročníku naprostá většina z neúspěšných studentů. Z pohledu GR to tedy může vypadat lépe než z pohledu první provedené analýzy.

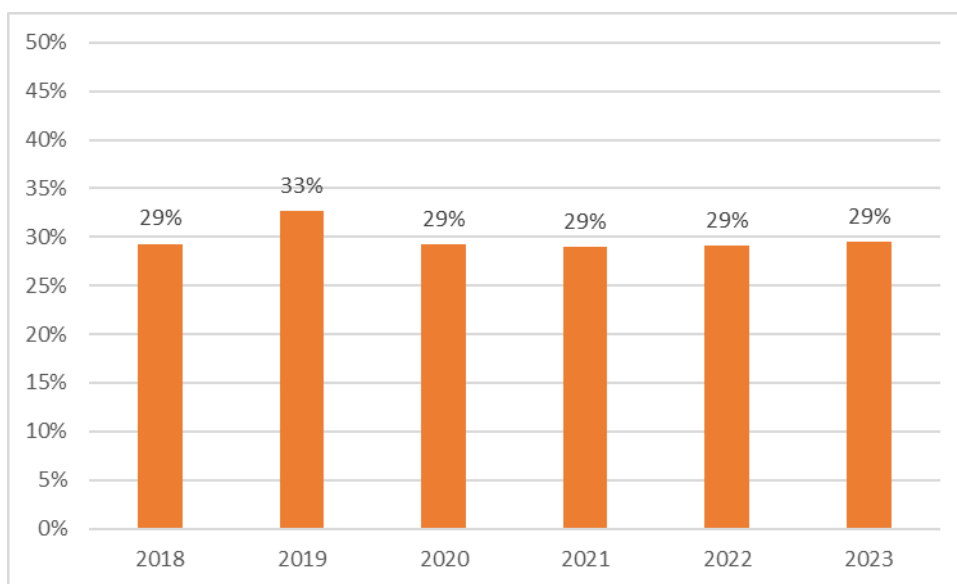
Graf č. 25: Hodnoty Graduation rate SP BC Management TVS

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

Studentů, kteří nepostoupí dále, než do prvního ročníku je více než u druhého SP. Jejich poměr je stabilní a u 5 z 6 sledovaných intervalů se pohybuje na 29 %, jak lze vidět na grafu č. 26.

Graf č. 26: Studenti neúspěšní v prvním roce studia SP BC Management TVS

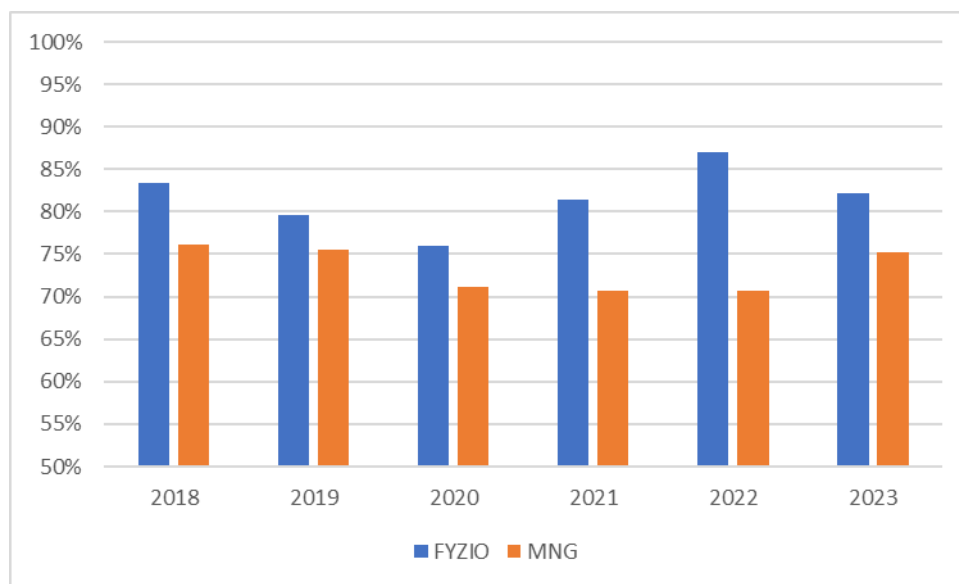

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

5.2.3 Porovnání studijních programů BC

Při prvním porovnání obou studijních programů v grafu č. 27 je zřejmé, že co se týče graduation rate, tak si lépe vede bakalářský studijní program Fyzioterapie. U něj je průměrně GR za sledované roky vyšší o zhruba 8,5 %. Zároveň je graduation rate všechny sledované roky vyšší a trend je mírně rostoucí. Je potřeba však mít na paměti, že data jsou omezená, tudíž tento trend nemusí být relevantní. U managementu je tento trend spíše klesající.

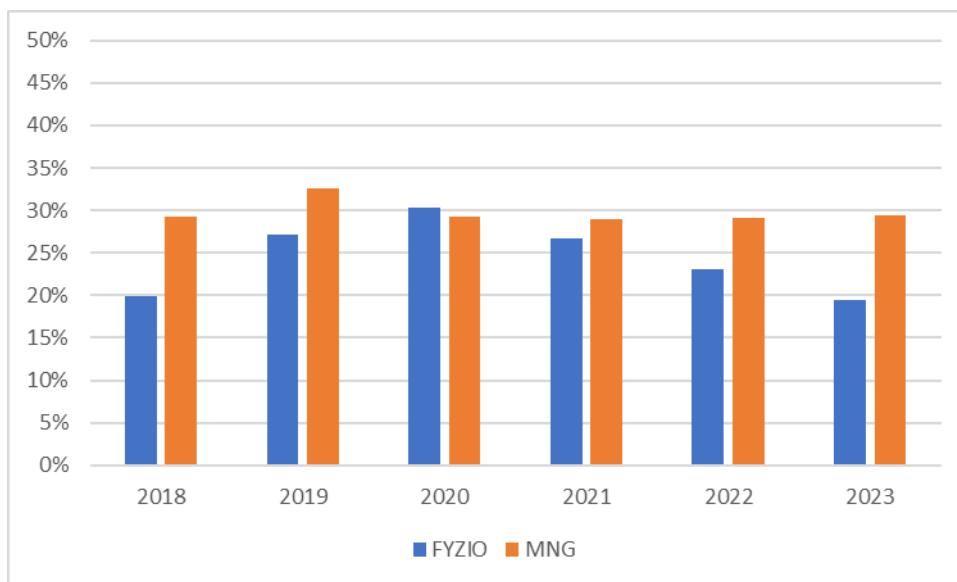
Graf č. 27: Porovnání GR u sledovaných SP BC

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

Porovnání GR u SP BC dává tedy podobné výsledky jako analýza kohortní míry neúspěšnosti, ale výkyvy a rozdíly mezi SP nejsou tak velké. Zároveň neúspěšnost se nezdá být vysoká. Největší rozdíl mezi studijními programy byl při výpočtu GR pro rok 2022, kdy měl SP Management TVS nejnižší vypočtenou hodnotu GR a Fyzioterapie nejvyšší. Stejně tak jako u kohortní míry neúspěšnosti se hodnoty GR u Fyzioterapie zlepšují a u Managementu TVS spíše zhoršují.

Graf č. 28: Porovnání neúspěšnosti v prvním ročníku

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

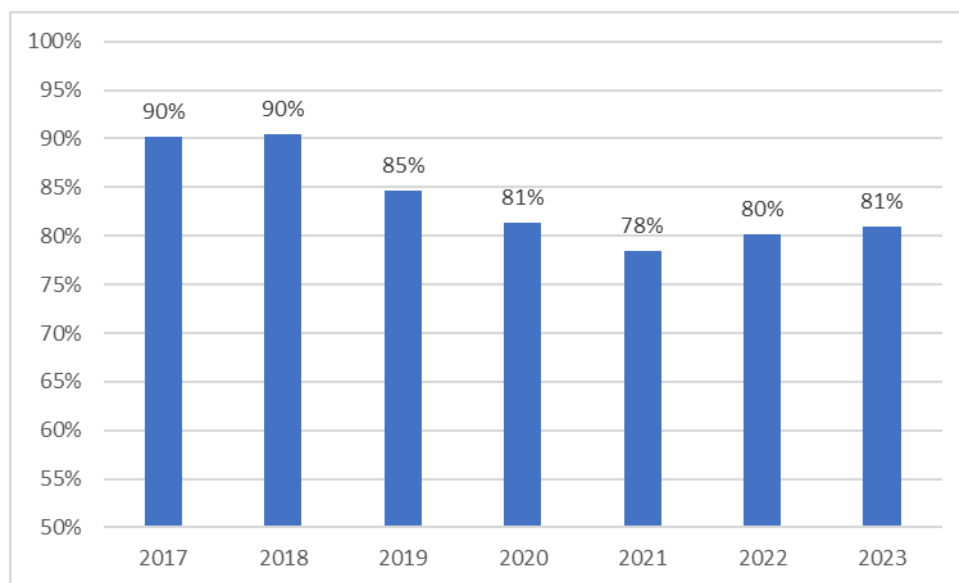
Graf č. 28 srovnává oba studijní programy. Neúspěšnost v prvním ročníku je průměrně menší ve SP Fyzioterapie, ale jsou zde zaznamenány větší výkyvy. Ty naopak téměř nejsou u SP Managementu TVS a u toho jsou hodnoty celé sledované období na stejné úrovni. Co se týče samotných hodnot ty jsou zpočátku větší než průměrné celouniverzitní, ale v průběhu let se průměr UK dostane na hodnoty těchto dvou SP. Pozitivní je, že neúspěšnost se v těchto SP nezvyšuje tak jako průměr UK (Graf č.1, Kapitola 2.3). V rámci FTVS pak tyto obory patří určitě k těm, které mají menší nebo průměrnou neúspěšnost v prvním roce studia, neboť u bakalářských oborů/studijních programů se neúspěšnost v prvním roce studia pohybuje od roku 2007 na a nad 30 %.

5.2.4 Fyzioterapie SP NMGR

Stejně jako u metody výpočtu neúspěšnosti jsou u výpočtů graduation rate u navazujících magisterských programů hodnoty lepší než u bakalářských programů. Nicméně u hodnot GR dochází k postupnému zhoršování. A to z hodnot přesahujících 90 % až k hodnotám kolem 80 %. To dobře ukazuje graf č. 29. Lze těžko určit, čím byl způsoben velký propad od roku 2018 do roku 2020. Propad kopíruje zvýšení neúspěšnosti v první provedené analýze, kde od ročníku 2014 došlo k velkému propadu, který se se projeví už v hodnotách pro rok 2018. Tento propad pokračoval až do roku 2016 a to zvláště postihlo hodnoty pro rok 2020. Tam jsou totiž zahrnuty ty nejhorší ročníky, co se týče neúspěšnosti.

Pokud jde o hodnoty pro GR 2024, tak lze očekávat další propad. Ročníky 2017 a 2018 jsou sice lepší než ty horší ročníky 2014-2016, ale ročník 2019 se zdá být ze všech zkoumaných ročníků v předchozí analýze nejhorší. Proto je zde opět reálný propad pod 80 % GR.

Graf č. 29: Hodnoty Graduation rate SP NMGR Fyzioterapie

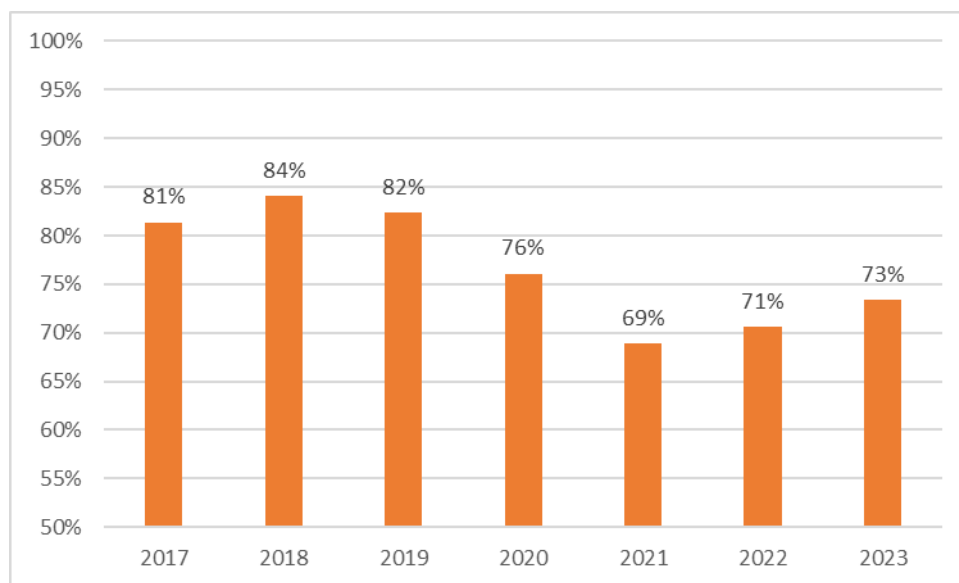
Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

5.2.5 Management TVS SP NMGR

Z grafu č. 30 je na první pohled vidět, že hodnoty GR se měnily podobně jako hodnoty GR u druhého studijního programu. Co se odlišuje, je poměr, o který se hodnoty GR změnily. Pro první tři sledované roky se hodnoty GR pohybovaly v uspokojivé výši nad 80 %, ale poté přišel propad, a to až pod 70 % pro rok 2021. Stejně jako u SP Fyzioterapie zde nastává propad se začátkem započítávání ročníku 2014. Ten však jako u Fyzioterapie není nejhorší. Ty nejhorší ročníky Managementu 2015 a 2016 se začnou započítávat pro roky 2020 a 2021. Zde jsou dva největší propady zaznamenané v navazujících magisterských programech, a to o 6 a 7 procent.

Při výpočtu GR pro rok 2024 se dá očekávat mírné zlepšení hodnot. Je to proto, že se přestane do výpočtu zahrnovat nejhorší ročník 2016 a začne se započítávat ročník 2019. Ten je dle neúspěšnosti na tom lépe, a to výrazně. Nelze však předpokládat, že by se hodnota GR zvýšila zpět na úroveň 80 %, a to ani v následujících letech.

Graf č. 30: Hodnoty Graduation rate SP NMGR Management TVS

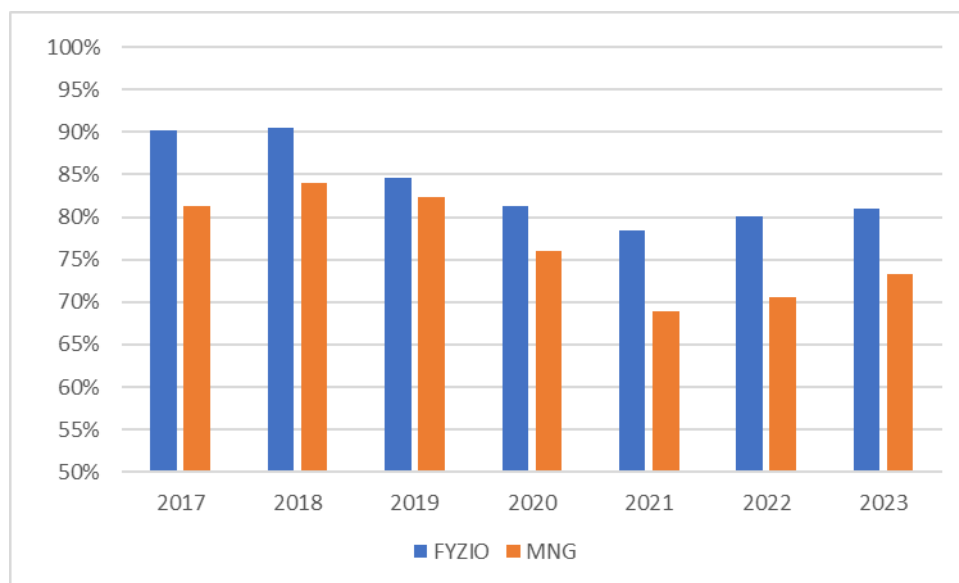

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

5.2.6 Porovnání studijních programů NMGR

Už z předchozích dvou kapitol je jasné, že hodnoty GR se postupně zhoršují. Z původních celkem vysokých hodnot následoval sestup dolů. Na grafu č. 31 je určitě zajímavé, jak se růst a pokles hodnot GR u obou sledovaných oborů kopíruje. Ne, ve stejném poměru, ale zjednodušeně řečeno, když klesá GR u jednoho SP, tak klesá i u druhého. Lze tedy přemýšlet nad tím, že je postihují stejné nebo podobné faktory. To mohou být důsledky fakultní, univerzitní nebo státní politiky. Průměrný rozdíl mezi oběma programy je zhruba 7 %, který lze vidět i v posledním GR pro rok 2023.

Graf č. 31: Porovnání hodnot Graduation rate studijních programů

Zdroj: Data ze SIMS z let 2010-2022, vlastní zpracování

5.3 Analýza neúspěšnosti v jednotlivých předmětech v akademických letech 2017/2018 až 2021/22

Z první provedené analýzy je zřejmě vidět, že oba studijní programy zažívají největší odliv neúspěšných studentů v prvním a druhém roce studia. Tato kapitola bude věnována předmětům, které se v těchto rocích studia ve zkoumaných studijních programech vyučují. Zkoumány budou jen bakalářské programy, u kterých je neúspěšnost na vysoké úrovni. Hlavní pozornost bude věnována předmětům, které budou mít z hlediska neúspěšnosti nejzajímavější výsledky.

Je však nutné zmínit, že SP Management TVS prošel procesem zavádění nové akreditace. To znamená, že v akademických rocích pro, které byla dostupná data, se změnil studijní plán. Některé předměty tedy byly vyjmuty nebo přesunuty v rámci semestrů ve studijním plánu.

5.3.1 Fyzioterapie SP BC

Ve studijním programu Fyzioterapie je v prvních dvou letech studia celkem 54 povinných předmětů. Nejvyšší počet kreditů, který student může za splnění jednoho předmětu student získat, je 5, a to ze dvou předmětů. Nejvíce předmětů má hodnotu dvou kreditů, dále jednoho, tří a jeden předmět je ohodnocen čtyřmi kredity. Celkem 22 z těchto 54 předmětů je zakončeno zkouškou. Zároveň 23 předmětů na sebe přímo navazuje. Například Fyziologie II na Fyziologii I. Ze všech sledovaných předmětů vyčnívají tři.

Předmětem s největší neúspěšností je Fyziologie II, která je vyučována ve 2. semestru a je zakončena zkouškou. Tento předmět je ohodnocen třemi kredity. Průměrná úspěšnost ve sledovaném období je 66,64 %. Nicméně v posledních třech letech se úspěšnost radikálně zvedla, a to v posledním akademickém roce na 97,5 %. Naopak v prvních dvou sledovaných letech byla 40,3 % a 52,4 %. Se změnou úspěšnosti se, ale i změnila průměrná známka. Ta se z hodnot kolem 2 změnila v posledním roce na 2,76. Zároveň se změnil i průměrný úspěšný termín, který se zmenšil z hodnot kolem 2 na hodnoty 1,3 a 1,27 v posledních dvou letech. Za celé sledované období je průměrná známka na hodnotě 2,17 a je to třetí nejvyšší hodnota mezi sledovanými předměty. Průměrná hodnota pokusů je 1,69 a je druhá nejvyšší ze sledovaných předmětů.

Druhým předmětem z nejvyšší neúspěšností je Latina a Řečtina. Ta je vyučována v prvním semestru a je zakončena zkouškou. Předmět je ohodnocen jedním kreditem. Průměrná úspěšnost za sledované období je 69,66 %. Ve sledovaných letech úspěšnost kolísala mezi 56,1 % a 86,5 %. Průměrná známka za celé období je na hodnotě 1,79 a průměrný úspěšný termín je 1,48. Z předmětů zakončených zkouškou je tento předmět se svou průměrnou známkou zhruba v polovině ze zkoumaných předmětů a hodnota průměrného úspěšného termínu pátá největší.

Třetím předmětem jsou základy plavání, jehož výuka probíhá celý akademický rok. Bohužel tento předmět je společný pro Fyzioterapii i Management TVS a z dat SIS se nedá jednoznačně určit, kolik studentů bylo z jakého oboru. Průměrná úspěšnost tohoto předmětu je 75,74 %.

Ostatní předměty se svou neúspěšností tolik neliší a lze je rozdělit do tří intervalů. První 80-90 %, kde se nachází 14 předmětů. Druhý 90-95 %, kde je 16 předmětů a třetí 95-100 %, kde je 21 předmětů.

Z hlediska nejvyšší průměrné známky se vymyká Biofyzika a biomechanika II, kde je hodnota průměrné známky za sledované období 2,48 a předmět Fyzikální terapie I s hodnotou 2,42. Kreditové ohodnocení těchto předmětů je 2 a oba jsou vyučovány v prvním roce studia. Oba tyto předměty jsou společně s Fyziologií II také mezi první trojici předmětů s nejvyšším průměrným počtem úspěšných termínů. Na předmět Fyzikální terapie I potřebují studenti nejvíce pokusů s hodnotou úspěšných termínů 1,8.

Tabulka se všemi předměty je umístěna v přílohách jako příloha č.4.

5.3.2 Management TVS SP BC

U SP BC Managementu TVS je více než o polovinu méně povinných předmětů v prvních dvou letech studia. Předmětů je celkem 24. Tyto předměty mají však vyšší kreditové ohodnocení. Jen „neoborové“ předměty zaměřené na sportovní hry a fyzický výkon jsou ohodnoceny dvěma kredity. Na rozdíl od Fyzioterapie zde nenajdeme předmět za jeden kredit. Celkem sedm předmětů je ohodnoceno šesti kredity. Pět těchto předmětů je vyučováno v rámci prvního roku studia. Je nutno dodat, že některé předměty byly nebo jsou

určeny i pro jiné studijní programy. Proto jsou v příložené tabulce (příloha č. 2) bez hodnot nebo speciálně označeny. Nejde však o klíčové „oborové“ předměty.

Dle výsledků první analýzy nepřekvapí, že předměty s největší neúspěšností jsou v prvním roce studia. Jen jeden předmět z druhého roku studia je v prvních deseti předmětech s největší neúspěšností. Je otázkou, jestli tomu tak je kvůli tomu, že by byly všechny předměty tak těžké. Je možné, že pokud student nedokáže uspět v těžším předmětu a ví, že nemůže postoupit do dalšího roku studia nebo studium opustí, tak se už nevěnuje ani ostatním lehčím nebo méně kreditově ohodnoceným předmětům. Například, jako je Kurz aktivit v přírodě, který je zařazen na konec druhého semestru.

Studenti managementu jsou nejvíce neúspěšní v předmětu Mikroekonomie, který se vyučuje v prvním semestru a je ohodnocen 6 kredity. Předmět je zakončen zkouškou. Úspěšnost v tomto předmětu je 43,66 %. Průměrná známka za sledované období je na hodnotě 2,47 a hodnota úspěšných termínů je 1,67. Ve všech těchto sledovaných hodnotách je tento předmět na prvním místě. Lze říct, že je to klíčový předmět pro studenty managementu.

Druhým předmětem s největší neúspěšností je Makroekonomie. Tento předmět navazuje na předmět Mikroekonomie v druhém semestru a je ohodnocen také 6 kredity. Hodnota úspěšnosti za sledované období je 47,5 %. Co se týče hodnoty úspěšných termínů, je na hodnotě 1,502, což je druhá největší hodnota. Jiné je to s hodnotou průměrné známky, která je 2,318 a je to až třetí nejvyšší hodnota. V hodnotě průměrné známky byla Makroekonomie předstížena dalším předmětem.

Tím je předmět Základní management, který je vyučován v prvním semestru a stejně jako předchozí předměty je ohodnocen šesti kredity. Úspěšnost v tomto předmětu je 49,86 % ve sledovaném období. Průměrná známka je druhá nejvyšší ze sledovaných předmětů, a to 2,448 a hodnota úspěšných pokusů 1,488 třetí nejvyšší.

Ostatní předměty z prvního ročníku si nevedou o moc lépe a jen u čtyřech z nich je úspěšnost vyšší než 70 %. Zároveň všechny předměty ohodnocené 6 kredity se pohybují v úspěšnosti v rozmezí 40-55 % za sledované období.

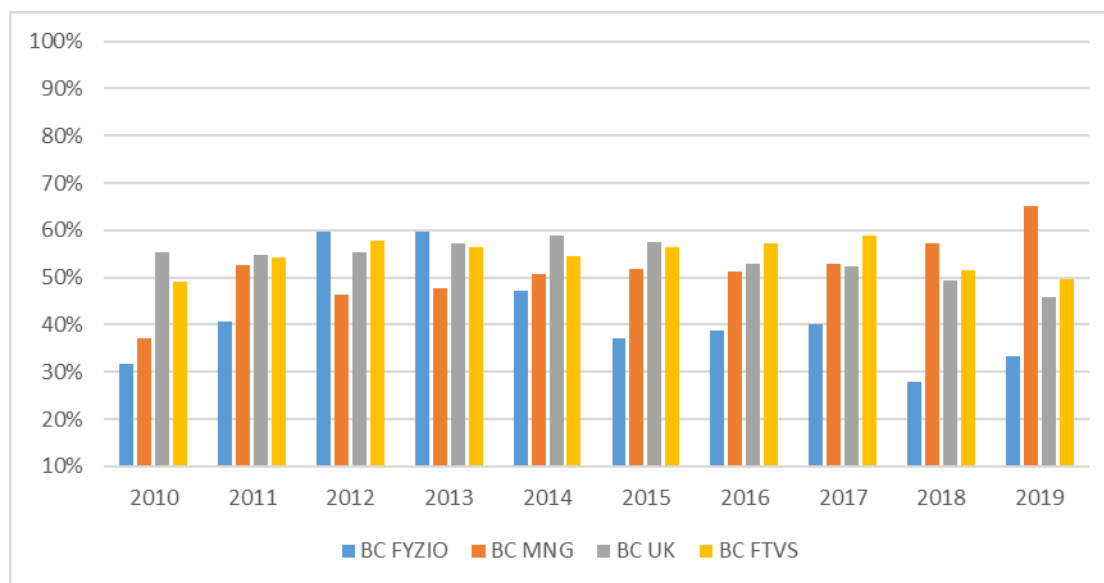
Tabulka se všemi předměty je umístěna v přílohách jako příloha č. 5.

6 Diskuze

6.1 Porovnání studijní neúspěšnosti s UK a FTVS

Analýzy v praktické části dávají ucelený obraz o vývoji studijní neúspěšnosti ve vybraných studijních programech na FTVS. Oba programy byly porovnány mezi sebou, ale jak si vedou oproti programům stejné úrovně na UK a FTVS, jejichž data byla prezentována v kapitolách 2.4 a 2.5? Lze srovnávat pouze výsledky analýzy kohortní míry neúspěšnosti vázané na rok zápisu.

Graf č.32: Porovnání vývoje studijní neúspěšnosti v SP BC

Zdroj: SIMS a STATIS, vlastní úprava

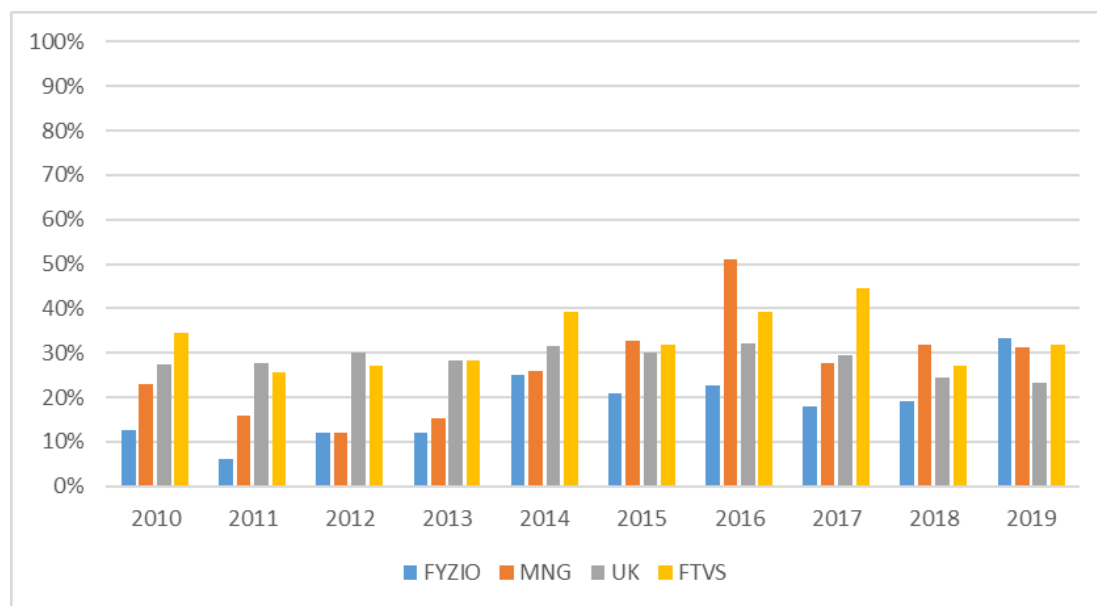
Při porovnání zkoumaných studijní programů s průměrem s vývojem ve všech programech v rámci UK a FTVS na grafu č. 32 je jasné, že si analyzované SP ve většině ročníků nevedou špatně. Hodnoty Fyzioterapie se zejména v posledních letech udržují na velmi dobré úrovni. Jsou však dva ročníky, kdy její hodnoty byly horší než průměr UK a FTVS. Výsledky tohoto ročníku určitě zvýšily i průměr FTVS v těchto letech. Lze si všimnout i velkého zlepšení po úpravě přijímacího řízení a nové akreditace v roce 2015. Otázkou zůstává, jestli se tato velká změna opravdu dá přičíst nové akreditaci SP nebo se v předchozích dvou letech jednalo pouze o anomálie.

SP Management je na tom většinu času dobře, ale vývoj v posledních ročnících vypadá jako alarmující. Jako anomálii lze nazvat ročníky 2012 a 2013, kdy se hodnoty u ostatních sledovaných programů zvyšovaly oproti předchozím letům, ale u Managementu se snižovaly. Od ročníku 2017 neúspěšnost Managementu překonávala neúspěšnost UK a od dalšího ročníku i neúspěšnost FTVS. Tento vývoj je znepokojující zvláště potom, co hodnoty ročníků 2020 až 2022 zatím neukazují na to, že by se neúspěšnost měla snižovat. Zároveň hodnoty FTVS a UK se snižují, takže rozdíl bude jen narůstat.

Při srovnání průměru za sledované období je na tom Management lépe a hodnoty Fyzioterapie vypadají hůře. Průměrná neúspěšnost Managementu je 51 % a Fyzioterapie 42 %. Klíčové je, že ani jeden SP nesplňuje cíl maximální 40 % neúspěšnosti ustanovený MŠMT ve strategickém plánu 2016-2020. Zároveň je nutno dodat, že UK s průměrem 54 % a FTVS s průměrem 55 % také ne. Pokud se tato skutečnost vezme v úvahu, tak je pozitivní zjištění, že SP Fyzioterapie patří k těm lepším studijním programům a Management k těm mírně lepším v rámci UK a FTVS.

FTVS je na tom byla dobře v prvním sledovaném ročníku. Poté se její hodnoty blížily UK a v posledních ročnících ji překonává. Stejně jako UK v posledních ročnících průměrná neúspěšnost v SP BC na FTVS klesá.

Graf č. 33: Porovnání vývoje studijní neúspěšnosti v SP NMGR

Zdroj: SIMS a STATIS, vlastní úprava

U navazujících magisterských programů na grafu č. 33 je neúspěšnost obou studijních programů na dobré úrovni do ročníku 2015. Poté se začíná blížit průměru UK a FTVS a v posledních ročnících je i překonávat. Fyzioterapie má ve většině ročníků nejmenší hodnoty, ale v posledním ročníku naopak má nejvyšší hodnoty studijní neúspěšnosti. Nicméně se nejspíš jedná jen o výjimku. To samé se dá říct o ročníku 2011 Fyzioterapie s nejmenší studijní neúspěšností s hodnotou 6 %.

Management je znovu horším ze dvou sledovaných SP a stejně jako v případě bakalářských programů i je ročník s největší hodnotou neúspěšnosti ročník Managementu 2016. Od ročníku 2015 je na nebo nad úrovni průměru UK a třikrát překonává průměr FTVS.

V průměru za sledované období je znovu Fyzioterapie jasně nejlepší s hodnotou 18 %. Management je blízko průměru UK 28 %, ale stále se pohybuje lehce pod ním s hodnotou 27 %. Průměr FTVS je znovu horší než UK, ale tentokrát o 5 % s hodnotou 33 %. Znovu lze konstatovat, že co se týká studijní neúspěšnosti Fyzioterapie, patří nejen k tomu nejlepšímu na FTVS, a i na UK v porovnání s jejich průměrem. Management je i přes některé silnější i slabší ročníky na průměru UK, ale lepším z navazujících magisterských programů na FTVS.

Z porovnání je jasné, že oba studijní programy Fyzioterapie spadají v rámci studijní neúspěšnosti k těm nejlepším studijním programům na FTVS a zároveň i na Karlově univerzitě. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem z analýzy MŠMT z roku 2018 se Fyzioterapie řadí v bakalářském typu SP k celorepublikovému průměru, kde je hodnota úspěšnosti 60 %, a to také i v navazujícím magisterském studiu, kde je hodnota úspěšnosti 84 %. To studijní programy Managementu jsou mírou studijní neúspěšnosti zhruba na průměru Univerzity Karlovy a lehce pod průměrem FTVS. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem z roku 2018 se řadí spíše k horším. Jen Fyzioterapie splňuje cíl MŠMT maximální studijní neúspěšnosti na úrovni 40 % v bakalářských studijních programech.

Číselné hodnoty studijní neúspěšnosti UK a FTVS jsou ke zhlédnutí v přílohách č. 6 a č. 7.

6.2 Vztah Graduation rate a kohortní studijní neúspěšnosti

Graduation rate je jedním z důležitých indikátorů při rozdělování financí VVŠ na úrovni MŠMT i univerzity. Přesto analýzy MŠMT pracují hlavně s prvním způsobem určování studijní neúspěšnosti analýzou kohortní míry neúspěšnosti. Vztah těchto dvou analýz je na

první pohled jasný. Čím větší bude neúspěšnost, tím nižší bude graduation rate. To však neplatí u bakalářských studií, kde se neberou v úvahu studenti, kteří neúspěšně ukončili studium v prvních 455 dnech studia. Zároveň je úspěšnost omezena jen na úspěšná studia dokončená ve SDS+1. Jaká je tedy korelace mezi graduation rate a studijní neúspěšností v bakalářských studijních programech? Je zde měřitelný vztah?

Pro zjištění korelace se zprůměruje neúspěšnost třech ročníků, které spadají do výpočtu GR pro konkrétní rok. U obou studijních programů se korelace odlišuje. Korelace GR a kohortní míry neúspěšnosti v bakalářském studijním programu Fyzioterapie je silně negativní s hodnotou -0,82. Zajímavá je i korelace mezi neúspěšností v prvním roce studia a studijní neúspěšností, která je silně pozitivní s hodnotou 0,90. Je nutné dodat, že datové soubory jsou malé, takže prezentované závěry se musí brát s rezervou.

U bakalářského studia Managementu je korelace mezi GR a studijní neúspěšností negativně středně silná s hodnotou -0,38. Korelace studijní neúspěšností a neúspěšností v prvním roce je také silně pozitivní s hodnotou 0,71.

Vysoká neúspěšnost v prvních 455 dnech studia by měla přispívat k vyšším hodnotám GR, neboť tato kohorta studentů pak není zahrnuta do výpočtu, a tak se poměr výrazně změní ve prospěch vyššího GR. Pohledem, na kolik procent neúspěšných studentů ukončuje právě v nultém a prvním roce studia lze teoreticky určit, jakému studijnímu programu by to mělo více pomoci. Z pohledu studijní neúspěšnosti je pak logické, že čím menší bude studijní neúspěšnost v prvním roce studia, tím menší bude celková neúspěšnost. Je zajímavé, že korelace je silnější u Fyzioterapie, neboť tam větší poměr studentů ukončuje v druhém roce a později.

V SP Management neúspěšně ukončuje studium v nultém a prvním roce studia 79 % a v SP Fyzioterapie 69 % z neúspěšných studentů. Výpočet GR by tedy měl zvýhodňovat Management, protože bude reflektovat méně neúspěšných studentů. Tím více, že se jedná o 45 % zapsaných studií za celé sledované období v tomto SP. Korelace mezi GR a neúspěšností v prvním ročníku dané kohorty třech let je středně silná s hodnotou 0,5. To potvrzuje zvýhodňování ročníků s vyšší neúspěšností v nultém a prvním roce studia. Je potřeba dodat, že tato neúspěšnost se u Managementu téměř nemění ve všech sledovaných kohortách a znovu, že dat je malé množství.

U Fyzioterapie je tato korelace naprosto odlišná. Je silně negativní s hodnotou -0,71. Když se více studentů nedostane přes první ročník, tak to nejspíše i negativně ovlivňuje výsledek GR tím, že má větší podíl neúspěšných studentů v pozdějších letech studia.

Tato malá analýza nasvědčuje tomu, že výpočet graduation rate znevýhodňuje studijní programy, které mají nižší poměr neúspěšnosti v nultém a prvním roce studia a větší poměr neúspěšných studentů v pozdějších letech studia. Nicméně toto by neměl být obecný závěr a širší analýza více studijních programů na více školách by mohla dát relevantnější výsledky v tomto ohledu.

Naopak v navazujících magisterských studijních programech je perfektní negativní korelace mezi studijní neúspěšností a GR. U těchto programů je totiž výpočet GR velmi podobný výpočtu kohortní míry studijní neúspěšnosti a je omezen jen dokončením ve SDS+1.

6.3 Studijní neúspěšnost v prvních letech studia a kritické předměty

Poslední analýza v praktické části zjišťovala, jaké předměty dělají největší problémy studentům obou studijních programů. U Fyzioterapie se překvapivě jednalo v jednom případě o předmět za jeden jediný kredit. To je v kontrastu s předměty, které dělaly největší problém studentům Managementu, kde jsou tyto předměty ohodnoceny 6 kredity. Co to znamená pro studenta?

Při pohledu na kreditový systém na FTVS je jasné, že student Managementu si nemůže dovolit nesplnit více než jeden tento důležitý předmět, aby mohl postoupit do dalšího úseku studia. Naopak student Fyzioterapie může nesplnit dva „těžší“ předměty, protože jsou oceněny „jen“ třemi nebo dvěma kredity. Pravidla pro organizaci studia stanovují (2019), že pro postup do druhého roku studia musí mít student bakalářského SP minimálně 50 kreditů.

Zajímavý je i pohled na hodnocení studentů těch nejméně úspěšných předmětů. Je však nutno dodat, že odpovědi ve studentských anketách není dostatečné množství pro vytvoření zcela objektivního názoru na základě této ankety. Je negativní, že ankety se nezúčastnilo více studentů, protože jak poukazuje Stiburek (2015) ve své práci, pohled studentů je často jiný než pohled instituce. Fyziologie II je hodnocena ve všech aspektech dobře, a to i v anonymizovaném slovním hodnocení. Předmět Latina a Řečtina je na tom v anketě podobně. U Managementu se jedná o stejný jev, tedy kladné hodnocení vyučujících i

předmětu u Makroekonomie a Mikroekonomie. Horší je to se Základním managementem. Zajímavé i je, že obecně v pozitivních hodnocení se katedra Fyzioterapie umísťuje velmi dobře, a naopak katedra Managementu dostává spíše negativní hodnocení. Určitě by bylo vhodné provést hlubší analýzu toho, proč tomu tak je, a to z perspektivy studentů, vyučujících, instituce a nestranných odborníků v daných oblastech. Zároveň by bylo dobré najít cesty, jak drop-outům v prvním roce studia co nejvíce předejít.

Šimová (2020) identifikuje dva faktory, které ohrožují studenta. Prvním je vzdělanostní zázemí, tedy předchozí studentovi zkušenosti ze střední školy a vzdělání rodičů. Tyto aspekty ovlivňují studentovu integraci. Druhým jsou určité typy problémů studenta. Ekonomické a motivační. Pokud by měla instituce dostatek informací o studentově zázemí, mohla by snadněji identifikovat studenty s větším rizikem drop-outu.

V zahraniční literatuře se objevují studie, které se zabývají právě drop-outem v prvním roce studia. Baars a Arnold (2014) ve své studii konstatují, že je možné identifikovat studenty s větším potenciálem pro drop-out, a to sledování jejich počínání v prvních dvou testech či zkouškách. Zjistili totiž, že studenti, co nesplní požadavky prvních dvou zkoušek či testů nebo dostanou horší známky mají větší potenciál k tomu studium opustit. Proto je vhodné věnovat studentům prvních ročníků větší pozornost hned při započetí jejich studia.

Del Bonifro a kol. (2020) vyvinuli model, který na základě strojového učení je schopný předpovídat, jak jsou studenti náchylní k drop-outu. Ovšem výsledky tohoto modelu jsou velmi závislé na získaných datech a samotný model je ještě v plenkách. I tak to ukazuje, jakým směrem by se instituce mohly vydat, aby mohly efektivně pomáhat ohroženým skupinám studentů.

7 Závěr

V rámci této práce byly splněny všechny cíle, které byly vytyčeny. Podařilo se vytvořit dvě analýzy na základě dvou využívaných výpočtů studijní (ne)úspěšnosti. Výsledky byly dány do kontextu s poznatky z teoretické části v diskuzi. Bakalářské studijní programy a navazující magisterské programy se od sebe výrazně lišily. Toto zjištění je však v souladu s ostatními analýzami a předpoklady z teoretické části. Všechny zkoumané studijní programy se na výjimky nevymykají vývoji na Univerzitě Karlově a FTVS.

Analyzované studijní programy si v kontextu České republiky a Univerzity Karlovy nevedou špatně. Fyzioterapie jako studijní program, který je zaměřen na oblast zdravotnických oborů v porovnání s podobnými obory si vede nadmíru dobře a vede si i skvěle v rámci celé UK a FTVS. Výsledky, kdy se pohybuje ve studijní neúspěšnosti pod průměrem UK, to podporují. Zajímavý je vývoj po reakreditaci bakalářského programu Fyzioterapie, protože po ní nastalo velké snížení studijní neúspěšnosti. Navíc z prvních zjištěných dat o ročnících 2020-22 je vidět, že se neúspěšnost nejspíše nezvýší a spíše bude klesat, a to hlavně u bakalářského studijního programu.

Výsledky studijních programů Managementu jsou horší, ale nevymykají se průměru UK a FTVS. Vývoj studijní neúspěšnosti je dle kohortní míry neúspěšnosti, ale znepokojující, a to hlavně v bakalářském studijním programu. Zjištěné hodnoty z let 2020-22 ukazují, že situace se nejspíše nezlepší. Zajímavé i je, že nová akreditace u Managementu nezaznamenala stejný pokles neúspěšnosti, jako tomu bylo u Fyzioterapie.

Poměr studentů, kteří ukončili studium, byl největší v prvních letech studia, a to u obou typů studijních programů. Toto zjištění není překvapivé. Jedná se o známý fakt, který je zmiňován už v teoretické části. Pozitivní je, že naprostá většina studentů všech zkoumaných studijních programů ukončovala studium ve SDS a SDS+1.

Z těchto zjištění je zřejmé, že by se FTVS měla u těchto oborů zaměřit hlavně na první rok studia. Zvláště patrné je to potom u Managementu, kde ukončuje studium 79 % procent z neúspěšných studentů. Jak, ale vyplynulo v diskuzi, tak větší neúspěšnost v prvním roce studia pomáhá zvyšovat hodnoty graduation rate, od kterých se odvíjí nezanedbatelná část financování fakulty a vysoké školy. Nabízí se tedy otázka, jestli vysoká neúspěšnost

v prvním roce studia není vlastně z hlediska financování výhodná, když eliminuje studenty, kteří by potencionálně mohli být neúspěšní později a promluvit tak do hodnoty graduation rate.

Budoucí výzkumy na FTVS by se měly věnovat ostatním studijním programům a detailnějším sociologickým průzkumům toho, proč je studijní neúspěšnost v prvním roce studia vysoká, pohledu studenta na jeho studium na FTVS, pohledu vedení fakulty na vývoj neúspěšnosti a realizované kroky ze strany instituce.

Seznam použitých zdrojů

1. AKADEMICKÝ SENÁT FTVS. *Výroční zpráva za rok 2020*. [online], 2021, [cit.2023-03-20]. Dostupné z: https://ftvs.cuni.cz/FTVS-233-version1-vz_2020_pro_web.pdf
2. AKADEMICKÝ SENÁT FTVS. *Pravidla pro organizaci studia na FTVS*. [online], 2019, [cit.2023-04-30]. Dostupné z: https://ftvs.cuni.cz/FTVS-144-version1-2019_07_31_pravidla_pro_organizaci_studia_potvrzene_ukftvs_137743_2019_4.pdf
3. AKADEMICKÝ SENÁT UK. *Pravidla hospodaření Univerzity Karlovy ze dne 21. ledna 2022*. [online], 2022, [cit. 2023-03-01]. Dostupné z: <https://cuni.cz/UK-11881.html>
4. BAARS, G. J. A.; ARNOLD, I. J. M. *Early identification and characterization of students who drop out in the first year at university*. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 2014, roč. 16 č. 1, s. 95-109.
5. BEAN, J., P. *Conceptual models of student attrition: How theory can help the institutional researcher*. *New directions for institutional research*, 1982, roč. 1982. č. 36, s. 17-33.
6. BEAN, J., P., et al. A psychological model of college student retention. *Reworking the student departure puzzle*, 2000, Vyd. 1, s. 48-61. ISBN: 0-8265-1308-5
7. BOUDON, R. *Education, opportunity, and social inequality: Changing prospects in western society*. New York. Wiley. 1974. s. 220.
8. BOURDIEU, P. *Distinction: A social critique of the judgement of taste*. Harvard university press, 1987.
9. ČESKO. *Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)*. In: *Sbírka zákonů*. 22. 4. 1998. ISSN 1211-1244.
10. DEL BONIFRO, F., et al. Student dropout prediction. In: *Artificial Intelligence in Education: 21st International Conference, AIED 2020*, Sborník příspěvků z pracovní konference s mezinárodní účastí konané v Ifrane,

- Maroko, Červenec 6–10, 2020, Proceedings, Part I 21. Springer International Publishing, 2020. s. 129-140.
11. EUROSTAT. *Early leaver from education and training*, [online], 2022, [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Early_leaver_from_education_and_training+
 12. *Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání (Boloňská deklarace)*. [online], 1999, [cit.2023-03-16]. Dostupné z: https://www.msmt.cz/uploads/odbor_30/Jakub/bologna/Bolonska_deklarace_1999_CZ.pdf
 13. FUČÍK, P., et al. Studenti, kteří odcházejí: Kvantitativní analýza nedokončených vysokoškolských studií., *AULA*, 2014. roč. 22. č.1. s. 6-22.
 14. GOLDRICK-RAB, S., *Challenges and opportunities for improving community college student success*. Review of educational research, 2010, roč.80. č. 3, s. 437-469.
 15. HRABA, J. *Neúspěšnost ve studiu*. MŠMT. [online], 2023, [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://statis.msmt.cz/statistikyvs/faq/neuspesnost.aspx>
 16. HRABA, J.; HULÍK, V.; HULÍKOVÁ TESÁRKOVÁ, K. Problematika neúspěšných ukončení vysokoškolského studia (drop-outs) v českém kontextu. *Demografické trendy a koncepce rozvoje v oblasti VŠ v dlouhodobém horizontu*. Výbor z analýz a studií zpracovaný týmem expertů tematické aktivity TA, 2015, 1: s. 36-41.
 17. KLEŇHOVÁ, M.; VOJTĚCH, J. *Úspěšnost absolventů středních škol ve vysokoškolském studiu, předčasné odchody ze vzdělávání*. Praha: NÚOV, 2007. s. 58.
 18. LARSEN, M., S., et al. *Dropout Phenomena at Universities: What is Dropout? Why does*. Education, 2012, s. 235. ISBN: 978-87-7684-917-7
 19. MOURALOVÁ, M.; TOMÁŠKOVÁ, A. Studijní neúspěšnost na českých vysokých školách (a důvody, které k ní vedou). *Aula*, 2007, roč. 15, č.1 s. 16-26.

20. MŠMT, HRABA, J. *Statis MŠMT*. [online], 2023, [cit.2023-03-30]. Dostupné z: <https://statis.msmt.cz/statistikyvs/neuspesnost.aspx>
21. MŠMT, *Pravidla pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro rok 2023*. [online], 2023a, [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/pravidla-pro-poskytovani-prispevku-a-dotaci-verejnym-vysokym-9>
22. MŠMT, *Studijní úspěšnost na českých vysokých školách v roce 2018*. [online], 2018, [cit.2023-03-28]. Dostupné z: https://www.msmt.cz/uploads/odbor_30/TF/Analyticke_materialy/Studijni_uspesnost_na_ceskych_vysokych_skolach_v_roce_2018.pdf
23. MŠMT. *Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2016–2020* [online], 2015, [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: https://www.msmt.cz/uploads/odbor_30/Jakub/DZ_2016_2020.pdf
24. MŠMT. *Financování Vysokých Škol: KEN a jeho aktualizace od roku 2012 do roku 2023* [online], 2023b, [cit. 2023-03-02]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/financovani-vysokych-skol-1>
25. MŠMT. *Věštník MŠMT Ročník LXXIII. Sešit 11-12/2017*. [online], 2017, [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty-3/vestnik-msmt-11-12-2017>
26. MŠMT. *Vývoj studijní úspěšnosti na českých VVŠ mezi lety 2003-2015*. [online], 2015, [cit.2023-03-25]. Dostupné z: https://www.msmt.cz/uploads/odbor_30/TF/Analyticke_materialy/Vyvoj_studijni_uspesnosti_na_ceskych_VVS_mezi_lety_2003_2015.pdf
27. OECD. *Drop out*. [online], 2003, [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=5355>
28. KOLEGIUM DĚKANKY FTVS. *OPATŘENÍ DĚKANKY č. 10/2014 Podmínky přijímacího řízení pro akademický rok 2015/2016*. [online], 2014, [cit.2023-03-25]. Dostupné z: https://ftvs.cuni.cz/FTVS-229-version1-opatreni-dekanky_zari.pdf

29. PINKEOVÁ, J. *Komparativní Analýza Financování VVŠ: Problematika Koefficientu Ekonomické Náročnosti*. Praha. 2014. 67 s. Diplomová práce na VŠE FIS. Vedoucí diplomové práce Kristýna Vltavská.
30. PROKOP, J., et al. Study failure at Czech universities in an international context. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Biologiae Pertinentia*, 2021, 11.1: s. 215-229. ISSN 2083-7276
31. RICHTEROVÁ, K. *Studijní neúspěšnost z pohledu veřejných vysokých škol*. Praha. 2018. 136 s. Diplomová práce na FSV UK. Vedoucí diplomové práce Aleš Vlk.
32. RUK. *Výroční zpráva o činnosti Univerzity Karlovy za rok 2001*. Praha: Karolinum, 2002, Univerzita Karlova. 136 s. ISBN 80-246-0512-0
33. RUK. *Výroční zpráva o činnosti Univerzity Karlovy za rok 2001*. Praha, 2011, Univerzita Karlova. 186 s. ISBN 978-80-246-1973-6
34. RUK. *Výroční zpráva o činnosti Univerzity Karlovy za rok 2018*. Praha: Univerzita Karlova, 2019, Univerzita Karlova. 204 s. ISBN 978-80-87489-19-2
35. RUK. *Výroční zpráva o činnosti Univerzity Karlovy za rok 2019*. Praha: Univerzita Karlova, 2020, Univerzita Karlova. 128 s. ISBN 978-80-87489-23-9
36. RUK. *Výroční zpráva o činnosti Univerzity Karlovy za rok 2021*. Praha, 2022, Univerzita Karlova. 116 s. ISBN 978-80-87489-34-5
37. RUMBERGER, R., W.; LIM, S., A.. Why students drop out of school: A review of 25 years of research. Santa Barbara, CA: California Dropout Research Project, 2008.
38. ŠMÍDOVÁ, Michaela. Ohrožení neúspěchem? Faktory ohrožení v prvním ročníku studia na vysoké škole z pohledu výzkumu Eurostudent VII.
39. TINTO, V. Dropout from higher education: A theoretical synthesis of recent research. *Review of educational research*, 1975, roč. 45 č.1: s. 89-125.
40. VLK, A., et al. *Studijní neúspěšnost na vysokých školách: Teoretická východiska, empirické poznatky a doporučení*. 1.vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2017. s. 154. ISBN: 978-80-7419-248-7

41. VOSSSENSTEYN, J., J., et al. *Dropout and completion in higher education in Europe*: Main report. 2015. ISBN: 978-92-79-52352-6

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Koeficienty ekonomické náročnosti

Tabulka č. 2: Studijní programy na UK FTVS a jejich KEN

Tabulka č. 3: Rozpočtové okruhy

Tabulka č. 4: Indikátory výkonové části

Tabulka č. 5: Intervaly zápisů GR do studia pro rok 2023

Tabulka č. 6: Intervaly zápisu pro SP BC

Tabulka č. 7: Intervaly zápisu pro NMGR SP

Tabulka č. 8: Přehled studií v SP BC Fyzioterapie

Tabulka č. 9: Přehled studií v SP BC Management tělesné výchovy a sportu

Tabulka č. 10: Studijní neúspěšnost ročníků 2019-2022 SP BC Management

Tabulka č. 11: Původ zapsaných studentů v SP NMGR Fyzioterapie

Tabulka č. 12: Přehled studií v SP NMGR Fyzioterapie

Tabulka č. 13: Přehled studií v SP NMGR Management TVS

Tabulka č. 14: Původ zapsaných studentů v SP NMGR Management TVS

Seznam grafů

Graf č.1: Vývoj průměrné studijní neúspěšnosti v prvním roce studia na Univerzitě Karlově

Graf č.2: Vývoj studijní neúspěšnosti v prvních ročnících na Fakultě Tělesné Výchovy a Sportu
Vývoj studijní neúspěšnosti na Univerzitě Karlově v imatrikulačních ročnících 2010 až 2022

Graf č. 3: Vývoj průměrné studijní neúspěšnosti v prvním roce studia na FTVS

Graf č. 4: Vývoj studijní neúspěšnosti na FTVS v imatrikulačních ročnících 2010 až 2022

Graf č. 5: Studijní neúspěšnost v SP BC Fyzioterapie

Graf č. 6: Rozložení neúspěšně ukončených studií v SP BC Fyzioterapie

Graf č. 7: Rozložení úspěšně dokončených studií SP BC Fyzioterapie podle SDS

Graf č. 8: Studijní neúspěšnost v SP BC Management tělesné výchovy a sportu

Graf č. 9: Rozložení neúspěšně ukončených studií v SP BC Management

Graf č. 10: Rozložení úspěšně dokončených studií SP BC Management podle SDS

Graf č. 11: Porovnání studijní neúspěšnosti SP Mng. a Fyzio podle analýzy jednotlivých studií

Graf č. 12: Porovnání poměru neúspěšně ukončených studií SP Mng. a Fyzio

Graf č. 13: Porovnání poměru dokončení studií SP Mng. a Fyzio

Graf č. 14: Studijní neúspěšnost SP NMGR Fyzioterapie

Graf č. 15: Rozložení neúspěšně ukončených studií v SP NMGR Fyzioterapie

Graf č. 16: Rozložení úspěšně dokončených studií SP NMGR Fyzioterapie podle SDS

Graf č. 17: Studijní neúspěšnost SP NMGR Management TVS

Graf č. 18: Rozložení neúspěšně ukončených studií v SP NMGR Management TVS

Graf č. 19: Rozložení úspěšně dokončených studií SP NMGR Management TVS podle SDS

Graf č. 20: Porovnání studijní neúspěšnosti SP Mng. a Fyzio podle analýzy jednotlivých studií

Graf č. 21: Porovnání poměru neúspěšně ukončených studií SP Mng. a Fyzio

Graf č. 22: Porovnání poměru úspěšně dokončených studií SP Mng. a Fyzio

Graf č. 23: Hodnoty Graduation rate SP BC Fyzioterapie

Graf č. 24: Studenti neúspěšní v prvním roce studia SP BC Fyzioterapie

Graf č. 25: Hodnoty Graduation rate SP BC Management TVS

Graf č. 26: Studenti neúspěšní v prvním roce studia SP BC Management TVS

Graf č. 27: Porovnání GR u sledovaných SP BC

Graf č. 28: Porovnání neúspěšnosti v prvním ročníku

Graf č. 29: Hodnoty Graduation rate SP NMGR Fyzioterapie

Graf č. 30: Hodnoty Graduation rate SP NMGR Management TVS

Graf č. 31: Porovnání hodnot Graduation rate studijních programů

Graf č. 32: Porovnání vývoje studijní neúspěšnosti v SP BC

Graf č. 33: Porovnání vývoje studijní neúspěšnosti v SP NMGR

Přílohy

Seznam:

Příloha č. 1: Žádost etické komisi

Příloha č. 2: Studijní neúspěšnost v prvním roce studia bakalářských studijních programů na Univerzitě Karlově

Příloha č. 3: Studijní neúspěšnost v prvním roce studia navazujících magisterských studijních programů na Univerzitě Karlově

Příloha č. 4: Tabulka povinných předmětů prvního a druhého roku studia BC SP Fyzioterapie

Příloha č. 5: Tabulka povinných předmětů prvního a druhého roku studia BC SP Management

Příloha č. 6: Studijní neúspěšnost ročníků 2001 až 2022 na Univerzitě Karlově ve vybraných typech studijních programů

Příloha č. 7: Studijní neúspěšnost ročníků 2001 až 2022 na FTVS ve vybraných typech studijních programů

Příloha č. 8: Pravidla a vnitřní předpisy financování UK (utajená příloha)

Příloha č. 1: Žádost etické komisi

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešleslavín

Žádost o vyjádření Etické komise UK FTVS

k projektu výzkumné, kvalifikační či seminární práce zahrnující lidské účastníky

Název projektu: Analýza studijní neúspěšnosti studentů FTVS ve studijních programech/oborech Management TVS a Fyzioterapie

Forma projektu: výzkumná práce - diplomová práce

Období realizace: 12/22-5/23

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ČR.

Předkladatel: Bc. Vojtěch Hynek

Hlavní řešitel: Bc. Vojtěch Hynek

Místo výzkumu (pracoviště): FTVS - Katedra atletiky, sportů a pobytu v přírodě a Katedra managementu sportu

Spoluřešitel(é): -

Vedoucí práce (v případě studentské práce): Mgr. Vladimír Hojka, Ph.D.

Finanční podpora: -

Popis projektu: Diplomová práce má za cíl analyzovat studijní neúspěšnost studentů managementu a fyzioterapie na FTVS. K analýze budou využita sekundární data. Data k analýze budou získána od studijního oddělení UK FTVS ze studijního informačního systému, databáze SIMS a dále analyzována hlavním řešitelem. Výstupy budou prezentovány v práci formou tabulek, postřehů a grafů v anonymní formě.

Charakteristika účastníků výzkumu: Nejedná se přímo o výzkum s účastníky. Jedná se o data studentů oborů Management TVS a Fyzioterapie UK FTVS registrované v studijním informačním systému v letech 2017 až 2022. Přibližný počet zkoumaných studentů je 1000.

Zajištění bezpečnosti: Rizika spojená s testováním nepřesáhnou rizika očekávaná u tohoto typu výzkumu. Rizikem je únik citlivých dat o studentech mimo řešitelem využívaný virtuální prostor. Každé zařízení, které bude využito k výzkumu, bude dostatečně zabezpečeno ochranným softwarem a základními bezpečnostními postupy jako je zaheslovaný přístup k zařízením i souborům a bezpečné připojení k zabezpečené bezdrátové síti. K předání výzkumných dat dojde v kanceláři proděkana pro studijní záležitosti, data budou předána přes externí disk – hlavní řešitel data na místě spáruje a čísla studentů okamžitě po spárování smaže ze všech použitých zařízení a dále budou pracovat pouze s anonymizovanými daty. Veškerá citlivá data (tj. osobní údaje – čísla studentů) budou hned po spárování smazána a budou ze všech zařízení hlavního řešitele odstraněna. Osobní údaje nebudou nikdy publikovány.

Etické aspekty výzkumu:

Potenciální střet zájmů: Řešitel je studentem navazujícího magisterského studijního programu Management TVS na UK FTVS. Nemám soukromý zájem na výsledku výzkumu a ani výzkum nevede k mému osobnímu prospěchu. Zadavatelem práce je proděkan pro studijní záležitosti Mgr. Vladimír Hojka, Ph.D. Mým cílem je provést výzkum co nejobjektivněji a metodicky nejlépe, tak abych byl schopný obhájit jeho provedení před akademickou komisí u obhajoby diplomové práce. To vylučuje jakékoli osobní zájmy na výsledku výzkumu neboť při špatném provedení a pochybnostech okolo výsledků bych nesplnil svůj primární cíl a to obhajobu diplomové práce.

Ochrana osobních dat: Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Budou získávány následující osobní údaje: doba studia, obor, informace o ukončení studia, výsledky jednotlivých předmětů, čísla studentů (které budou třeba pro spárování dat, hlavní řešitel obdrží pouze čísla studentů mimo jeho vlastní ročník + obor; data ročníku + oboru hlavního řešitele budou předána již spárována a čísla spolužáků hlavnímu řešiteli nebudou nikdy přístupná). Tato data hlavnímu řešiteli předá proděkan pro studijní záležitosti UK FTVS v kanceláři k okamžitému spárování a ihned poté budou čísla studentů smazána. Všechna převzatá data budou bezpečně uchována v heslem zajištěném souboru na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru, přístup k nim bude mít řešitel a vedoucí práce.

Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby – budu dbát na to, aby jednotliví účastníci nebyli rozpoznatelní v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou ihned po spárování smazána. Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována v anonymní podobě v diplomové práci, případně v odborných časopisech, monografiích a prezentována na konferencích, případně budou využita při další výzkumné práci na UK FTVS.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Text informovaného souhlasu (IS): Tento typ práce nevyžaduje informovaný souhlas.

Povinnosti všech účastníků výzkumu na straně řešitele je chránit život, zdraví, důstojnost, integritu, právo na sebeurčení, soukromí a osobní data zkoumaných subjektů, a podniknout k tomu veškerá preventivní opatření.

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešelavín

Odpovědnost za ochranu zkoumaných subjektů leží vždy na účastnících výzkumu na straně řešitele, nikdy na zkoumaných, byť dali svůj souhlas k účasti na výzkumu. Všichni účastníci výzkumu na straně řešitele musí brát v potaz etické, právní a regulační normy a standardy výzkumu na lidských subjektech, které platí v České republice, stejně jako ty, jež platí mezinárodně. Potvrzují, že tento popis projektu odpovídá návrhu realizace projektu a že při jakékoli změně projektu, zejména použitých metod, zašlu Etické komisi UK FTVS revidovanou žádost.

V Praze dne: 12.12.2022

Podpis předkladatele:

Datum a podpis odpovědného pracovníka z místa výzkumu:

Vyjádření Etické komise UK FTVS

Složení komise: Předsedkyně: doc. PhDr. Irena Parry Martínková, Ph.D.

Členové: prof. MUDr. Jan Heller, CSc.

prof. PhDr. Pavel Slepíčka, DrSc.

PhDr. Pavel Hráský, Ph.D.

Mgr. Eva Prokešová, Ph.D.

Mgr. Tomáš Ruda, Ph.D.

MUDr. Simona Majorová

Projekt práce byl schválen Etickou komisí UK FTVS pod jednacím číslem: 269/2022

dne: 13. 12. 2022

Etická komise UK FTVS zhodnotila předložený projekt a **neshledala rozpory** s platnými zásadami, předpisy a mezinárodními směrnici pro provádění výzkumu zahrnujícího lidské účastníky.

Řešitel projektu splnil podmínky nutné k získání souhlasu Etické komise UK FTVS.

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu
Josef Martího 31, 162 52, Praha 6

- 20 -

podpis předsedkyně EK UK FTVS

Příloha č. 2: Studijní neúspěšnost v prvním roce studia bakalářských studijních programů na Univerzitě Karlově

Zápis	UK	KTF	ETF	HTF	PF	1.LF	2.LF	3.LF	LFP	LFHK	FaF	FF	PřF	MFF	PeDF	FSV	FTVS	FHS
1999	13%	0%	39%	0%	0%	12%	11%	72%	10%	31%	0%	0%	31%	35%	0%	10%	10%	20%
2000	14%	0%	13%	0%	0%	7%	23%	12%	10%	0%	0%	3%	29%	58%	7%	14%	25%	1%
2001	22%	0%	15%	18%	0%	12%	12%	16%	6%	8%	0%	8%	23%	61%	2%	2%	7%	49%
2002	18%	10%	26%	22%	0%	6%	15%	14%	13%	0%	0%	4%	18%	58%	1%	3%	7%	39%
2003	21%	10%	15%	17%	0%	8%	10%	14%	6%	2%	17%	5%	14%	43%	1%	9%	5%	35%
2004	18%	7%	19%	6%	0%	8%	15%	8%	0%	3%	12%	78%	14%	30%	4%	9%	20%	40%
2005	16%	8%	15%	12%	0%	8%	19%	3%	0%	26%	3%	8%	12%	29%	1%	8%	4%	41%
2006	18%	9%	15%	13%	0%	12%	15%	5%	0%	15%	16%	10%	18%	17%	12%	9%	30%	43%
2007	17%	8%	5%	10%	0%	15%	7%	9%	0%	8%	27%	10%	12%	23%	12%	8%	36%	38%
2008	20%	8%	19%	15%	0%	8%	23%	6%	0%	7%	19%	14%	22%	27%	12%	12%	30%	47%
2009	21%	11%	38%	17%	0%	11%	15%	6%	0%	15%	30%	13%	18%	33%	14%	13%	32%	37%
2010	21%	11%	16%	14%	0%	12%	29%	8%	0%	10%	24%	15%	17%	36%	15%	15%	30%	44%
2011	23%	9%	17%	16%	0%	19%	22%	12%	0%	8%	27%	16%	19%	33%	18%	14%	34%	48%
2012	22%	13%	13%	37%	0%	14%	43%	7%	0%	10%	28%	15%	21%	31%	16%	14%	33%	42%
2013	23%	12%	18%	18%	0%	17%	26%	10%	0%	23%	31%	15%	19%	34%	17%	14%	34%	48%
2014	26%	10%	11%	20%	0%	20%	17%	7%	0%	29%	23%	17%	26%	54%	21%	18%	16%	53%
2015	29%	10%	9%	17%	0%	26%	23%	11%	0%	35%	39%	18%	19%	58%	25%	21%	25%	58%
2016	34%	20%	24%	39%	0%	36%	35%	16%	0%	21%	50%	17%	37%	45%	27%	25%	41%	67%
2017	37%	12%	44%	36%	0%	32%	28%	19%	0%	30%	68%	26%	37%	43%	31%	29%	47%	61%
2018	38%	20%	41%	43%	0%	26%	37%	25%	0%	33%	66%	28%	40%	45%	28%	33%	39%	64%
2019	33%	30%	30%	37%	0%	31%	31%	12%	0%	16%	60%	20%	37%	39%	26%	30%	37%	61%
2020	34%	19%	36%	50%	0%	30%	45%	21%	0%	33%	51%	15%	45%	44%	25%	25%	37%	48%

Zdroj: Výroční zprávy UK z let 2000-2022, RUK, vlastní úprava

Příloha č. 3: Studijní neúspěšnost v prvním roce studia navazujících magisterských studijních programů na Univerzitě Karlově

Zápis	UK	KTF	ETF	HTF	PF	1.LF	2.LF	3.LF	LFP	LFHK	FaF	FF	PFF	MFf	PeDF	FSV	FTVS	FHS
1999																		
2000																		
2001																		
2002	7%	0%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	13%	0%	4%	3%	19%
2003	9%	7%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	7%	25%	0%	7%	0%	23%
2004	8%	0%	0%	0%	0%	14%	0%	0%	0%	0%	0%	6%	7%	29%	0%	5%	8%	14%
2005	10%	6%	0%	0%	0%	3%	0%	0%	0%	0%	0%	5%	9%	50%	0%	6%	0%	21%
2006	7%	2%	0%	0%	0%	9%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	4%	8%	0%	5%	14%	18%
2007	6%	0%	0%	6%	0%	5%	5%	0%	0%	0%	7%	4%	5%	6%	0%	5%	8%	13%
2008	8%	1%	0%	4%	0%	9%	3%	0%	0%	0%	0%	6%	6%	6%	7%	8%	13%	14%
2009	9%	5%	12%	6%	0%	11%	10%	0%	0%	0%	0%	8%	4%	6%	5%	8%	17%	19%
2010	9%	13%	20%	7%	0%	4%	4%	0%	0%	0%	10%	7%	3%	7%	4%	8%	23%	18%
2011	8%	12%	20%	6%	0%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	7%	5%	6%	7%	7%	16%	17%
2012	9%	13%	11%	13%	0%	9%	3%	0%	0%	0%	3%	7%	7%	8%	8%	8%	15%	17%
2013	9%	9%	10%	12%	0%	12%	7%	0%	0%	0%	0%	5%	6%	11%	6%	8%	17%	18%
2014	10%	6%	0%	6%	0%	14%	3%	0%	0%	0%	0%	5%	6%	16%	11%	9%	10%	21%
2015	12%	13%	5%	11%	0%	17%	13%	0%	0%	0%	8%	7%	6%	15%	13%	13%	13%	22%
2016	16%	6%	17%	16%	0%	18%	4%	0%	0%	0%	9%	7%	13%	18%	13%	16%	29%	29%
2017	19%	15%	62%	15%	0%	27%	21%	0%	0%	0%	10%	13%	12%	13%	15%	15%	33%	35%
2018	17%	4%	50%	19%	0%	39%	4%	0%	0%	0%	10%	13%	11%	9%	15%	16%	21%	29%
2019	17%	19%	44%	25%	0%	21%	3%	11%	0%	0%	5%	8%	10%	11%	12%	17%	28%	34%
2020	16%	23%	39%	25%	0%	19%	11%	12%	0%	0%	19%	7%	13%	17%	17%	15%	16%	31%

Zdroj: Výroční zprávy UK z let 2000-2022, RUK, vlastní úprava

Příloha č. 4: Tabulka povinných předmětů prvního a druhého roku studia BC SP
Fyzioterapie

Kód	Název	Semestr	Kredity	Úspěšnost	Známka	Pokusy
PFYB030	Fyziologie II	2	3	66,64	2,17	1,69
PFYZ077	Latina a řečtina	1	1	69,66	1,79	1,448
PPLS047	Základy plavání*	1,2	1	75,74		
PFYB122	Biologie	1	1	81,24		
PABA031	Anatomie a obecná kineziologie II	2	3	82,18	1,972	1,184
PFYZ002	Obecná psychologie	1	2	82,82	1,54	1,084
PFYZ076	Vyšetřovací metody a základní terapeutické postupy II	2	4	83,44	1,686	1,312
PFYB033	Biochemie	1	3	84		
PFYZ073	Fyzikální terapie II	2	2	84,06	1,424	1,078
PFYZ072	Fyzikální terapie I	1	2	85,5	2,426	1,804
PFYZ084	Souvislá odborná praxe I	2	3	85,84		
PKIN145	Základy filozofie	1	2	86,04		
PFYB029	Fyziologie I	1	2	86,28		
PABA033	Biofyzika a biomechanika II	2	2	86,76	2,48	1,582
PATL039	Základní atletická cvičení	1	1	88,4		
PFYZ120	Klinická kineziologie	4	2	88,66	1,598	1,112
PFYZ074	Rehabilitační propedeutika	1	2	88,86	1,96	1,49
PZTV112	Hygiena	2	1	90,04		
PFYZ075	Vyšetřovací metody a základní terapeutické postupy I	1	3	90,34		
PKIN011	Základy informatiky a metodologie vědeckého výzkumu	2	1	90,62		
PFYZ083	Praxe v klinických zařízeních II	2	2	90,64		
PZTV111	Zdravotnická první pomoc	1	2	91,22	1,844	1,176
PFYZ176	Ergonomie	2	1	91,7		
PFYZ222	Organizace a řízení zdravotní péče	2	1	92,02		
PABA030	Anatomie a obecná kineziologie I	1	3	92,48		
PABA032	Biofyzika a biomechanika I	1	2	92,56		
PFYZ215	Masáže	2	1	92,68		
PPPD001	Pedagogika pro fyzioterapeuty	1	2	92,84	1,736	1,03
PFYZ082	Praxe v klinických zařízeních I	1	2	93,12		
PFYZ104	Vyšetřovací metody a základní terapeutické postupy III	3	5	93,4	1,908	1,36
PKIN097	Etika	2	2	93,44		
PFYZ116	Přístupy v manuální medicíně	4	5	93,74	1,828	1,036
PSPP091	Sporty v přírodě	4	1	94,18		
PGYM129	Gymnastika	3	1	95,54		
PFYZ123	Neurologie II	4	2	95,78	1,704	1,094
PFYZ109	Klinická psychologie	3	2	96,68	1,386	1,004
PFYZ108	Klinická neurofyziologie	3	3	96,86	1,634	1,21
PFYZ122	Chirurgické obory	4	2	97,02	1,782	1,35
PFYZ117	Fyzioterapeutické postupy v klinických oborech	4	3	97,78		
PFYZ124	Souvislá odborná praxe II	4	3	97,84		
PFZB001	Zadání bakalářské práce (FYZ)	4	1	98,32		
PFYZ119	Klinická praxe (demonstrace) II	4	2	98,34		
PFYZ112	Ortopedie a traumatologie	3	2	98,42	1,694	1,018

PFYZ121	Interna II	4	2	98,86	1,442	1,01
PFYZ118	Praxe v klinických zařízeních IV	4	2	98,92		
PFYZ114	Pediatric	3	2	99,02	1,38	1,01
PFYZ105	Reflexní masáže a techniky měkkých tkání	3	2	99,12	2,008	1,36
PFYB048	Patologická fyziologie	3	3	99,18	1,776	1,13
PFYZ106	Klinická praxe (demonstrace) I	3	2	99,6		
PFYZ107	Praxe v klinických zařízeních II	3	2	99,6		
PFYZ113	Neurologie I	3	2	99,6		
PZTV157	Aplikace zdravotní tělesné výchovy	3	2	99,6		
PFYZ110	Patologická anatomie	3	2	100		
PFYZ111	Interna I	3	1	100		

Zdroj: Studijní informační systém UK, vlastní úprava

Příloha č 5: Tabulka povinných předmětů prvního a druhého roku studia BC SP Management¹³

Kód	Název	Semestr	Kredity	Úspěšnost	Známka	Pokusy
PMNG112	Mikroekonomie	1	6	43,66	2,47	1,67
PMNG114	Makroekonomie	2	6	47,50	2,318	1,502
PMNG111	Základní management	1	6	49,86	2,448	1,488
PMNG113	Aplikovaná matematika	1	6	50,82	2,032	1,412
PMNG115	Statistika	2	6	53,28	1,79	1,118
PKIN253	Filosofie, filosofie sportu*	1	4	58,44	1,476	1,014
PSPP391	Kurz aktivit v přírodě	2	2	62,10		
PKIN254	Sociologie	2	4	66,30	1,588	1,074
PMNG118	Marketing	3	6	69,46	2,112	1,314
PPPD216	Psychologie*	2	4	70,93	2,07	1,186667
PATL131	Základy atletiky	1,4	2	74,75		
PPLS133	Základy plavání	1,2	2	75,74		
PJAZ187	CJ I – Sport 1 (angličtina/němčina)	1	3	79,46		
PGYM056	Základy gymnastiky	4	2	84,12		
PMNG119	Průzkum trhu	4	4	85,66	1,91	1,138
PMNG123	Manažerská ekonomika	4	5	88,74	1,562	1,172
PMNG121	Veřejné finance	4	6	89,74	2,082	1,234
PMNG124	Právo II	4	5	91,10	1,826	1
PMNG117	Global perspectives in sport	3	3	92,85	1,93	1,175
PSPH639	Brankové sportovní hry	3	2	94,52		
PMNG116	Organizace tělesné výchovy a sportu v ČR	3	3	94,68	1,582	1,002
PPPD139	Stress management	3	3	95,32	1,688	1,124
PMNG072	Právo I	3	4	95,42		
PKIN226	Historie tělesné kultury*	1	3			

Zdroj: Studijní informační systém UK, vlastní úprava

¹³ Předměty označené hvězdičkou jsou předměty, které studenti měli společně se studenty jiných SP a nelze u nich zjistit přesné hodnoty studentů konkrétního SP.

Příloha č. 6: Studijní neúspěšnost ročníků 2001 až 2022 na Univerzitě Karlově ve vybraných typech studijních programů

Ročník	BC	NMGR
2001	45%	47%
2002	45%	46%
2003	46%	40%
2004	44%	40%
2005	25%	40%
2006	45%	39%
2007	49%	37%
2008	54%	34%
2009	55%	35%
2010	55%	27%
2011	55%	28%
2012	55%	30%
2013	57%	28%
2014	59%	32%
2015	57%	30%
2016	53%	32%
2017	52%	30%
2018	49%	25%
2019	46%	23%
2020	43%	21%
2021	35%	16%
2022	4%	3%

Zdroj: Statis MŠMT (2023), vlastní úprava

Příloha č. 7: Studijní neúspěšnost ročníků 2001 až 2022 na FTVS ve vybraných typech studijních programů

Ročník	BC	NMGR
2001	47%	44%
2002	39%	14%
2003	78%	65%
2004	62%	54%
2005	65%	48%
2006	40%	19%
2007	52%	17%
2008	50%	27%
2009	52%	26%
2010	49%	34%
2011	54%	26%
2012	58%	27%
2013	56%	28%
2014	55%	39%
2015	56%	32%
2016	57%	39%
2017	59%	45%
2018	52%	27%
2019	50%	32%
2020	48%	18%
2021	39%	23%
2022	2%	4%

Zdroj: Statis MŠMT (2023), vlastní úprava